

Assam Legislative Assembly Debates

Official Report

**NINTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FIFTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN
DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION
OF INDIA**

Budget Session

Vol. 1

No. 15

THE 4 TH MARCH, 1975

1988

**PRINTED AT PRINTORAN PRESS, DANISH ROAD, PANBAZAR,
GUWAHATI—781001**

Assam Legislative Assembly Debates

Official Report

**NINTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FIFTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN
DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION
OF INDIA**

Budget Session

Vol. 1

No. 15

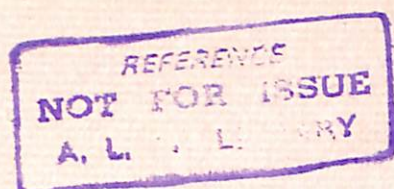
THE 4 TH MARCH, 1975

1988

**PRINTED AT PRINTORAN PRESS, DANISH ROAD, PANBAZAR,
GUWAHATI—781001**

PROCEEDINGS OF THE NINTH SESSION OF THE
ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED
AFTER THE FIFTH GENERAL ELECTIONS
UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC
REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati on Tuesday the 4th March, 1975 with the Hon. Speaker on the Chair. 16 (Sixteen) Ministers, 7 (Seven) Ministers of State, 1 (One) Deputy Minister, 59 (Fifty nine) members present.

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
(Budget Session)

Dated the 4 th March, 1975

VOL.—1

NO.-15

CONTENTS

	Page
1. Questions	1
2. Miscellaneous	35
3. Calling Attention Notice	37
4. Govt Bill (a) Assam Panchayati Raj (Third Amendment) Bill, 1975	45
5. Presentation of the Annual Financial Statement for the year 1975-76	46
6. Assam Finance Bill, 1975	73
7. The Assam Elementary Education (Provincialisation) Bill, 1974	73
8. Statement made by the Chief Minister	78
9. Discussion Under Rule 49	112

STARRED

Questions and Answers

Date : 4th March, 1975

**STARRED QUESTION NO 214 WAS NOT PUT THE MEMBER
BEING ABSENT**

Re : BRIDGE OVER GANGADHAR

Shimati RENUKA DEVI BARKATAKI asked :

*215 Will the Minister, P.W.D. be pleased to state—

- (a) Whether Government of India agree to repair the bridge over Gangadhar on N.H.31 ?
- (b) If so, whether the existing bridge will be repaired or a new bridge over the river is going to be constructed ?
- (c) Whether centre has made the financial sanction for repairing the entire N H. 31 ?

Shri MAHAMMAD IDRIS (Minister P.W.D.) -replied :

(a) No.

(b)—A New bridge is proposed to be constructed.

(c)—Sanctions on four estimates amounting to Rs. 1,12,73,300.00 have been received on 6-2-75.

Shrimati Renuka Devi Barkataki :— Sir, whether the construction will be done through the State P. W. D. or Central P. W. D. ?

Shri Md. Idris :— Construction will be done by the State P. W. D.

Shrimati Renuka Devi Barkataki — Whether the State P.W.D. has taken any action on it ?

Shri Md. Idris :— The Plan and estimates are to be prepared by the State P. W. D. and the approval is to be given by the Central Govt.

Shrimati Renuka Devi Barkataki :— Whether the estimates are still to be prepared or the estimates have been prepared against which sanction has been accorded by the Govt. of India ?

Shri Md. Idris :— The detailed estimates have been prepared in consultation with the Engineers and officials of the Govt. of India.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : So, there is no question of again preparing the estimates by the State P. W. D. May I know how long will the State Govt. take to initiate final action on it ?

Shri Md. Idris :— As soon as the site is finally selected by the experts of the Govt. of India, construction will be started and the fund made available for the purpose.

Shrimati Renuka Devi Barkataki :— It appears that the site has not yet been finally selected by the Govt. of India. How long will they take to decide about the location of the bridge ?

Shri Md. Idris :— The selection of the actual site takes time. On 18.3.75 the experts of the Govt. of India will come and finally select the site.

Shri Kabir Ch. Roy Pradhani :— Whether it is a fact that the original site has been considered to be not suitable for construction of the bridge ? If so, what are the reasons ?

Shri Md. Idris :— It is difficult for me to say which site will be better. That will be inspected by the experts. Some preliminary works have been done and data collected and the final site will be selected by the experts on 18.3.75.

Shri Kabir Ch. Roy Pradhani :— Whether it is a fact that the Chief Engineer and the study team have declared that the existing site is rejected, for which there is great public resentment.

Shri Md. Idris :— The exact site will be selected by the experts and for that purpose technical data were collected within an area of 65 sq.K.M. and therefore within that area the final site will be selected.

Shri Kabir Ch. Roy Pradhani :— Whether it is a fact that there is a great resentment amongst the public and there was a hartal in Golakganj against the decision to construct the bridge at a site other than the original site ?

Shri Md. Idris :— Since the final selection of the site has not been made it is difficult for me to say whether it will be constructed in the original site or not. I am not aware of any resentment but there might be.

শ্রীনগেন বৰুৱা :— মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে নিৰ্দিষ্ট স্থান নিৰ্ণয় নোহোৱাকৈ এই দলংখনৰ বাবে যাবতীয় প্লেন এচ্টিমেষ্ট কেনেকৈ কৰিলে আৰু তাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কেনেকৈ টকা অনুমোদন কৰিব পাৰিলে ?

মঃ ইন্দ্ৰিচ :— এই গোটেই কথাটো টেকনিকেল কথা। তাৰ যাবতীয় কথা বিলাক কব নোৱাৰো। কিন্তু দলংখন কৰিবৰ কাৰণে ৫৬ বৰ্গ কিলোমিটাৰৰ ভিতৰত যি দাতাৰ প্ৰয়োজন সেই সকলো দাতা সংগ্ৰহ কৰিছে আৰু প্লেন এচ্টিমেষ্ট তৈয়াৰ কৰিছে তাৰ পিচত কাইনেল প্লেন এচ্টিমেষ্ট তৈয়াৰ কৰিব।

Shri Dulal Chandra Barua :— I want know from the hon. Minister that unless the plan and estimates are prepared by the Govt. of Assam finally how the Govt. of India could advance money for construction of the bridge ?

Shri Md. Idris :— Sir, the Govt. of India makes a lump sum provision in the Budget. We have been informed by the Govt. of India that necessary provision has been made in the Budget for 1975-76. I have already said that during the last one year period data have been collected and plan and estimates prepared, though not finally, and on that basis the Govt. of India allocated funds. The final estimates

will be finalised when the site is selected and alignment taken up.

Shri Dulal Chandra Barua :— Sir, this is nerve line of Assam.

Whether it is a fact that the Planning Commission, when a deputation by the Opposition Members met, informed the deputationists that it is not due to delay in the Planning Commission but it is due to the delay in submitting the plan and estimates by the State Government that the matter has been delayed? If so, whether anybody has been made responsible for this delay?

Shri Md. Idris :— Sir, about the charge levelled by the Planning Commission against the State P. W. D., as alleged by the hon. Member, I am not aware of it. There is also no communication from the Planning Commission to this effect but if there be any lapse on the part of any officer, definitely we will take action against him. Sir, I am also equally keen that this project should come up as soon as possible. But uptill now there is no specific charge against any officer by the Govt. of India and therefore, there is no question of taking any action against any officer.

শ্রীমতুল চন্দ্র শইকীয়া :— যাত্ৰী পাৰাপাৰ কৰিবৰ কাৰণে তাত যি ফেৰি আছে তাৰ কাৰণে প্ৰায় ২০/২২ হাজাৰ টকা খৰচ কৰা হয় সেই টকা বাজিচক চৰকাৰে বহন কৰিবনে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বহন কৰিব?

মঃ ইজিচ (মন্ত্রী) :— কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে।

শ্রীবদন চন্দ্র তালুকদাৰ :— অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম মন্ত্ৰী সভাৰ এজন মন্ত্ৰীয়ে বক্তৃতা প্ৰসংগত কৈছিল যে গোলোক গগ্ৰৰ গংগাধৰ ব্ৰীজৰ কাম সম্পূৰ্ণ নোহোৱাৰ কাৰণ হৈছে তাৰ স্থানীয় বাইজে এজন বিৰোধী দলৰ সদস্যক ভোট দিয়াৰ কাৰণেই। কথাটো সঁচানে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ :— সেই কথাটো সত্য নহয়।

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, যদিও মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে এই গংগাধৰ ব্ৰীজৰ টকাটো আমাৰ বাজ্যিক চৰকাৰে হেঁচা দিয়া নাই। বিৰোধী দলক কমিটমেন্ট কৰিছিল আৰু বিৰোধী দলে হেঁচা দিয়াতহে এইটো হৈছে কথাটো সঁচানে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ :— সেইটো সঁচা নহয়। টকাটো চেংচন দিয়া বুলি কৈছোৱেই। কিন্তু অহা বাজেটতহে টকাটো দিয়া হ'ব।

শ্ৰীকবীৰ বায় প্ৰধানী :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছোঁ যে যোৱা বছৰ তাত বিৰোধী দলক ভোট দিয়াৰ কাৰণেই গংগাধৰ ব্ৰীজ নহ'ব এই কথাটো কৈ থাকিলেই নহ'ব। তাৰ বাৱস্তা কিয় এতিয়াও লোৱা হোৱা নাই ?

শ্ৰীধৰ চন্দ্ৰ সিংহ :— চাব, চৰকাৰে ন্যায় আৰু সমবায়ৰ ভিত্তিত আমাৰ আঞ্চলিক বৈষম্য দূৰ কৰি নীতিগত ভাৱে সকলো কাম সমাধা কৰা কাৰণে চেষ্টা চলাই আছে। ইয়াত কোনো বাজনৈতিক দল-উপদলৰ কথা নাই।

—বি: দেশভক্ত গাওঁ পঞ্চায়তৰ সভাপতি—

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাসে সুধিছে :

*২১৬। মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) বৰপেটা মহকুমাৰ অন্তৰ্গত দেশভক্ত গাওঁ পঞ্চায়তৰ সভাপতিজনৰ নাম কি ?

(খ) তেওঁ নিৰ্বাচিত হোৱাৰ প্ৰায় এমাহমান পিচতেই অসম সচিবালয়ত কেবাণীৰ (L. D. A.) চাকৰিত ভৰ্ত্তি হোৱা স্বত্তেও উপ-সভাপতিক কোনো বকমৰ দাখিল নিদিয়া নাইবা নিৰ্বাচন নপতাৰ কাৰণ কি ?

(গ) ইয়াৰ ফলত বাইজে যথেষ্ট অসুবিধাৰ সন্মুখীন হোৱা কথা চৰকাৰে জানেনে আৰু যদি জানে তেনেহলে বাইজৰ সুবিধাৰ কাৰণে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে আৰু যদি লোৱা নাই কিয় ?

(ঘ) সভাপতিজনে কেতিয়া পদত্যাগ কৰিছে আৰু অসম সচিবালয়ত তেওঁ কেতিয়া ভৰ্ত্তি হৈছে ?

(তাৰিখ জনাব)

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২১৬। (ক)—শ্ৰীএ, বচিব।

(খ)—যিহেতু শ্ৰীএ, বচিৰে সভাপতি পদৰ পৰা ইস্তাফা দিয়া নাছিল নাইবা তেওঁৰ অনুপস্থিতিৰ বিষয়ে মহকুমা পৰিষদ বা গাওঁ পঞ্চায়তে চৰকাৰক কোনো সন্তুদ দিয়া নাছিল, গতিকে এই বিষয়ে কোনো ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাছিল।

(গ)—দেশভক্ত গাওঁ পঞ্চায়তৰ উপ-সভাপতিক সভাপতিৰ কাম কৰিবলৈ এতিয়া দায়িত্ব দিয়া হৈছে আৰু মহকুমাধিপতিক সভাপতি নিৰ্বাচন পাতিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে।

(ঘ)—তেওঁ যোৱা ইং ৫২।৭৫ তাৰিখেহে সভাপতিৰ পদ ইস্তাফা দিয়ে, কিন্তু তেওঁ ইং ১৯৯।৭৪ তাৰিখত অসম সচিবালয়ৰ কেবাণী কামত যোগ দান কৰিছিল।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয়, নিৰ্বাচন পাতিবলৈ যে দিয়া হৈছে এই প্ৰশ্নটো দিয়াৰ পিছতনে আগত ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি :— এই প্ৰশ্নটো পোৱাৰ পিছতহে দিয়া হৈছে।

শ্রীমতী বেণুকা দেবী বরকটকী :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এনেকুৱা ধৰণে প্ৰাইমাৰীকে চৰকাৰ কাৰণে কেইটামান অনুস্থান কেনচেল কৰা হৈছিল। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত এই মানুহজনে চৰকাৰী কেবাণী হৈয়ো গাওঁ পঞ্চায়তৰ সভাপতি কেনেকৈ হৈ থাকিবলৈ পালে? আৰু তেওঁৰ ওপৰত কিয় এতিয়া-লৈকে একচন লোৱা হোৱা নাই?

শ্রীচৈয়দ আহমেদ আলি :— এইটো সংশ্লিষ্ট কৰ্ত্তৃপক্ষক জনোৱা হৈছে।

শ্রীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— এই প্ৰশ্নটো দিয়াৰ বছৰদিন হল। এই সম্পূৰ্ণে আটাইখিনি বিবৰণ লৈ আহিব লাগিছিল। এইটো এটা জইন্ট বেচপনচি-বিলিটি। দুবনোতি কবিলেও বা আৰু কিবা কবিলেও তেওঁ অসম চৰকাৰৰ সচিবালয়ৰ কেবাণী। এই নটিচ পোৱাৰ পিছতো সেইলোক জনৰ বিপক্ষে কিয় ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই?

শ্রীচৈয়দ আহমেদ আলি :— এইটো তদন্ত কৰিম।

শ্রীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— তদন্ত কৰিম বুলি কলেই নহয়। এই নোটিচ পোৱাৰ ইমান দিন হল অথচ ইমান দিনে তদন্ত কৰাই নহল? গাওঁ পঞ্চায়তৰ সভাপতি হৈ থকা এই মানুহজনৰ বিপক্ষে এই নোটিচ পোৱাৰ ইমান দিনৰ পিছতো কিয় বিহিত ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই।

শ্রীচৈয়দ আহমেদ আলি :— এইটো খবৰ পাই এচ-ডি-অ'লৈ পঠোৱা হৈছে আৰু নিৰ্বাচন পাতিবলৈ অথবা বিধিমেতে নহলে ভঙ্গ কৰি তাৰ ব্যৱস্থা লবলৈ কোৱা হৈছে।

Re : ANCIENT MONUMENTS

Shri PROMODE GOGOI asked :

*217 Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Ancient monuments

such as Rongghar, Talatalghar and Karengghar need immediate repairing and improvements ?

(b) If so, whether it is a fact that the State Government did not sanction any amount for repairing of these monuments ?

(c) If so, whether the State Government have approached the Central Government for fund for repairing and maintenance of the above monuments ?

Shri HARENDRA NATH TALUKDAR (Minister, Education) replied :

217 (a)—Repairing and improvement of these ancient monuments are carried out by the Archaeological Survey of India and these are reported to be in fair condition.

(b)—As the monuments are under Central protection, sanction by State Government does not arise.

(c)—The State Government has been informed that the Archaeological Survey of India has decided to acquire some plot of land in front of Rongghar pavilion at a Cost of Rs. 69,590 so that a suitable land scape is provided to the monuments by laying out a garden in the acquired area.

Shri Promode Chandra Gogoi :— Hon. Minister has stated that the maintenance and repairing of these monuments were done by the Government of India. Now, may I know from the Hon. Minister whether Government of India had sanctioned any amount since

1971 for repairing and maintenance of these monuments ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) :—

Yes, Sir, Government of India have reported that in 1970-71 they made an expenditure of Rs. 4,611 for repairing and in 1972-73 the expenditure made by them was Rs. 4,879. For this year also, it is stated that they have provided some funds.

Shri Promode Chandra Gogoi :— Hon. Minister has stated that the Government of India had incurred an expenditure on this account of Rs. 4 thousand only in 1971-72. May I know what was the requirement. May I know what was the requirement for maintenance and repairing of these monuments in those years ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) :— I have, Sir, already stated the amounts of expenditure made by Govt. of India for those years.

Shrimati Renuka Devi Barkataki :— May I know from the Hon Minister whether the amount of expenditure referred to by him was for repairing and maintenance work or for salaries of the staffs like chawkidars and others working there ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) :—

So far as I know, they are for repairing and

maintenance work.

Shrimati Renuka Devi Barkataki :— Who are the persons who are looking after these monuments ? Are they not paid ?

(no reply)

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা :— এই পুৰণা কীৰ্ত্তিচিহ্ন বিলাক বক্ষা কৰিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যেনিবা অসম চৰকাৰৰ কথা নামানে বা অৱহেলা কৰিছে কিন্তু অসম চৰকাৰৰ নিজা দায়িত্ব নাই নেকি যে এই বিলাক বক্ষণ-বেক্ষণ কৰিব লাগে ?

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— মন'মেণ্ট বিলাক দুই ভাগ কৰা হয়। কিছুমান কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ব্যৱস্থা লয় আৰু কিছুমান ৰাজ্যিক চৰকাৰে কৰে।

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা :— কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কৰিব লগীয়া খিনিভো যদি অথবা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কৰিব বুলি ধৰি লৈ পুৰণা কীৰ্ত্তিচিহ্ন বিলাক যদি বক্ষণাবেক্ষণৰ ব্যৱস্থা নকৰে তেনেহলে এই বিলাক নষ্ট হৈ যাব এই কথা চিন্তা কৰি এইটো অসম চৰকাৰে নিজৰ দায়িত্ব বুলি ইয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কৰিছে বুলিয়েই কৈছো।

Shri Premadhar Bora :— Do Government contemplate to prepare a comprehensive plan to preserve this historical and antiquarian monuments in a phased manner ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) :— We will look into it.

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— এইটো আগতেই কৈছো।

শ্রীসুকীৰ্ত্তী শইকীয়া :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে কলে যে পূৰণা কীৰ্ত্তি চিন বিলাক কিছুমান কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আৰু কিছুমান অসম চৰকাৰে সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা কৰিছে, মই জানিব বিচাৰিছোঁ যে বজাদিনীয়া পুখুৰী যিবিলাক সেইবিলাকৰ বৰ্দ্ধণাবেৰ্দ্ধণৰ ভাৰ কোন লৈছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— অসম চৰকাৰৰ অধীনত যিবিলাক আছে তাৰ এখন লিষ্ট আছে আৰু সেই লিষ্ট অনুযায়ী অসম চৰকাৰৰ আৰ্কিওল'জিকেল বিভাগে সেইবিলাকৰ কাম কৰি আছে ।

শ্ৰীলুৎপাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে কোৱা টকাখিনি পুৰণা কীৰ্ত্তিচিন শিৱ'দল আদি মেৰামত কৰাৰ কাৰণে খৰচ কৰিছে নে ষ্টাৰ্ক আদি মেইনটেন কৰোতে খৰচ কৰিছে জানিব বিচাৰিছোঁ । আমাৰ এটিকুইনটান বিভাগৰ যোগেদি প্লেন এণ্ডিমেট চাবমিট কৰি ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা অধিক টকা পোৱাৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিছেনে নাই ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— সেই টকা মেৰামতৰ কাৰণে খৰচ কৰা হৈছে আৰু যিবিলাক ভাৰত চৰকাৰে কৰিছে সেই বিলাক তেওঁলোকে নিজেই কৰিছে বিভাগৰ দ্বাৰা । তেওঁলোকে নকৰিলে সেইবিলাকৰ কাম আমি কৰিব নোৱাৰোঁ ।

শ্ৰীজানকী নাথ সন্দিকৈ :— পুৰণা মন'মেণ্ট বিলাকৰ জৰাজীৰ্ণ অৱস্থা দেখি যিবিলাক ভাৰত চৰকাৰে তালপাই কৰি আছে সেই বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত অসম চৰকাৰে ভাৰত চৰকাৰক পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা নাই নে যে পুৰণা কীৰ্ত্তিচিন বিলাক খহি নষ্ট হৈ যাব ধৰিছে তাৰ কাৰণে অলপ টকা বেচিকৈ ধৰি হলেও সেই বিলাক সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিছেনে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— ভাল অৱস্থাতে আছে ।

শ্ৰীলুৎপাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— অসম চৰকাৰ বা ভাৰত চৰকাৰেই হওক পুৰণা কীৰ্ত্তিচিন বিলাক সংৰক্ষণ কৰাত ব্যৰ্থ হৈছে, আৰু সেই কাৰণেই সেইবিলাক নষ্ট হৈ যাবলৈ উপক্ৰম হৈছে । উদাহৰণ স্বৰূপে নুমলীগড়টো

মন্ত্রী মহোদয়ে নিশ্চয় দেখিছে আৰু বিধান সভাতো কেইবাবাৰো আলোচনা হৈ গৈছে কিন্তু এতিয়া সেই মুমলিগড় ভাঙি ছিঙি ঠিকাদাৰ সকলে মাটি কাটি নি আছে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— এইটো নতুন প্ৰশ্ন নহয় । ইয়াৰ কাৰণে এখন বোৰ্ড আছে আৰু তাত মাননীয় সদস্য গগৈ ডাঙৰীয়াও আছে । বোৰ্ডে সিদ্ধান্ত লৈছে আৰু মুমলিগড় বন্ধণাবেন্ধণৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ দিহা কৰিছে ।

শ্ৰীজ্ঞানকী নাথ সন্ধিকৈ :— এই মুমলিগড়ত বহুত মানুহে পট্টা লৈ মাটি খহাই নষ্ট কৰিছে এইটো চৰকাৰে জানেনে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— পট্টা পাইছেনে নাই কব নোৱাৰো কিন্তু ঘৰ দুৱাৰ দেখিছো আৰু তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লবলৈ ডি-চি আৰু এচ-ডি-অ'ক জনোৱা হৈছে ।

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— ডি-চি আৰু এচ-ডি-অ'ক জনোৱা স্বত্বেও আৰু ব্যৱস্থা লবলৈ কোৱা স্বত্বেও কিয় এই বিলাক খহাই নিয়া হৈছে এইটো চৰকাৰে জানেনে ।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— এইটো কব নোৱাৰো ।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী :— এই এন্-চিয়েন্ট মনমেণ্ট বিলাকৰ সৃষ্টিকাৰী মানুহৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিছেনে নাই ?

অধ্যক্ষ :— সেইটো বেলেগ কথা ।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়া :— আমি আগ্ৰাত বা তাৰ ওচৰে পাজৰে ফতেপুৰ-সিক্ৰীত যিবিলাক পুৰণা স্মৃতিসৌধ আছে সেইবিলাক দেখিছো আৰু তাৰ কাৰণে মেৰামত কৰিবলৈ সুদক্ষ কাৰিকৰ আছে, আমাৰ এই পুৰণা কীৰ্ত্তিচিন বিলাক মেৰামত কৰিবলৈ কেনে ধৰণৰ কাৰিকৰ আছে এইটো মন্ত্রী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— এইটো এতিয়া কোৱা টান ।

—বিঃ দৰঙ্গা বনাঞ্চল—

শ্রীঅম্বৰীষ লাহৰীয়ে সুধিছে :

*২১৮। মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) উত্তৰ কামৰূপ বন সংমণ্ডলৰ দৰঙ্গা বনাঞ্চলত অসমৰ মুখ্য বন বিভাগৰ বিষয়াজনে যোৱা ১৯৭২ চনত পৰিদৰ্শন কৰিছিল নেকি ?

(খ) যদি কৰিছিল তেনেহলে উক্ত বনাঞ্চলত অবৈধ ভাবে অনুপ্রবেশকাৰীয়ে খেতি কৰা দেখিছিল নেকি ?

(গ) যদি দেখিছিল পৰবৰ্তী কালত এই বিষয়ত কি ব্যৱস্থা ললে ?

(ঘ) এই ক্ষেত্ৰত বন বিভাগৰ স্থানীয় বিষয়া সকলে সংশ্লিষ্ট অনুপ্রবেশকাৰী সকলৰ লগত জৰিত থকাতো সচাঁনে ।

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২১৮। (ক)—হয় ।

(খ) আৰু (গ)—খেতি কৰা দেখিছিল, কিন্তু যি মাটিত খেতি কৰিছিল সেই মাটি খেতিয়ক সকলে বনাঞ্চলৰ বাহিৰত বুলি দাবী কৰিছিল । সন্দেহ থকা মাটিখিনি জৰীপ কৰিবৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছিল ।

(ঘ)—জৰিত থকা বুলি সন্দেহ কৰা বন বিষয়া ৩ জনক ইতিপূৰ্বে সাময়িক ভাবে বৰ্খাস্ত কৰা হৈছিল । তাৰে প্ৰমাণৰ অভাৱত দুজনক পুনঃ স্থাপনা কৰা হৈছে আৰু প্ৰমাণ পোৱা জনৰ বিভাগীয় বিচাৰ কথৰ আগতে ২-৪-৭৩ তাৰিখে ক্ষয় বোগত মৃত্যু হল ।

শ্রীঅম্বৰীষ লাহৰী :—মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰত কৈছে যে খেতি কৰা দেখিছিল,

মন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে বন বিষয়া জন কিমান হাজাৰ বিঘা মাটিত খেতি কৰিছিল আৰু কি কি খেতি কৰিছিল ?

শ্রী লুটফুৰ বহমান :—কিমান হাজাৰ নহয় বিপোট মতে চল্লিশ পঞ্চাশ বিঘাহে আৰু খেতি ধানখেতি আছিল ।

শ্রী অম্বৰীষ লাহৰী :—এইটো আন্তৰ্জাতিক সীমান্ত এলেকাত এইটো বিপদ জনক বুলি মন্ত্রী মহোদয়ে নাভাবেনে ?

শ্রী লুটফুৰ বহমান :—বিপদজনক হ'ব পাৰে বুলিয়েই এইটো একচন লোৱা হৈছে

Shri Charan Narzari :— Sir, the question relates to giving settlement to people in the forest areas. I want to know what is the policy followed by the Government in the matter of giving settlement in forest areas ? Whether there are specific classes of people who are usually given settlement in the forest areas ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, Forest) :—

Sir, the question relates to encroachment. This is not relating to policy, and I am not prepared.

—বি: আঞ্চলিক প্রাথমিক শিক্ষা পৰিষদৰ সদস্য—

শ্রী নগেন্দ্ৰ বৰুৱাই সুধিছে :

*২১৯। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) প্ৰাইমেৰী স্কুল সমূহৰ বাবে বিভিন্ন মহকুমাত গঠন কৰা বৰ্ড সমূহৰ সদস্য সকল কি নীতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি মনোনীত কৰা হয় ?

(খ) এই মনোনীত সদস্য সকলৰ নাম প্ৰথমে কাৰ পৰা প্ৰস্তাৱ কাৰোৱা হয় ?

(গ) বৰ্ডৰ সদস্য সকলৰ অহঁতা কি সূত্ৰেৰে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হয় ?

(ঘ) নব গঠিত এনে ধৰণৰ গোলাঘাটৰ বৰ্ডখনৰ সদস্য সকলৰ নাম জনাবনে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২১৯। (ক), (খ), (গ)—অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা আইনৰ (১৯৬৮) ১৮ ধাৰাৰ (১) আৰু (২) উপধাৰা অনুযায়ী আঞ্চলিক প্ৰাথমিক শিক্ষা পৰিষদৰ সদস্য সকল মনোনীত কৰা হয়। উক্ত ধাৰাৰ নকল সদনৰ মেজত ৰখা হ'ল।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা :—মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে এই শিক্ষা পৰিষদটো বাজনৈতিক পৰিষদ নে প্ৰশাসনীয় পৰিষদ ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :—এইটো প্ৰশাসনীয় পৰিষদ।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা :—মোৰ (ঘ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত বোৰ্ডৰ সদস্য সকলৰ অহঁতা কি সূত্ৰে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হয় সেইটো সদনৰ মেজত ৰখা বুলি জনা নাই গতিকে সেইটো কব লাগে।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :—‘ঘ’ প্ৰশ্নত নাম খুজিছে কাৰণে সদনৰ মেজত ৰখা হৈছে।

Shri Charan Narzari :— Sir, whether the M. L. As. by virtue of their office are members of the Regional Boards of Elementary Education ? If the reply is in the affirmative whether the Government is aware that Shri Charan Narzari, M. L. A. from Kokrajhar constituency, has been dropped from the list or whether this omission is deliberate or due to oversight ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) :—

Sir, the M. L. As. by virtue of their office are Members of these Boards. It is unfortunate that through mistake Shri Narzari's name was not there. When it was drawn to my notice, I have asked the Dept to correct it.

Shri Gurisankar Bhattacharjee :—

Was it the only case or there were other mistakes also ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) :—

There were other mistakes also.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya :—This member's name was also dropped whose constituency is covered by two Boards, Nalbari and Rangiya. My name was also deliberately cut off and when I contacted the Secretary, the Secretary said that I gave your name but the Minister cut it off. Then I met the minister and said how is it; when the law provides that every member should be the member of the respective boards. Then the Minister said that ... ..

Shri Harendranath Talukdar (Minister) :—I do not know what the Secretary had said to the hon. member.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya :—But whether I complained to the Minister about it ?

Shri Harendranath Talukdar (Minister) :—Yes, he complained. His name was in both the boards. In fact the board for

Rangiya we have not constituted yet. Due to the typing mistake his name was omitted and when he drew attention it was corrected

Shri Gaurisankar Bhattacharyya:— Sir, before I went to the Minister, I had first of all contacted the Secretary. The Secretary said that, it is the Minister who struck your name from the list. Then I had complained to the Minister when the law provides how my name can be omitted from the list. Then of course the Minister said that it is a type mistake. This is how the Govt. is functioning

শ্রীপিটসিং কোরব :— নগাও মহকুমা শিক্ষা পৰিষদত ১৬-১৭ গৰাকী এম. এল. এ লয়। এই মহকুমাৰ ভিতৰত ট্ৰাইবেল ৫১ হাজাৰ আছে। জনসংখ্যা ভিত্তিত আজিলৈকে কোনো ট্ৰাইবেল সদস্য নোলোৱাৰ কাৰণ কি ?

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— এইটো বেলেগ প্ৰশ্ন।

শ্রীনগেন্দ্ৰ বৰুৱা :— গোলাঘাটৰ বৰ্ডখনত দুজন ব্যক্তিৰ নাম পাইছো। সেই সকল হল ১০ নম্বৰত শ্রীলক্ষেশ্বৰ দাস, ১৩ নম্বৰত শ্রীহৰেকৃষ্ণ ফুকন। আইনৰ অজুহাতত কমিটি খন গঠন কৰা হৈছে এতিয়া এই লোক কেইজনক কি ইণ্টাৰেষ্ট চাৰ্ভ কৰিবৰ কাৰণে বৰ্ডত বখা হৈছে ?

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— শ্রীলক্ষেশ্বৰ দাস হল, সমাজসেৱক আৰু এম এল. এ আৰু চিহ্নল কাষ্টৰ বাবে চাৰ্ভিচ হব বুলি বখা হৈছে। শ্রীহৰেকৃষ্ণ ফুকন, প্ৰফেচাৰ, এডুকেশ্যনিষ্ট।

শ্রীনগেন্দ্ৰ বৰুৱা :— যুৱক কংগ্ৰেচৰ সভাপতি আৰু জিলা কংগ্ৰেচৰ সভাপতি হিচাবে তেওলোকক দিয়া হৈছেনেকি ? এই ধৰণৰ বিভিন্ন যি বিলাক আঞ্চলিক পৰিষদ হৈছে তাত যুৱক কংগ্ৰেচৰ সভাপতি

আৰু জিলা কংগ্ৰেচৰ সভাপতি মনোনীত কৰা হৈছেনেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— মই আগতে কলোৱেই সমাজকৰ্মী শ্ৰীলক্ষ্মণৰ দাস আৰু শ্ৰীহৰেকৃষ্ণ ফুকন প্ৰফেচাৰ আছে ।

শ্ৰীঘনকান্ত বড়ো :— অলপ আগতে পালোৱেই বিবোধী পক্ষৰ নাম নাই । বৰপেটা মহকুমাত বিবোধী পক্ষৰ সদস্য একমাত্ৰ মই, মোবো নামটো নাই । অন্যান্য ঠাইত কোনোবা বাদ পৰিছেনেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— এইটো চাব লাগিব ।

শ্ৰীহুলাল বৰুৱা :— মন্ত্ৰী মহোদয় কৈছে যে টাইপৰ ভুল হৈছে । এতিয়া দেখা গল এজনেই নহয় তিনিজন বিবোধী পক্ষৰ সদস্যৰ নাম নাই । মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে চেফ্ৰেটৰীয়েটৰ ফালৰ পৰা এই আটাই কেইজনৰ নাম পঠোৱা হৈছিল, মন্ত্ৰী মহোদয়ে নাম কেইটা কাটি পেলাইছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— এইটো সচা নহয় ।

শ্ৰীহুলাল বৰুৱা :— আটাই কেইজনৰ নাম টাইপত ভুল হলে বুলি কেনেকৈ কব পাৰিলে ? কংগ্ৰেচ এম, এল, এ কাৰোবাৰ নাম ত্ৰুপ পৰিছেনেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— শ্ৰীভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াৰ নামটো বড়িয়াত থকাৰ কাৰণে দুইটাত নহয় নেকি বুলি হয়তো টাইপৰ হব পাৰে । শ্ৰীবড়োৰ কথাটো চাব লাগিব ।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya :— One thing Sir, Let us be clear. How it could happen. If such things continue then how the democracy can function When the law provides how the names of the members of the House can be omitted and all the names omitted are the names of the members of the Opposition. It may be that my presence in the Board may

not be comfortable for them and that is why my name was omitted. The members of the Opposition are a small group and even then 3 names have been selected to be struck off probably being ignorant that there is a legal provision that the members of the House must be the members of the Board. How can the Minister say that it is a typing mistake ? How he can say that probably because both in Nalbari and Rangiya my name was there, they had confused and omitted in one ? If it is a typing mistake then the typist is to be removed. If it is a deliberate mistake committed by the Secretary he should be corrected. Whatever it may be it should not be taken so lightly. That should be corrected.

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— নাম কেইটা দিয়া হৈছে । নটিচত আনিছে
খবৰ লৈছো । টাইপত ভুল হৈছে ।

শ্রীজগদীশ দাস :— নীলাচলৰ ৫ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে সম্পাদকীয় নেপথ্য দৰ্শন ...” ।
এই বিষয়ে কিছুমান অভিযোগ তুলিছে । এই বিলাক সচানেকি ... ?

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— এইটো দেখা নাই ।

শ্রীজুলাল বৰুৱা :— গোলাঘাটৰ ক্ষেত্ৰত ইমান পাৰ্টি কোলাৰ হৈছে যে এডুকশ্যানিষ্ট,
সমাজকৰ্মী, চিহ্নল কাষ্টৰ মানুহক চাবৰ কাৰণে দিয়া হৈছে । এই
তিনিজন মানুহৰ নাম নোহোৱাত পাৰ্টি কোলাৰ নহল কিয় ?

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— এইটো চাম ।

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা :— গোলাঘাট গ্ৰাইমাৰী আঞ্চলিক শিক্ষা পৰিষদত শ্রীহৰেকৃষ্ণ
ফুকনক শিক্ষাবিদ হিচাবে লোৱা হৈছে । এই উত্তৰটো পাব পাবোনেকি
যে এজন এইডেড্ কলেজৰ প্ৰফেচৰ যুৱক কংগ্ৰেচৰ পতাপতি হৈ

বাজনৈতিক দায়িত্ব লৈ থাকিব পৰা বিধি নিয়ম আছেনে নাই ?

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— যুবক কংগ্ৰেচ বাজনৈতিক নহয় বুলি ভাবো।

শ্রীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ :— আইন মতে দুজন সদস্য মহকুমা পৰিষদ বিলাকৰ পৰা শিক্ষা আঞ্চলিক পৰিষদলৈ পঠাব লাগিব। এইটো মহকুমা পৰিষদ বিলাকে সিদ্ধান্ত লৈছে যে কোনো সদস্য শিক্ষা পাৰষদ বিলাকলৈ নপঠায়। যদি এইটো সচা হয় কোনো মহকুমা পৰিষদৰ সদস্য চৰকাৰে নমিনেট কৰিছেনেকি ? তাৰ পিচত এই যি সকলে সিদ্ধান্ত লৈছে তেওলোকক তাৰ পৰা আঁতৰ কৰা হ'ব নেকি ?

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— মহকুমা পৰিষদ বিলাকলৈ লিখা হৈছে। তেওলোকে চিলেক্ট কৰিব। চৰকাৰৰ চিন্তা ধাৰা মতে দিব পাৰো।

শ্রীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ :— যি বিলাক মহকুমা পৰিষদ সদস্যই শিক্ষা পৰিষদৰ লগত সহযোগ নকৰে বুলি সিদ্ধান্ত লৈছে তেওলোকক শিক্ষা পৰিষদত বৰ্ষা হ'বনেকি ?

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— শিক্ষা পৰিষদৰ যি প্ৰতিনিধিত্ব দিব লাগে তেওলোকে চিলেক্ট কৰি দিব। গভৰ্নমেণ্ট নমিনেট মহকুমা পৰিষদৰ কোনো মেম্বাৰ ব্যক্তিগত হিচাবে কাম কৰিব পাৰে। মহকুমা পৰিষদৰ পৰা নহয়।

শ্রীমতী বেণুকাদেবী বৰকটকী :— মাননীয় সদস্য শ্রীনগেন বৰুৱাৰ এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছে যে যুবক কংগ্ৰেছৰ চেফ্টাৰী আৰু জিলা কংগ্ৰেছৰ সভাপতি সকলক বেজিয়নেল বৰ্ডত লোৱা নাই। কোন বেজিয়নেল বৰ্ডত থাকক কোন নাথাকক আমি সেইটো কবলৈ যোৱা নাই। কিন্তু আমি জনাত কেইবাখনো বেজিয়নেল বৰ্ডত যুবক কংগ্ৰেছ চেফ্টাৰী আৰু জিলা কংগ্ৰেছৰ সভাপতি আছে।

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— সেইটো চাব লাগিব।

Starred Q. No. 220 was not put, the member being absent.

Re : BEAUTIFICATION SCHEME FOR SIBSAGAR TANK

Shri PROMODE GOGOI asked :

*221. Will the Minister P. W. D. be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Beautification Scheme of Sibsagar Tank could not be completed in the Scheduled time ?

(b) If so, the reasons thereof ?

(c) Whether time limit has been refixed for completion of the Scheme ?

Shri MAHAMMAD IDRIS (Minister, P. W. D.) replied :

221. (a)—Yes.

(b)—(i) Scarcity of cement and steel.

(ii) Paucity of fund.

(iii) Delay in sanction of revised estimate.

(c)—No.

Shri Pramode Gogoi : Sir, I want to know from the Minister what was the original time limit for the completion of the scheme ?

Shri Mahammad Idris, Minister, P.W.D. : Sir, there was no time limit. The sanction is there and the work is to be done.

Shri Pramode Gogoi : Sir, I am asking the Minister to inform the House about the time limit for completion of a particular scheme ?

Shri Mohammed Idris, Minister, P.W.D. : Sir, I have already stated that there is no time limit. It is always expected that the budget provision would be spent within the same financial year.

Shri Premodhar Bora : Sir, I want to know what was the original amount estimated and what was the amount of the revised estimate ?

Shri Mohammed Idris, Minister, P.W. D : The original estimate which was sanctioned at the first instance was Rs. 5,31,695/- and the revised estimate was Rs. 8,75,000/—.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, may I know what is the amount already spent and the time limit for completion of the entire scheme ?

Shri Mohammed Idris, Minister, P.W.D. : Sir, it is roughly 5 lakhs. There are snags and paucity of fund. The project actually belongs to the Tourism Deptt. They have revised the estimate in the year 1974 and even then money falls short of the actual need. Therefore, for additional fund the Tourism dept is being moved.

শ্রীসোনেখৰ বৰা :— শিবসাগৰ পুখুৰীৰ সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধিৰ কাৰণে কি কি আচনি লোৱা হৈছে আৰু তাত কি কি বিষয় বস্তু সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে ? পকা কৰিবনে, বদ দিবনে নাই ইলেকট্ৰিক লাইট আদি দিবনে কি কৰিব বিচাৰিছে ?

মঃ ইন্দ্ৰিচ :— কি কি কৰা হব মই এইটো ইংৰাজীতে পঢ়ি দিওঁ।

মিঃ স্পীকাৰ :— বেচি ডাঙৰ নেকি ?

Shri Md. Idris, Minister : ডাঙৰ নহয়, মাত্ৰ ৬টা আইটেম আছে।

The position of estimate : The original estimate sanctioned on 20.8.69 for Rs. 5,31,695/-only with the following provisions :

i) R.C.C. retaining walls on four sides,

ii) Page-wire fencing with angle from posts,

iii) 1 No. of double storied bay 12M X 12M

iv) 3 Nos of single storied bay 12M X 12M

So, Sir, these are the specifications of works.

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :— এই আচনি খন কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নে ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ ? যদি ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ হয় তেন্তে কোন বিভাগৰ আৰু এই আচনিৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কিবা অনুদান দিছেনে ?

মঃ ইন্দ্ৰিচ :— এইটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়াত অসুবিধা আছে। এইটো টৰিজম বিভাগৰ তলত।

শ্রীসোনেখৰ বৰা — যিখন আচনিৰ কথা কৈছে সেই খন দেখা গৈছে কৃত্ৰিম আচনি। এই খন শিল্প সভ্যতাৰ কৃত্ৰিম আচনি বুলি কব পাৰি। কিন্তু অসমীয়া আৰ্হিৰে এই পুখুৰীটোৰ সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধি কৰিব পৰা নাযায় নে যেনে যিবিলাক বস্তু আমাৰ ছুপ্পাপ্য হৈ গৈছে কপৌফুল,

বহুমথুৰি খেবেজু আদি গছ কই শিংখাপ মেজাংকৰি, ফুলাম গামোচা আদি উদ্যোগৰে অসমীয়া ধৰণেৰে পুখুৰীটোৰ সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধি কৰিব পৰা নাযায়নে ?

মঃ ইন্দ্ৰিচ — মাননীয় সদস্যৰ পৰামৰ্শটো উত্তম হৈছে। এইটো পুনৰ বিবেচনা কৰিব লাগিব।

শ্রীনগেন বৰুৱা — মন্ত্ৰী মহোদয়ে এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰতে কৈছে যে চিমেন্টৰ অভাৱৰ কাৰণে আচনিখনৰ কাম হাতত লব পৰা নাছিল। কিন্তু সেই সময়ত চেৰাপুঞ্জৰ পৰা দৈনিক চিমেন্ট গুৱাহাটীলৈ আহি আছিল। সেই সময়ত সেই আচনিৰ কাৰণে চেৰাপুঞ্জৰ পৰা চিমেন্ট অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল নে? যদি লৈছিল সফল হ'লনে বিফল হ'ল?

মঃ ইন্দ্ৰিচ — ভাল দৰে যত্ন লোৱা হৈছিল। বৰ্ত্তমান চিমেন্টৰ অৱস্থা উন্নত।

শ্রীবদন চন্দ্ৰ ভালুকদাৰ — চেৰাপুঞ্জৰ পৰা চিমেন্ট অনাৰ ব্যৱস্থা আছিলনে নাই?

মঃ ইন্দ্ৰিচ — সেই সময়ত চেৰাপুঞ্জৰ পৰা চিমেন্ট অনাৰ সুবিধা আছিল।

শ্রীমতী বৈৰভী দাস :— শিবসাগৰৰ পুখুৰীৰ কাৰণে কিমান বিঘা মাটি আছে? গোটেই খিনি মাটি চৰকাৰে সংৰক্ষন কৰিছেনে?

মঃ ইন্দ্ৰিচ — গোটেই খিনি চৰকাৰী মাটি। গোটেই খিনিকে সংৰক্ষন কৰা হৈছে।

Starred Q. No. 222 was not put, the member being absent

—বিঃ অসম ৰাজ্যিক বানপানী সাহায্য কমিটি—

শ্রীতুলসী দাসে সুধিছে:

*২২৩। মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসম ৰাজ্যিক বানপানী সাহায্য কমিটিৰ পূজিত এতিয়ালৈকে কিমান

টকা সংগ্ৰহ হৈছে ?

(খ) এই পূজিত টকাৰ বাদেও কাপোৰ কম্বল আদি অন্যান্য বস্তু সংগ্ৰহ কৰা হৈছে নেকি আৰু যদি হৈছে, কি কি বস্তু সংগ্ৰহ কৰা হৈছে জনাবনে ?

(গ) উক্ত কমিটিৰ পূজিত সংগ্ৰহ হোৱা টকা আৰু অন্যান্য বস্তুবোৰ কোন কোন জিলা বা মহকুমাৰ বানপিড়ীত লোকৰ মাজত বিতৰণ কৰা হৈছে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২২৩। (ক)—অসম ৰাজ্যিক বানপানী সাহায্য পূজিত ৩১.১।৭৫ তাৰিখলৈকে সৰ্বমুঠ ৪০,৮৫,৭৬০ ৩৯ পং সংগৃহীত হৈছে।

(খ)—অসম ৰাজ্যিক বানপানী সাহায্য কমিটিৰ নগদ পূজিৰ বাহিৰেও বিভিন্ন প্ৰতিষ্ঠান আৰু ব্যক্তিগত হাতৰ পৰা নতুন ও পুৰণা কাপোৰ কানি, খাদ্যবস্তু, গাখীৰ, ঔষধ আদিও পোৱা হৈছে।

(গ)—কমিটিৰ পূজিত সংগ্ৰহ হোৱা টকা ও অন্যান্য বস্তুৰ এটি বুজুন পৰিমাণৰ অংশ অসমৰ সোতৰটা মহকুমাত বিতৰণ কৰা হৈছে।

মহকুমাৰ ভিত্তিত বিতৰণ কৰা তালিকা সদনৰ মেজত ৰখা হৈছে।

শ্ৰীচন্দ্ৰ বাহাদুৰ চেত্ৰী — মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ৪০, ৮৫, ৭৬০ ' ৩০ টকা সংগৃহীত হৈছে বুলি কৈছে। মই জানিব বিচাৰিছো যে কিমান টকা এতিয়াও খৰচ কৰিবলৈ বাকী আছে আৰু কিমান বস্তুবস্তু এতিয়াও বিতৰণ কৰিবলৈ বাকী আছে ?

যিখিনি টকা আৰু কাপোৰ বা বস্তুবস্তু বিতৰণ কৰা হ'ল সেই খিনিৰ সত্যব্যৱহাৰ হৈছে বুলি ক'ব পাৰেনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ — যিখিনি বিতৰণ কৰা হৈছে সেই খিনিৰ অসং ব্যৱ-

হাব হৈছে বুলি বাতৰি পোৱা নাই। যি টকা সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল তাৰ বিতং হিচাব মোৰ হাতত নাই। কমিটিয়ে এই গোটেই কথা বিলাক চাই দুৰ্গত লোক সকলক যত যেনে ধৰণেৰে সাহায্য দিব লাগে তত তেনে ধৰণেৰেই দিছে। কিন্তু তহবিল কমিটিৰ হাতত আছে।

শ্ৰীজুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা — মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই 'ক' প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কহুল বুলি কৈছে। কহুল আমি জনাত কিছুমান বিদেশী অনুস্থানেও দিছিল। কিন্তু সেই বিলাক বস্তু দিয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে বিক্ৰী কৰা হৈছে। মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে যে এই দামী কহুল বিলাক বিক্ৰী কৰিবৰ কাৰণে যিবিলাক বিদেশী অনুস্থানে কহুল দিছিল সেই বিলাকৰ পৰা অনুমতি লোৱা হৈছিলনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ — গোটেই বিলাক তথ্যপাতি বৰ্ত্তমান মোৰ হাতত নাই। কহুল কিছুমান বিক্ৰী কৰাৰ কথাটো সত্য। এইটো বিলিফ কমিটিয়ে বিবেচনা কৰি কৰিছে। বাহিৰৰ পৰা যিবিলাক কহুল অনা হৈছিল সেই বিলাক বৰ মূল্যবান। এই বিলাক দুৰ্গত লোক সকলক দিলে ৰাখিব নোৱাৰিব বুলি বিবেচনা কৰি দুৰ্গত লোক সকলৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ লগত সংগতি ৰাখি, সেই খিনি বিক্ৰী কৰি তাৰ পৰিবৰ্ত্তে অন্য লাগতীয়াল সামগ্ৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। এইটো কমিটিয়ে সিদ্ধান্ত লৈ কৰিছিল।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া — মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা এই কথা জানিব পাৰোঁ যে যি টকা আৰু অন্যান্য বস্তু বিতৰণ কৰা হল সেই বিতৰণ কোনে কৰিলে আৰু কিকি বস্তু বিতৰণ কৰিলে তাৰ এখন লিষ্ট সদস্য সকলৰ জ্ঞাতাৰ্থে দিবনে ?

শ্ৰীশৰৎচন্দ্ৰ সিংহ — লিষ্ট দিব পৰা হ'ব। সাহায্য কমিটিৰ উপৰিও ষ্টিয়েৰিং কমিটি ফাইনেঞ্চ কমিটি আছে। কমিটিবোৰেই বহি সকলো কথা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰে।

শ্ৰীজুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা — (খ) প্ৰশ্নত থকা কহুল বিতৰণ নকৰি সদস্য সকলৰ মাজত বিক্ৰ কৰা হল। দাতা সকলৰ অনুমতি লোৱা হৈছিলনে ? কহুল বিক্ৰ কৰি কিমান টকা পালে আৰু সেই টকা বিলিফৰ কামত লগালেনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ — গোটেই কথা খিনি সদনত দাঙি ধৰা হ'ব।

শ্রীজালালুদ্দিন আহমদ :— পঞ্জাবৰ পৰা কিমান টকা আৰু বস্তু আহিছিল ?

সেই বস্তু ১৭ টা মহকুমাত দিলে বাকী ৬টা মহকুমাই কিয় নেপালে ?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ :— যত বানপানী হোৱা নাই তাত দিয়া নাই।

শ্রীপ্ৰেমধৰ বৰা :— অসম ৰাজ্যিক বানপানী সাহায্য পুজিৰ এটা বুজন অংশ সমাজ কল্যাণ আচনিৰ কাৰণে বখা হয়নে, ? যদি হয়, কিমান টকা বখা হৈছে আৰু সেই আচনি কেতিয়া লোৱা হব ?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ :— হয়, প্ৰায় ১০ লাখ টকা সেই আচনিৰ কাৰণে বখা হৈছে।

শ্রীতুলসী দাস :— বিলিফৰ পুজিৰ পৰা বিলিফ কমিটিৰ অফিচ বিয়েবাৰ সকলক গাড়ী যোগান ধৰা হৈছিল আৰু এই শিতানত পুজিৰ পৰা মুঠ কিমান টকা খৰছ হল ?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ :— গোটেইখিনি হিচাপ সদস্য সকলক অবগত কৰা হব।

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :— মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে কৈছিল যে সাহায্য কমিটিৰ টকা এখন ষ্টিয়েৰিং কমিটিৰ যোগে কৰা হৈছিল। এই ষ্টিয়েৰিং কমিটিৰ সদস্য সকল কোন কোন আৰু এই কমিটি কিমান দিনলৈ থাকিব ?

শ্রীশৰৎচন্দ্ৰ সিংহ :— যেতিয়ালৈকে সাহায্য দৰকাৰ হব, তেতিয়ালৈকে এই খন কমিটি থাকিব। সদস্য সকলৰ নাম মোৰ হাতত নাই। মই আশ্বাস দিব খোঁজো যে গোটেই কথা খিনি সদস্য সকলক অবগত কৰা হব।

শ্রীকবীৰচন্দ্ৰ বায়প্ৰধানী :— ৰাজ্যিক সাহায্য কমিটিৰ উপৰিও মহকুমা ভিত্তিতে একোটা কমিটি আছে। মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে কব পাৰেণে ঠিক মতে সাহায্য বিতৰণ হৈছে ?

শ্রীশৰৎচন্দ্ৰ সিংহ :— সীমিত ব্যৱস্থাৰ ভিতৰত থাকি কমিটিয়ে সাহায্য বিতৰণ কৰিছে।

শ্রীবদনচন্দ্ৰ তালুকদাৰ :— অসম ৰাজ্যিক বানপানী সাহায্য কমিটিত অসম

বিধান সভাৰ সকলো সদস্য আছে। পিচে এই বাজ্যিক কমিটি খন কোনো দিন বহা নাই। এই কথা সচানে ?

শ্রীশবৎচন্দ্র সিংহ :— অধ্যক্ষ মহোদয় চাইচিতিহে কব পাৰিম।

শ্রীআতাউৰ বহমান :— মই জানিব খুজিছো এই বিল্জিফ কমিটিৰ হিচাপ অদিট কৰা হলনে ? যদি হল কাৰ দ্বাৰা অদিট কবালে ?

শ্রীশবৎচন্দ্র সিংহ :— যেনেকৈ খবছ হৈছে তেনেকৈ অদিট হৈ আছে। ভবিষ্যতে যাতে অনুশোচনা কৰিব নেলাগে, সেই বাবে অদিটৰ কাম কৰ্তিনিউৱাচ চলি আছে।

শ্রীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— এই ৪০ লাখ টকাৰ এটা বুজন অংশ চাহ বাগিছাৰ পৰা চৰ্ত সাপেক্ষে সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। তাৰ পৰা কিমান টকা তোলা হল তাৰ ব্ৰেক-আপ হিচাপ দিবনে ? আৰু অদিট কোনে কৰিলে ?

শ্রীশবৎচন্দ্র সিংহ :— চাহ বাগিছাৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা টকাৰ ব্ৰেক-আপ হিচাপ দিয়া হ'ব। সেই টকা বিনা সন্তে দিছে। অদিট বিভাগৰ পৰা অদিট কৰা হৈছে।

শ্রীপ্ৰেমধৰ বৰা :— ৪০ লাখ টকাৰ পৰা ১০ লাখ টকা সমাজ কল্যাণ আচনিৰ বাবে ৰখাত চৰকাৰক ধন্য বাদ জনাইছো। পিচে এই আচনিৰ কাম কেতিয়া আৰম্ভ কৰা হ'ব ?

শ্রীশবৎচন্দ্র সিংহ :— কাম আৰম্ভ কৰা হৈছেই। এতিয়া ট্ৰাষ্ট বৰ্ড গঠনৰ কাম চলি আছে।

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা :— নিয়তিৰ নিষ্ঠুৰতাক নেওচি দুৰ্গত সকলৰ সাহায্যৰ বাবে দাতা সকলে দামী কাপোৰ আৰু ভাল খাদ্য দিছিল। সেইবিলাক বিক্ৰি কৰিবৰ অধিকাৰ বিল্জিফ কমিটিক কোনে দিছিল আৰু তাৰ বিনিময়ত ফাঁচি বজাৰৰ গেলা পচা বস্তু খুৱাই বিল্জিফ কমিটীয়ে কালিমা সনা ক্ষমতা কিয় ললে ?

শ্রীশবৎচন্দ্র সিংহ :— অধ্যক্ষ মহোদয় বিলিফ কমিটিয়ে ন্যায় আৰু যুক্তিৰ পৰা সেই অধিকাৰ পালে । অধিক সংখ্যক লোকক যাতে সাহায্য দিব পাৰি অৰ্থাত এখন দামৌ কাপোৰ এজনক দিয়াতকৈ তাৰ দামেৰে ১০ জনক দিলে সাহায্যৰ যাত্ৰা বাঢ়ে আৰু সেইটো যুক্তিসঙ্গত ।

শ্রীজুলালচন্দ্র বৰুৱা :— দাতা সকলৰ অনুমতি নেলাগেনেকি ?

Undisposed Starred Questions of 4th March, 1975

Re. : KALDIA & DEKADONG PROJECTS

Shri KRISHNA KANTA LAHKAR asked :

*224. Will the Minister, Irrigation be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that medium size Kaldia and Dekadong Projects are taken up by the Government ?

(b) Whether it is also a fact that the Government proposes to open some Irrigation Divisions in the sites of the works ?

(c) If so, whether the Government propose to open a Division at Pathsala to look after the said Projects ?

Shri Md. UMARUDDIN (Minister, Irrigation) replied :

224. (a)—The Government has taken up the Kaldia Irrigation Scheme (a medium Irrigation Scheme) at a cost of Rs. 1,79,57,000. Another medium scheme namely Dekadong Irrigation Scheme is also approved by the Planning Commission at a cost of Rs. 88.56 lakhs. Sanction for this scheme has been issued

- (b) and (c)—Proposal for fixing the Head quarters of a few Divisions is under consideration of the Government.

**Re. : DARRANGA IRRIGATION SCHEME AND
MOTONGA LIFT IRRIGATION SCHEME**

Shrimati RENUKA DEVI BARKATAKI asked :

*225. Will the Minister, Irrigation be pleased to state ?

(a) The progress made in the "Darranga Irrigation Scheme" and "Motonga Lift Irrigation Scheme" undertaken by the Department ?

(b) What is the area covered by these two schemes ?

(c) Whether schemes are succesful ?

(d) What is the amount involved in these schemes ?

Shri MAHAMMAD UMARUDDIN (Minister, Irrigation)
replied :

225 (a)—No such schemes have been undertaken by this department.

(b), (c) & (d)—Does not arise.

—বি: মঙ্গলদৈ মহকুমাত ভূমি সংৰক্ষণ—

শ্রীৰমেশ চন্দ্ৰ চহৰীয়াই সুধিছে :

*২২৬। মাননীয় ভূমি সংৰক্ষণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি
জনাবনে—

(ক) মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ কি কি ঠাইত ভূমি সংৰক্ষণ কৰা হৈছে ?

(খ) চৈবাবী আৰু মাজগাওঁ ভূমি সংৰক্ষণত সৰ্বমুঠ কিমান টকা খৰচ হৈছে ?

(গ) ভূমি উচ্চ ঠাই কেইখনত ভূমি সংৰক্ষণ কৰা টকাৰে কিমান ভূমি সংৰক্ষণ কৰা হ'ল ?

ডাঃ লুটফুৰ বহমান (ভূমি সংৰক্ষণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২২৬। (ক)—মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ শ্ৰকলাই, আমজুলি, ধনশিৰি, পাচনৈ আদি ঠাইত বননিকৰণ আৰু চৈবাবী, মাজগাওঁ, ভেবগাওঁ বঙাজুলি, কালজুলি, জামুগুৰী, শালৈপাৰা, এবাবাবী আৰু দলাগাওঁ আদি ঠাইত ভূমি সংৰক্ষণৰ কাম কৰা হৈছে।

(খ)—চৈবাবী আৰু মাজগাওঁত ভূমি সংৰক্ষণ আঁচনিৰ আৰম্ভণিৰে পৰা এতিয়ালৈকে ৩,০০,৩৩৪ ০০ (তিনি লাখ তিনিশ চৌত্ৰিশ) টকা খৰচ হৈছে।

(গ)—মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ বননিকৰণ অঞ্চলত নদীৰ গতিবোধ, খহনিয়া আৰু নদীপাৰৰ মূল্যবান খেতি পথাৰত বাধা পৰা নষ্ট হোৱাৰ পৰা ৰক্ষা পৰা আদি কাম কৰা হৈছে। সৰ্বমুঠ ৭০৬ হেক্টৰ নদী পাৰৰ মাটিত বননিকৰণ কৰা হয় আৰু ইয়াৰ প্ৰত্যক্ষ সফল কমেও ২০,০০০ হেক্টৰ মাটিৰ ওপৰত পৰিছে। উল্টাখাণ্ডা নিয়ন্ত্ৰণ আঁচনিৰ পৰা প্ৰায় ১৭০০ হেক্টৰ খেতিৰ মাটি উপকৃত হৈছে আৰু তাৰ ভিতৰত ৫০০ হেক্টৰ খেতিৰ মাটি চৈবাবী আৰু মাজগাওঁ উল্টাখাণ্ডা নিয়ন্ত্ৰণ আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত।

Re : IRRIGATION PROJECT ON BAMNOI RIVER

Shri MATHIAS TUDU asked :

*227. Will the Minister, Irrigation be pelased to state—

(a) Whether it is a fact that there is a proposal for Irrigation project on the Bamnoi River in

Gossaigaon Area ?

(b) If so, whether the survey work has been completed ?

(c) If not, why ?

(d) Whether the said Project will be completed during the 5th Plan period ?

(e) If not, why ?

Shri MAHAMMAD UMARUDDIN (Minister, Irrigation)
replied :

227. (a)—There was a proposal.

(b)—Reconnaissance and preliminary surveys were carried out.

(c)—Does not arise.

(d)—On examination it was found that it would not be possible to take up the scheme as adequate water is not available in Bamnoi river after meeting the requirement of Dumardaha Irrigation Scheme.

(e)—Does not arise.

Re : TUBECTOMY CAMPS

Dr. KRISHNA KANTA LAHKAR asked :

*228. Will the Minister, Health be pleased to state—

How many tubectomy camps have been opened during 1974-75 in the State and the number of patients operated upon ? (To be shown religion wise)

Shri GIRINDRA CHANDRA CHOUDHURY (Minister, Health) replied :

228.—I (one) Camp at Hajo was opened. Number of patients operated upon :

1. Hindu—290

2. Muslim— 4

Total= 294

Re: GOSSAIGAON COLLEGE

Shri MATHIAS TUDU asked :

*229. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) Whether the Gossaigaon College has ben given any grants ?

(b) If so, what are the various grants sanctioned and the amount of each grant ?

(c) If not, why ?

Shri HARENDRA NATH TALUKDAR, (Minister, Education) replied :

229. (a)—Yes.

(b)—The following non-recurring grants have been sanctioned to Gossaigaon college.

1. 1972-73.

Rs 5,000 for building.

Rs. 15,000 from Article 275 as non-recurring grant.

2. 1973-74.

Rs. 15,000 for Agricultural bias

Rs. 7,000 non-recurring grant

Rs. 5,000 as Girls' Common Room grant.

Rs. 20,000 non-recurring grant from Article 275.

(c)—Does not arise.

Miscellaneous

Smti. Renuka Devi Barkataki :— With your prior permission, Sir, I would like to raise a very important and urgent matter.

Mr. Speaker — Just mention it; no discussion.

Smti. Renuka Devi Barkataki— As you know, Sir, the feeling of the people of Assam on the issue of crude oil and for establishment of a third refinery in Assam. It seems the Chief Minister during the period of recess went to Delhi and he had discussion with the Minister of Petroleum and it is reported that during the discussion he had with the Minister of Petroleum and officials of the Ministry a minute of discussion was drawn and that minute was distributed in the Central Secretariat and that minute contained (1) Govt. of India do not agree to the proposal of a third refinery in Assam; (2) the capacity of Gauhati refinery will be expanded from 1 to 1.75; (3) action will be taken to put the Bongaigaon

refinery in action' (4) funds will be made available to the Dibrugarh University to start subjects on Petroleum and petro-chemicals; (5) the royalty on crude oil has been increased from Rs. 15 to Rs.30/-; (6) the project to complete pipeline from Lakwa to Barauni to pump out crude oil from Assam oil field to Haldia via Barauni will be completed at the earliest. It is reported that besides this the Ministry of Petroleum decided to take out crude oil from Assam via Barauni to Haldia. These things were also there in the minutes and our Chief Minister has put his signature on the minutes which tantamounts to an agreement with the Govt. of India. So we are eager to know what transpired in that discussion.

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister)— Sir, I am not aware of any such minutes, but I shall certainly make a statement.

Shri Dulal Chandra Barua — Sir, I would like to draw your attention to this that it is a subject matter of the House and it was the duty and responsibility of the Chief Minister to make a statement immediately after having the discussion.

Shri Sarat Chandra Sinha, Chief Minister— I will make a statement in the appropriate time

Shri Dulal Chandra Barua — I want two statements from the Chief Minister one is regarding the death by small pox and another detailed statement on the

incident of lathi charge on students that has taken place at Mangaldoi.

Mr. Speaker — Item No. 2.

Calling Attention

শ্রীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ :— অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্য পৰিচালনা নিয়মালীৰ ৫৪ নং নিয়ম অনুসৰি ১৯৭৫ চনৰ ১৩ জানুৱাৰী তাৰিখৰ অসম ট্ৰিবিউন কাকতত প্ৰকাশিত “900 Registered Firms found non-existent” “বাতৰিটোলৈ মই মাননীয় উদ্যোগ মন্ত্ৰীৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিলো।

Shri Chatrasingh Teron, Minister :—

My attention has been drawn to the news item under caption “900 Registered Firms found Non-existent” published in Assam Tribune dated 13th January, 1975.

4013 S. S. I. units were registered with the State Directorate of Industries till August, 1973. For Small Scale industrial units such registration is purely voluntary. However, to avail various facilities offered by the State / Central Govt. and other organisations for development of small scale industries, entrepreneurs are coming forward to register their units under the State Directorate of Industries and the Directorate is also insisting on such registration for collection of important data about development of S. S. I. units in the State. However, as many S. S. I. units

are remaining unregistered all over in the country and even among those registered many units not requiring various facilities do not furnish detailed information about their activities. The Central Govt. launched a programme of National Census of Small Scale Industries all throughout the country. Under this programme, a census was conducted in Assam also from the last week of Dec. 1973 to the last week of July, 1974.

This census covered only those registered S. S. I. units which are within the purview of All-India Small Industries Board and left out other registered units falling within the Puriew of other All India Boards like Silk Board, coir board, khadi & village industries board, handicraft Board etc. therefore, only 2609 registered S. S. I. units of the state were covered by the census.

The provisional census report has revealed the following about these 2609 registered units.

1. Units functioning - 1,650
2. New units - functioning
for less than a year - 87
3. Units subsequently
found to be outside the
purview of All India Small
Industries Board & hence
outside the census - 45

4. Units not furnishing any data	- 4
5. Closed, both temporarily and permanently	- 400
6. Proposed units with provisional registration	- 332
7. Units not traceable during census operation	- 91
Total	- 2,609.

Thus, it is seen that 900 units were not found non-existent.

Out of 400 closed units, 41 units were subsequently found to have re-started. The reasons for closure of the remaining units are under investigation. Of the 91 untraceable units, six (6) units have already been traced out and are functioning. It was found that many of the units changed their address or shifted their establishments to some other places. 52 of the proposed 332 units have also started functioning.

Regarding allotment of scarce raw materials etc. it may be stated that prior to Dec. 1973 distribution was made as per recommendations of the Raw materials distribution committee, which has since been dissolved. Some of the untraceable units might have received allotment of raw materials from

the Committee and now the matter is under investigation of the special vigilance cell of the Chief Minister. However, it is confirmed that since Dec, 1973 onwards, no raw material has been issued to any untraceable unit.

Regarding the last point of the news item, it may be stated that, the Regional Iron & Steel Controller during normal inspection of different industrial units using iron & steel materials suspected misutilization of such materials by some units and pending finalization of enquiry suspended supply of iron & steel materials to these units and requested the State Director of Industries made an enquiry and found that except a few cases, misutilization of iron & steel materials could not be suspected. Registration of the doubtful units have stopped. It is not a fact that the Regional Iron & Steel Controller found the Assam Small Industries Development Corporation indulging in misuse and wrong allotment of Steel materials. The Regional Iron & Steel Controller only observed that the procedure followed by Assam Small Industries Development Corporation, in cases, needed modification & Assam Small Industries Development Corporation has taken steps accordingly.

From my detailed statement, it will be seen that out of 2609 registered S.S.I. Units covered by the census, 45 units falling outside the purview of

All India Small Industries Board have to be excluded, making the total coverage of 2564 units only.

Of these, 359 units have been finally found to be closed. Of the 332 proposed units, 52 have already started functioning, thus leaving 280 units in the "Proposed" category. Of the 91 units in "Untraceable category", 6 have already been traced out and functioning, thus leaving only 85 units in this category.

It is to be mentioned that some of the 359 closed units might be revived and some might be closed permanently. We cannot term these units as "Non-existent". The 280 "Proposed" units are at initial stages and as such cannot be called "Non-existent". The 4 units not furnishing date are also functioning.

In fine it may be concluded that, out of 2564 units coming under the purview of All India Small Industries Board 1840 units are functioning, 359 are closed, 280 are proposed and only 85 units are not traceable at present. That is all Sir.

শ্রীবদনচন্দ্র তালুকদাৰ :— মই এটা স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিছোঁ, সেইটো হ'ল বেজি-
ষ্টাৰ্ড ফাৰ্মক কেচা সামগ্ৰী দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত যিবিলাক নন একজিষ্টেণ্ট
ফাৰ্ম আছিল সেইবিলাকক কোনো আৰ্থিক সাহায্য বা ঋণ দিয়া
হৈছিল নেকি আৰু সেইবিলাকৰ ভিতৰত এই নন একজিষ্টেণ্ট ফাৰ্ম
বিলাক পাৰিছে নেকি ? আৰু এটা কথা যিবিলাক নন একজিষ্টেণ্ট
ফাৰ্মৰ কথা কোৱা হ'ল এইবিলাকৰ এই এখন লিষ্ট তাৰ ঠিকনা

সহ আৰু তাৰ মালিকৰ নাম সহ সদনত দাখিল কৰিব নেকি ?

শ্রীহৰসিং টেবণ (মঃ):— সদনত দাখিল কৰা হব।

শ্রীবদন ভালুকদাৰ :— মোৰ কথা হল ঋণ আৰু আৰ্থিক সাহায্য এই ফান্ড বিলাকে পাইছিল নেকি ?

শ্রীহৰসিং টেবণ (মঃ):— চাই চিতি পিছত দিম।

Point of Order

Shri Dulal Ch. Barua :— Sir, on a point of order. That generally in this House nobody except members should be allowed to sit. So far as our information goes that one of the Hon'ble member, Dr. Suren Das submitted his resignation to you and our information is that you have accepted his resignation. It is a mystery to us that he is still sitting in the House.

Mr. Speaker :— He has withdrawn his resignation and I have accepted his withdrawal. Now we have received a letter from the Governor and it is as follows :—

Dear Mr. Speaker,

I thank you for your D.O letter No. 2167/LA dated 21st February, 1975, informing me of the motion adopted by the Assam Legislative Assembly at its meeting on 19th February, 1975, in regard to my address. I take this opportunity of sending

you and the Assembly my best wishes.

With kind regards,

Yours sincerely,

(L. P. Singh)

Point of order

শ্রীসোনেখৰ বৰা :— এটা কথা মই জানিব বিচাৰিছোঁ যে আমাৰ মাননীয় সদস্য ডাঃ সুবেন দাস ডাঙৰীয়াই মন্ত্ৰীৰ পদ ইস্তফা দিছিল নে মেম্বাৰৰ পদ ?

মিষ্টাৰ স্পীকাৰ :— মন্ত্ৰীৰ পদ ।

শ্রীসোনেখৰ বৰা :— কোনো এজন মন্ত্ৰীয়ে মেম্বাৰৰ পদ বা মন্ত্ৰীৰ পদ ইস্তফা দিয়াৰ পিছত পুনৰ সেই বেজিগেনেশ্যন উইজ কৰাৰ কথা সাংবিধানিক মতে মাননীয় সদস্য সকলক অবগত কৰিব লাগে ।

মাননীয় অধ্যক্ষ :— আপোনালোকে জানে ১৯৩৫ ৰ এক্ট মতে আগৰ নিয়মটো বদলি কৰা হ'ল, এতিয়া সেই বিষয়ে সুবিধা অসুবিধা সকলো বোৰ কথা স্পীকাৰক জনাব লাগে, আৰু স্পীকাৰে সেই বিষয়ে ব্যৱস্থা লয় ।

শ্রীসোনেখৰ বৰা :— ডাক্তৰ দাস ডাঙৰীয়াই হয়তো কোনোবাই প্ৰোভোক কৰাৰ কাৰণে তেখেতে পদ ইস্তফা দিছে কিন্তু এতিয়া যিটো দেখিলে যে এই সংক্ৰান্তত বিশেষ ভয় কৰিব লগীয়া একো নাই আৰু সেই কাৰণেই তেখেতে বেজিগেনেশ্যন উইজ কৰিছে । কিন্তু আচল কথা হ'ল যে এজন মন্ত্ৰীয়ে বা মেম্বাৰে নিজ ইচ্ছা মতে এবাৰ বেজিগেনেশ্যন দি আকৌ এবাৰ উইজ কৰিব সেইটো কেনেকৈ হ'ব পাৰে ?

গৌৰীশংকৰ ভট্টাচাৰ্য্য :— এইটো অৱশ্যে থিকেই কৈছে যে আগেয়ে যিটো নিয়ম আছিল তাকৈ এতিয়া অলপমান সংশোধন হৈছে কিন্তু মাননীয় সদস্য বৰা ডাঙৰীয়াই কোৱা মতে ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন অঞ্চলত

বিভিন্ন ৰাজ্যত জোৰ দববদন্তি পদ ইত্যুফা চহি কৰি লয় কিন্তু পিচত অধ্যক্ষৰ ওচৰত সেই বিষয়ে পৰিস্কাৰ কৰি অধ্যক্ষ মহোদয় সন্তুষ্ট হলে সেইটো উঠাই লব পাৰে। এতিয়া কথা হল মাননীয় দাস ডাঙৰীয়াই কাৰোবাৰ হেঁচাত ইত্যুফা দিছিল নে সাময়িক উস্তেজনাৰ বশবৰ্ত্তি হৈ দিছিল নে আগেয়ে কৰা ভুলৰ কাৰণে ইত্যুফা দিছিল? এতিয়া কথা হ'ল কি কথাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি মাননীয় সদস্য গৰাকীৰ বেজিগনেশ্যনৰ উইজ্জয়েল মাননীয় অধ্যক্ষই একচেপ্ত কৰিছে?

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এজন মন্ত্ৰী বা মাননীয় মন্ত্ৰীয়ে কিবা কথাত বেজিগনেশ্যন দিব আকৌ কিবা কাৰণত বেজিগনেশ্যন উইজ্জ কৰিব এইটো কেনেকৈ হব পাৰে কিয়নো আজি বিধান সভাত একোটা দিগনিটি আ'ক দিচিগ্নিন আছে তেনে ক্ষেত্ৰত এজন সদস্যই এবাৰ বেজিগনেশ্যন দি পুনৰ চকু পানী মচি বেজিগনেশ্যন উইজ্জ কৰিব পাৰে, এনেবিলাক লৰা-ধেমালী সদনত কেনেকৈ হব পাৰে। গতিকে বেজিগনেশ্যন উইজ্জ কৰিবৰ কাৰণে মাননীয় অধ্যক্ষৰ ওচৰত মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যিবিলাক যুক্তি ডাঙি ধৰিছে আৰু যাৰ ওপৰত মাননীয় অধ্যক্ষই সন্তুষ্ট হৈ উইজ্জ গ্ৰহন কৰিছে সেইবিষয়ে সদনত জনাব লাগে।

মিষ্টাৰ স্পীকাৰ :— সংশোধনী আইন মতে বেজিগনেশ্যন দিয়াৰ পিছত সেই বিষয়ে স্পীকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিব লাগে আৰু বেজিগনেশ্যন উইজ্জ কৰাৰ ক্ষেত্ৰতো অধ্যক্ষৰ লগত আলোচনা কৰি বিষয়টো জেনুইন হয় নে নহয় সেইটো বিচাৰ কৰি একচেপ্ত কৰা হয়। মাননীয় দাস ডাঙৰীয়াই সাময়িক উস্তেজনাৰ বশবৰ্ত্তি হৈ বেজিগনেশ্যন দিছিল আৰু যিবিলাক কথাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বেজিগনেশ্যন উইজ্জ কৰিছে সেই বিষয়ে নকল্পেও হব।

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— তেখেতে যিহেতু সাময়িক উস্তেজনাত বেজিগনেশ্যন

দিছিল তেনে ক্ষেত্ৰত মই কও যি কোনো মুহূৰ্ত্ত তেখেতে গাদীয়ে
এৰি দিব পাৰে।

শ্ৰীগজেন ভাতী (মন্ত্ৰী) :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱাকালি আমাৰ
মাননীয় সদস্য শ্ৰীনগেন বৰুৱা ডাঙৰীয়াই 'ৰাউচ মিল'ৰ সংক্ৰান্তত
তোলা প্ৰস্তাৱত মই কওঁ যে, ৪ জানুৱাৰী আৰু ১৩ জানুৱাৰী
ভাৰিখেহে কৰা হৈছিল।

শ্ৰীপিটিং কোৱঁৰ :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিলাকৰ কপি আমাক দিব
নোৱাৰে নেকি ?

Govt. Bill

(a) ASSAM PANCHAYATI RAJ (THIRD AMENDMENT)
BILL. 1975.

Mr. Speaker :— Item No 3.

Shri Syed Ahmed Ali, Minister Panchayat :— Sir, I beg
leave to introduce the Assam Panchayati Raj (Third
Amendment) Bill, 1975.

Mr. Speaker :— Has the Hon'ble Minister leave of the
House to introduce the Bill ?

(Voices—yes.)

Shri Syed Ahmed Ali, Minister Panchayat :— Sir, I beg
to introduce the bill.

(The Secretary, Assam Legislative Assembly
read the title of the Bill)

Presentation of the Annual Financial Statement for the year 1975-76.

Mr. Speaker :— Item 4. The copies of the Budget speech will be distributed now.

Shri Sarat Chandra Sinha. Chief Minister :— Mr. Speaker, Sir, I rise to present the Annual Financial Statement for the year 1975-76.

The national economy experienced severe inflationary pressures during the first year of the Fifth Plan ... ..

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে বিত্তমন্ত্ৰী হিচাবে তেখেতৰ বাজেট বক্তৃতাত চৰকাৰৰ দ্বাৰা যিখিলাক নীতি কাৰ্য্যকৰি কৰিবলৈ লোৱা হৈছে সেইখিলাক সম্পূৰ্ণ শুদ্ধ বুলি নেভাৱে” বুলি কি কাৰণে কৈছে ?

Shri Dulal Chandra Barua :— Then I raise a point of order ... ..

Mr. Speaker :— There is no point of order ... ..

Shri Sarat Chandra Sinha, Chief Minister :— The wholesale price index reached its highest peak in the week ending September 21st, 1974 which was 32% higher than the corresponding week of 1973. The average Wholesale Price Index in 1974 went up by 27.3% as compared to the average increase of 19.2% in 1973 which is indicative of the continued strength

of inflationary forces in the economy. The unsatisfactory production of foodgrains during the year had contributed directly to the steep increase in prices. However, the improved prospects for the forthcoming Rabi crop, the arrangements for import of foodgrains and a reduction in the rate of growth in money supply can be expected to have some stabilizing effect on prices. If the present encouraging trend persists, the Wholesale Price Index for March, 1975 may stand no more than 15% above the level of March, 1974 as compared to an increase of about 29% between March, 1973 and March, 1974.

The behaviour of prices has broadly followed the same pattern in Assam. The average Consumer Price Index for Working Class population in Assam for the year 1974 stood at 368, as compared to 284 in 1973 and was, therefore, higher by 29.6%. The peak in the upward march of prices was reached in the month of October, 1974, after which a decline is noticeable. As against a level of 411 in the month of October, 1974, the Consumer Price Index for Working Class in Assam stood at 389 in December, 1974. However, there is no room for complacency as inflationary forces are still active. The level obtaining in December, 1974 though lower than that of October was substantially higher than that for the corresponding period for the previous year. According to the latest estimates, the

State income at current prices in 1973-74 was Rs. 946 crores and the per capita income Rs. 601 as compared to Rs. 875 crores and Rs. 572 respectively in 1972-73. The State income at constant prices (1948-49) increased by 2% over that of 1972-73 but this being lower than the rate of population increase, there was a slight fall in the per capita income.

In the course of his address, the Governor has already given a broad outline of the general law and order situation and the activities of the different Departments of the Government. I shall, therefore, refer only briefly to the performance and programmes in some selected sectors.

Agriculture & Irrigation

Owing to the devastation caused by successive floods during the year, agricultural production has been adversely affected and it has not been possible to make up the shortfall in full despite our best efforts. As against last year's rice production of 19.43 lakh tonnes we have been able to achieve only 18.44 lakh tonnes this year. In the case of jute, a target of 11 lakh bales was fixed against the achievement of 10.86 lakh bales in 1973-74. Because of the damage caused by floods, production has been only of the order of 8.7 lakh bales. The experience of the current year has served to re-emphasise the importance of perennial irrigation so

that some measure of stability could be brought about in agricultural production. For the current year, a target of bringing 50,000 hectares under irrigation has been provided for financing this programme by diversion of Plan funds to this priority sector. As a result of concerted efforts, the target is expected to be achieved. In the light of the encouraging performance of the Department during this year, additional irrigation of 59,000 hectares is contemplated during the next financial year. During the Fifth Plan it is proposed to create irrigation facilities to cover about 3 lakh hectares in the whole State and it is hoped that when this programme is completed, the present instability in agricultural production due to repeated flood havoc would be controlled to a large extent.

As a result of the special efforts made during the Rabi season there has been increase in the acreage and production of wheat, pulses, oilseeds and vegetables as compared to last year. Besides the programmes relating to Farmers' Service and publicity coverage through mass media, training and publication, special emphasis continued to be given to the high yielding varieties programme. Among the service facilities created, special mention may be made of increased provision of better seeds and extension of facilities on a zonal basis for seed and soil testing and testing of fertilizers and pesticides. The area covered by high yielding varieties during

the current year is estimated at 3.7 lakh hectares as against 3.4 lakh hectares during last year. In the case of plant protection, 2 lakh hectares could be protected during this year as against 1.1 lakh hectares last year. Our efforts to promote the use of chemical fertilizers have suffered a setback because of the sharp increase in fertilizer prices in the wake of oil-price-rise. Efforts are being made, therefore, to develop local manurial resources including conversion of town-waste into organic manure. In the matter of agricultural credit, significant progress has been achieved in the districts covered by Small Farmers' Development Agencies, although much more needs to be done. About 1.5 lakh farmers have been identified for coverage under the programme.

Veterinary and Animal Husbandry

One new Intensive Cattle Development Project is proposed to be taken up during 1975-76. This will be in addition to the two projects already established. A new scheme for development of piggery including a pork processing plant is also proposed. The Biological production Section responsible for production of Biologics has been expanded. During the current year, establishment of 5 Dispensaries and 10 First Aid Centres has been taken up and an equal number of Dispensaries and First Aid Centres are proposed to be established next year. Improvement of five erstwhile Local Board Veterinary

Dispensaries has been taken up during the year and improvement of six more will be taken up next year.

Role of Bank Finance

One of the main objects of Nationalisation of Banks was to make credit available for productive purposes to the economically weaker section of society. In order to achieve this, Government have linked the Gaon Panchayat level Co-operative Societies with different Banks and also taken steps to channelise credit for the Rabi and early Ahu crops through these Societies. Physical inputs like seeds and fertilizers are also being channelised through the Societies to ensure that the Bank credit is effectively utilised for productive purposes. Marketing of the produce is also sought to be linked with credit by arranging procurement through the Societies. This is the first but very important step taken by the Government in achieving the real objective of Nationalisation of Banks and in implementing this step Government had to face many difficulties and serious resistance from different vested interest opposed the this progressive measure. The experience gained in this venture during the Rabi and early Ahu campaigns has encouraged us to hope for much greater success in future campaigns.

Co-operation & Panchayat

This programme for the economic transfor-

mation of the rural areas will be successful only if the people and their representatives are closely associated with its implementation. With a view to achieve this, Government have decentralised political and financial powers to the Mahkuma Parishad and the Gaon Panchayat, the latter of which is co-terminous with the Co-operative Society. It is hoped that with the co-operation of the people and Panchayati institutions the progressive measure of linking bank credit with the production programmes of the poorer sections of the people will achieve rapid success.

Community Development

The Community Development Blocks have continued to function satisfactorily and the Applied Nutrition Programme has been in operation in 16 Blocks during this year. The Crash Nutrition Feeding Programme which was started during 1970-71 as Centrally Sponsored Scheme is financed in the Plains Districts from our own resources from the current year. The objective of the programme is to combat malnutrition among the children of developing age and expectant mothers by providing right type of diet. During the current year an amount of Rs. 9 lakhs will be spent on the programme in the Plain Districts with physical target of 17,000 beneficiaries. In the Hill areas, however, the Crash Nutrition Feeding Programme will continue to be implemented as a Centrally Sponsored Scheme.

Industries

In the field of industries, there was continued emphasis on promotional activities like the establishment of Industrial areas, construction of approach roads and training of personnel to man the various industries that are coming up in the State. Fifteen technical and thirteen non-technical trainees are undergoing training under the Assam Small Industries Development Corporation. Two technical and eight non-technical entrepreneurs have completed in-plant training and seventeen technical and three non-technical trainees are undergoing in-plant training in different units. Eight entrepreneurs have already been given training in the manufacture of ready made garments, tannery, umbrella making and fuel injection. In order to encourage entrepreneurs to set-up Industries, government are implementing schemes for advance of loans, supply of machinery under the hire purchase scheme, equity participation and collaboration through the Assam Industrial Development Corporation. Rs. 2 lakhs have been sanctioned so far as equity participation and machinery worth about Rs. 15 lakhs under the hire purchase scheme have been supplied to 57 entrepreneurs of which machines for 41 units have been installed. Loans amounting to Rs. 7.13 lakhs will be advanced shortly to entrepreneurs for setting up units for umbrella assembly, supari making, atta chaki, oil crushing etc. The Assam Small Industries Development Corporation will establish two Common Facility Centres, one each in the Tezpur and Barpeta areas to assist private entrepreneurs to run their

power loom units. The Centre will include a yarn preparatory plant and a calendering plant. Preliminary works have already been completed in this regard and this scheme is expected to provide direct employment to about 40 persons and indirect employment to about 500 persons. Applications for setting up 20 ready-made garment manufacturing units and 5 units for manufacturing office-stationery are also under process by the Small Industries Service Institute and the Banks.

Shri Dulal C. Barua:— Sir, under Rule we cannot intervene. But do you say that we should hear this misleading Statement given by the Chief Minister. In the morning he expressed his ignorance

Shri Gaurisankar Bhattacharyya:— He ought to have told the truth. we cannot be party to this.

(This Opposition members walked out excepting Premadhar Bora, Shri Kabir Pradhsni, Shri Janakinath Phukan, Promode Ch. Gogoi)

Assam Khadi & Billage Industries Board.

The Assam Khadi & Village Industries Board has continued to make satisfactory progress. During the current year the total production is valued at Rs. 2.05 crores and employment was provided to about 43,000 persons. During the next year it is expected to step up the production to Rs 2.2 crores and provide employment to 52,000 persons. Special mention may be made of the encouraging response of the people in the Hill areas to which the schemes of the Board were extended recently. The production target in the Hill areas for the current year is Rs. 2 Lakhs with employment potential of 500 persons and it is expected that during the next year the production target can be raised to lakhs providing employment to about 1,000 persons. Grants have been given for bamboo, cane works, smithy works, sital pati and other village industries.

Sericulture & Weaving

The Department of Sericulture and Weaving has taken up a scheme for covering a total area of 2,770 acres in Village Grazing Reserves under Muga Plantation and already more than two-third of the area has been planted. As a result of the the establishment of 40 Collective Mulberry Gardens and 7 Mulberry Silk Farms upto the end of the Fourth Plan and the establishmedt of rearing centres and stlk reeling units, there has been considerable improvement in quality and quantity of raw silk products. The 43 co-operatives organised so for handling transactions relating to cocoons to eliminate middlemen and ensure reasonable price to the actual growers have functioned satisfactorily and during the current year 30,67 kilo grames of Eri cut cocoons and Silk waste have been supplied to the Assam Spun Silk Mill at Jagiroad by the Societies. The Sericulture Institute at Titabar has continued to impart training to trainees from Assam as well as neighbouring States of the North Eastern Region. Three trainees sent to Mysore for training in Post-Graduate course in Sericulture have returned recently after successful completion of the course and are being absorbed in the Department. Four more trainees have been sent to Mysore and Ranchi for training.

An ambitious programme is proposed to be taken up in the Hill areas during the next year including the establishment of 2 Eri Seed Grainages, 15 Eri Concentration Centres, 2 Muga Food Plantation Centres, 1 Mulberry Foreign Race Seed Station, 10 collective Mulberry Gardens, 1 Tassar Block Plantation Centre and Tassar Research Station. These efforts are expected to increase substantially the production level of Eri layings, Eri cut cocoons and Mulberry

layings from the third year of the Plan.

Power

Separate Electricity Boards have been constituted for Assam and Meghalaya as provided for by the North Eastern Areas (Reorganisation) Act. According to the agreement reached between the two Government in this regard, power supply to Assam from the Uman-Umtru system will be adjusted over a period of years without causing a sudden power crisis in Assam. It is, however, essential that we should take urgent steps for increasing our own power generation so that the pace of development in Assam is not slowed down. Priority is accordingly being given to the installation of new power stations in the State. The Kopili Hydro-Electric Project will be taken up for implementation under the auspices of the North-Eastern Council and the commissioning of this project will help in meeting the increased power requirements of the region in the Sixth Plan.

Public Works :—

The Public Works Department has not found it possible to restore fully the extensive damages caused to road communications by the severe floods owing to want of financial resources. The Government of India have sanctioned advance Plan assistance of Rs. 2 crores for reconstruction of roads, etc. which have been totally damaged by floods and out

of this Rs. 1.84 crores is expected to be spent during this year. They have, however, declined to give any assistance for restoration of flood damages. As a result, we have been compelled to restrict our additional expenditure on restoration of flood damages to Rs. 1 crore only as against the requirement of over Rs. 3 crores. The problem of surplus labour has also added to the financial difficulties of the Department. Government are trying to solve this problem taking all factors into consideration including the human aspect as well as the overall needs of the State in the matter of good communications. The building construction programme entrusted to the Public Works Department has suffered a set back due to the acute shortage of cement and steel materials.

Flood Control

Flood Control measures continue to be implemented by the State Government outside the State plan with financial assistance from the Government of India as legislation has not yet been enacted for taking over Brahmaputra Flood Control by the Central Government. Unfortunately, the Government of India are not giving us financial assistance to cover fully the cost of flood control measures; they insist that Central assistance will be available only for the works and the cost of land acquisition should be borne by the State Government from its Plan. We have

pointed out that land acquisition cost is an integral part of the estimates, we have also pointed out that the Flood Control Programme is being taken over by the Central Government due to non-availability of adequate resources with the State Government and, therefore, passing the burden of the land acquisition cost to the State Government would not be reasonable. It is hoped that the Central Government will appreciate the justice of our stand in this matter.

For the current year, the Government of India have sanctioned additional assistance of Rs. 2 crores for taking up anti-erosion measures, retirement bunds, etc. Satisfactory progress has been made in building up the organisation for dredging operations in the Brahmaputra and dredging has been started from December, 1974.

Education

Enrolment of children of the age group 6-11 years continues to make satisfactory progress; the enrolment figure was 78% by the end of the Fourth Plan and is expected to rise to 84% by the end of the current year. A new scheme for nonformal education for the students of age group 9-11 years has been introduced with effect from 2nd October 1974 with a view to achieve universal enrolment as early as possible and also to extend schooling facilities to the left-out or dropped-out children. A scheme

for mass literacy campaign for the tea garden areas is under consideration of Government with a view to remove illiteracy amongst the adult tea garden and ex-tea garden labourers. Emphasis has been given on in-service training courses through the State Institute of Education and the State Institute of Science Education for qualitative improvement. A scheme for introduction of science in Elementary Schools has been taken up in collaboration with the UNICEF and it has been introduced in 50 Primary and 30 Middle Schools as a Pilot Project. The coverage will be expanded from the next year and in the first phase, 1,000 Primary Schools and 800 Middle Schools are proposed to be covered. Attention is also being given to the development of Pre-Primary Education and a proposal for taking over the Pre-Primary Teachers Training School in Dibrugarh is under consideration. A scheme for establishment of a few Ashramtype residential Middle Schools is also being taken up. Emphasis in High School and College Education has now to be given on quality rather than quantity and for this purpose a number of inservice training courses have been introduced for the teachers of the Secondary Schools. Provisions has also been made for award of special prizes as incentive to teachers of outstanding merit.

In the field of games and sports, tournaments were organised at District level and participants were selected therefrom for National events like foot-ball competition, hockey tournament, etc. Our School Table Tennis team have become the

National School Champion and won the Gold Medal in 1974.

In the field of Technical Education the only new scheme being implemented during the year is the introduction of the Post Diploma Course in Automobile Engineering. The emphasis has been mainly on consolidation of the Engineering Colleges, Polytechnics, Junior Technical Schools and the Textile Institute already established by improving the academic facilities and arranging training and higher studies for teachers and Instructors.

Cultural Programme

The Assam State Film (Finance and Development) Corporation was constituted during the current year with a share capital of Rs. 10 lakhs and is expected to assist the producers of Assamese

films in producing quality films by issue of loans.

The Assam State Film Development Council has been constituted to advise the State Government on policy matters. A number of films have been shot in the Jyoti Chitraban Film Studio and processed in the Laboratory. The Rabintra Bhavan stage has been equipped with screens and electrically operated curtains and the revolving stage has also been commissioned. Grants totalling Rs. 4.03 lakhs were sanctioned during the year to 191 organisations for promotion of music and art and a total grant of Rs. 1 lakh was placed at the disposal of the District Councils for promotion of the activities of non-official cultural organisations in the Hill areas.

Medical, Public Health and Water Supply

The three Medical Colleges continued to function satisfactorily both in imparting Medical Education and giving treatment to the patients of the Region as a whole. It has been decided to construct the new Medical College Hospital Building at the foot of Narakasur Hill as early as possible. The existing Civil Hospitals are proposed to be expanded to provide more beds and some of them will have to be shifted to suitable locations for which steps have been taken for arranging land. Out of 103 Blocks in the State 100 Blocks have already been covered by 112 Primary Health Centres and steps are under way to establish Primary Health Centres in the remaining Blocks also in a phased manner; six of them are expected to be established within the current year. A number of existing Primary Health Centres will also be converted gradually to 30 bedded Hospitals under the Minimum Needs Programme. Reconstruction of the ex-Local Board dispensaries in a phased manner has also been taken up and during the current year 15 dispensaries are likely to be fully reconstructed. Construction of 4 Dispensaries in the Plains Tribal Areas is in progress. The Ayurvedic College has since been upgraded to a Degree College. The Public Health Laboratory has been functioning in a wing of the Gauhati Medical College after its transfer

from Shillong. Eight Zonal Offices have been established with necessary staff, equipment and Mobile Laboratories to improve quality control and detection of adulteration of food products. The Central Workshop of the State Health Organisation has started functioning at Gauhati and a Regional Workshop is being established at Silchar. It is also proposed to establish Regional Workshops at Tezpur and Jorhat. In the field of Public Health, special mention may be made of our success in containing foci of small pox. The importance of providing safe drinking water cannot be over-emphasised and an ambitious programme for water supply to 7,500 villages with a population of 34 lakhs is envisaged under the Minimum Needs Programme during the Fifth Plan period. During the current year 350 villages covering a population of 2.7 lakhs in the Plains and 59 villages with a population of 12,000 in the Hill areas are expected to be covered by the programme. Work on 38 Rural Water Supply schemes spilling over from the Fourth Plan are expected to be completed during the next year.

Inland Water Transport

The Inland Water Transport Training Centre continued to impart training to local youths ; so far 300 local youths have been trained and all of them have secured employment in the different

ferry services and under private operators. The training centre is being expanded by introducing higher training and during the current year preliminary higher training has been given to 60 local youths as well as 30 employees of the Department. A programme to construct modern ferry vessels to meet the increasing demands of traffic has been taken up and preliminary steps have been completed for construction of a 29 metre single hulled twin screw passenger-cum-cargo ferry vessel and a 32 metre Catamaran type double decker passenger-cum vehicle ferry vessel. It is proposed to construct a 29 metre single hulled steel vessel for the Uzanbazar-Kurua ferry service next year. Construction of a Survey Launch for conducting Hydrographic survey and inspection of channel is also proposed during next year.

Factory and Boiler Inspectorates.

The Factory Inspectorate continued to function satisfactorily and a special cell was opened during the year for prompt investigation of fatal and serious accidents in factories and recommending safety measures relating machinery, plants and equipment in factories. The state Boiler Inspectorate undertook inspection of modern giant boilers, economisers, steam and feed piping etc. in addition to the normal statutory periodical inspection of installed boilers. The work of this Inspectorate is steadily increasing with the growth of industries and will

- increase rapidly with the commencement of erection and fabrication works of industries like Ashok Paper Mills, Bongaigaon Refinery, Petro-chemical Complex, etc. The department will be suitably strengthened from time to time to handle the increasing work-load.

Improvement of Managerial efficiency.

- Dialogue has been initiated with organisations like the Indian Institute of Management, Ahmedabad and the Administrative Staff College of India, Hyderabad with a view to improve management skills and techniques in the administration and in the Public Sector undertakings. It is hoped that with the help of the Management Consultants available with these institutions, it would be possible to make the administration more efficient in carrying out the Socio-economic programmes of the Government. Improvement of management in the Public Sector undertakings will also help in improving the resource position of the State.

Monitoring & Servicing Cell

A Monitoring and Servicing Cell has been set up to maintain constant watch over the activities and performance of the Gaon Panchayat level Societies, the crop production programmes the progress of procurement and the performance of the different organisations which have to play a key role

in the success of the production programmes. This Cell has been doing useful work in locating bottlenecks and alerting the concerned authorities about the likely emergence of problems so that timely solutions could be found. The Cell has also started preparing a shelf of projects with the help of the different Departments like Agriculture, Animal Husbandry, Fisheries, Irrigation etc. so that these could be available readily to the cultivators for taking full advantage of the long-term and medium-term credit facilities offered by the financial institutions. The Consultants of the Agricultural Refinance Corporation have also been associated in the preparation of the projects so that there would be no difficulty in arranging necessary finance at a later stage. Priority is being given to prepare such a shelf of projects to suit different agro-climatic conditions prevailing in the State for the benefit of the people in all the Gaon Panchayat areas.

Hill areas and Backward Classes

In order to make up the backlog of development in the Hill areas, it is essential that steps should be taken for transformation of the economy in the two Hill Districts. With a view to achieve this objective, steps are being taken to prepare a viable project in collaboration with the Agricultural Refinance Corporation and the State Bank of India for consideration of the World Bank; the assistance

of expert Consultants will also be utilised in the preparation of the Project Report.

Steps for drawing up schemes to make institutional finance available to the backward classes are also being taken and the Corporations being constituted for the Backward Classes will play a key role in the flow of credit to this vulnerable section of the people.

Resource mobilisation

I shall now refer to the efforts made by the State Government to mobilise resources for the Plan. As the Hon'ble Members are aware the Fifth Plan outlay for the State has now been fixed tentatively at Rs. 486.72 crores. The State Government are required to contribute Rs. 50 crores for the Plan by additional resource mobilisation including Rs. 30 crores by revision of royalty on crude oil. During the current year the tariff of Electricity has been revised upwards and is expected to yield additional resource of the order of Rs. 11.22 crores during the Plan. It has also been decided to revise the fare structure of the Assam Meghalaya Road Transport Corporation and this measure will yield additional resource of the order of Rs. Rs. 5.17 crores during the Plan. These measures, together with the additional resource mobilisation already undertaken, will yield total additional resource of Rs. 23.29 crores

for the Plan. It will thus be seen that we have already done our part to achieve the target and, but for the delay in the revision of royalty on crude oil, the target of Rs. 50 crores would have been exceeded. We are pursuing the proposal for upward revision of the royalty on crude oil with the Central Government.

It is obvious, however, that the financial outlay on the Plan shall have to be raised further in order to achieve the same physical targets because of the steep increase in costs. Our efforts to mobilise additional resources shall, therefore, have to continue. Government are already examining a draft Bill for levying a Cess on Irrigation so that some financial return is realised on the facilities created for increased agricultural production. Government have also decided to constitute a Committee of non-officials including experts to make a study of the Government's expenditure and investment programme and suggest suitable measures for improving the resource position and mobilising additional resources from productive sectors in general and the rural sector in particular where substantial investments have been and are being made.

Resources for Annual Plan 1974-75

During the current year the Government had to incur additional expenditure of Rs. 1.1 crores on account of the upward revision of the scales of

pay of the three lowest categories of Government servants and Rs. 7 crores on account of Dearness Allowance to the Government servants and employees of the Aided Educational institutions. Substantial additional expenditure had also to be incurred to deal with the devastation caused by floods. The anticipated reimbursement of Rs. 3.26 crores by the Central Government on account of the Outside Police Battalions did not materialise in view of the Central Government's claims on account of the cost of CRP Battalions. All these factors resulted in a resource gap of over Rs. 10 crores. In order to balance the Budget, therefore, the Annual Plan had to be cut by Rs. 3 crores and the balance gap covered by economy measures and improved collection of taxes and other dues.

Accounts 1973-74

I now come to the accounts for 1973-74. The accounts for the year have closed with a minus balance of Rs. 1562.69 lakhs as against a minus balance of Rs. 499.78 lakhs indicated in the revised estimates. The deterioration was due chiefly to wrong debits against the State Government by the Controller of Defence Accounts and irregular debits by the Railways and partly to non-reimbursement of our dues on account of Outside Police Battalions by the Government of India.

Revised Estimates 1974-75

The wrong debits made by the Centroller of Defence Accounts were adjusted and the irregular debits raised by the Railways were reversed due to the vigorous efforts made by the State Government. As indicated earlier, the resource gap arising from additional expenditure on pay, dearness allowance, natural calamities and shortfall in reimbursement was closed partly by a cut in the Annual Plan outlay and partly by economy measures and improved collection.

As a result of all these measures, the year is expected to close with a nominal plus balance of Rs. 9.95 lakhs.

Budget Estimates, 1975-76

I now turn to the estimates for 1975-76. During the year the revenue receipts are estimated at Rs. 17,028.69 lakhs, and the revenue expenditure at Rs. 17,639.55 lakhs. The revenue Budget will thus be in deficit by Rs. 610.86 lakhs. The total receipt outside the revenue account is estimated at Rs. 21,506.33 lakhs while the expenditure is estimated at Rs. 20,885.05 lakhs. The surplus of Rs. 621.28 lakhs outside the revenue account will thus wipe out the deficit in the revenue account and the year is expected to close with a plus balance of Rs. 20.37 lakhs.

Government do not propose to introduce any Bill for additional taxation during this Session.

Dearness Allowance

Sir, I have referred earlier to the abnormal increase of prices in the whole country and in our State. The question of adjusting the Dearness Allowance of Government servants and employees of Aided Educational institutions on the lines recommended by the Assam Pay Commission has to be considered in the context of its impact on the resource position and development of the State.

As the Hon'ble Members are aware, even the Central Government have found it difficult to sanction Dearness Allowance to their employees strictly in accordance with the accepted formula because of resource constraint. In our case, if additional Dearness Allowance is sanctioned according to the formula, we will have to incur additional expenditure of nearly Rs. 32 crores to cover an additional 81 points with effect from 1st July 1974 upto the end of the next financial year. Even if the increase in Dearness Allowance is sanctioned from 1st March, 1975 instead of 1st July, 1974, the additional financial implication for the year 1975-76 would be of the order of Rs. 19 crores. This would mean that not only will the State be unable to contribute any resources for the Plan but additional taxation may also have to be imposed merely to

pay Dearness Allowance.

Sir, we are aware of the immense hardship caused to the fixed income group by the abnormal increase of prices. While we would like to do all that is practicable to help them, we cannot ignore our great responsibility to improve the lot of the large number of people who are living in great distress. A hard decision has therefore been taken that our first priority in the allocation of resources should be for the Plan which will benefit the State as a whole and the poorer sections in particular and any increase of the Dearness Allowance already sanctioned to Government servants and employees of Aided Educational Institutions shall have to depend on the availability of adequate resources after meeting the Plan requirements. Sir, I am confident that all the Hon'ble Members of the House representing the people of the State will approve the higher priority given by the Government in the allocation of resources to the needs of the community as a whole over the needs, however genuine of a small section of them.

Sir, the past year has been a period of great trial for the people of our State. The distress caused by the unprecedented rise in prices was accentuated by the large-scale devastation caused by repeated floods and resulted in great suffering particularly to the poorer section of the people. We

have tried our best to relieve their misery and distress by mobilising all resources-financial, human and material at our disposal and we have been successful to a large extent. But there is no gainsaying the fact that all our efforts would have been of little avail but for the whole-hearted cooperation of the people who faced the situation with fortitude and courage.

Sir, I do not claim that the machinery through which our policies have to be implemented is perfect. There have been shortcomings but I do submit that our efforts to improve the performance of the administrative machinery have succeeded to some extent. Sustained efforts in this regard will continue to make the machinery more responsive to public needs.

I know that the people have faith in our policies and programmes and in our sincerity to be of service to them. I take this opportunity on behalf of my colleagues and myself to rededicate ourselves to the great and noble task of removing poverty and improving the economic and social well-being of our people.

With these words, Sir, I submit the Annual Financial Statement for 1975-76 to the Hon'ble House for consideration and approval.

Sir, the memorandum is not with the budget.

If possible the memorandum will be submitted to the house.

—Govt. Bill—

Shri Sarat Ch. Sinha, C. M.: Sir, I beg leave to introduce the Assam Finance Bill, 1975.

Mr. Speaker: Motion moved. Here is a message from the Governor:

“RAJBHAVAN

Shillong,

the 6th February, 1975.

Under the provision of Article 207 (1) of the Constitution of India, I, Lallan Prasad Singh, Governor of Assam, recommend the introduction in the Assam Legislative Assembly of the Assam Finance Bill, 1975.

Sd/Lallan Prasad Singh,
Governor of Assam.

Shri Sarat Ch. Sinha, C.M.: I beg to introduce the Bill.
(The Secretary, Assam Legislative Assembly read out the title of the Bill).

শ্রী:সাগেশ্বৰ বৰা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ প্ৰাইমাৰী শিক্ষা চৰকাৰীকৰণ বিলখনৰ ওপৰত যিটো সংশোধনী আমি আনিছো এই

সংশোধনীৰ গুৰুত্ব এই কাৰণে বেছি যে যিকোনো এটা অনুস্থান বা এখন আইনৰ যদি নামটোৱেই ভুল হয় বা নামটোতে আসোৱাহ বৈ যায় তেতিয়া পিচৰ কামখিনি আসোৱাহ যুক্ত হব বা আসোৱাহ যুক্ত কৰা নহব। অনুস্থানটোৰ এই সুবিধাতে আমাৰ শিক্ষা বিভাগ বা আমাৰ চৰকাৰে এই গোটেই প্ৰাইমেৰী শিক্ষাটোকে আচলতে সংস্কাৰৰ নামত এটা সংকোচন কৰিবলৈহে চেষ্টা কৰা দেখা গৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে বুটিচ চৰকাৰ থকা কালতো আমাৰ দেশত প্ৰাইমাৰী শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ আমি সুবিধা পাইছিলো পাচ বছৰ বয়সত। আজি শিক্ষা সংস্কাৰৰ নামত আমাৰ এই চৰকাৰে বিপ্লবী সংস্কাৰৰ নামত প্ৰাইমাৰী শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ আমি সুবিধা পাইছো ছয় বছৰ বয়সৰ পৰা অৰ্থাত মোটামুটি ভাবে এবছৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত পিচপৰি গৈছে। যদিও কোৱা হৈছে যে শেষত প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানটোত প্ৰাক প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰাটো উচিত হব, আচলতে ইয়াক কাৰ্য্যত পালন কৰিবলৈ তাৰ কোনো দিহা চৰকাৰে এই বিলখনৰ মাজেদি ৰাখিব পৰা নাই। আমি সকলোৱে জানো যে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ বৰ্তমান বোৰ্ডৰ অন্তৰ্ভুক্ত ১৮ হাজাৰ ৩২০ খন প্ৰাইমাৰী স্কুল আছে আৰু এই বছৰতেই প্ৰায় হাজাৰ বা ততোধিক স্কুল বৰ্ডৰ অন্তৰ্ভুক্ত হব, যদিও বোৰ্ডৰ অন্তৰ্ভুক্তনোহোৱা বহুত স্কুল আছে। ১৯৫০ চনৰ ২৬ জানুৱাৰী তাৰিখে ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধান গৃহীত হৈছিল। সেই সংবিধানত প্ৰাইমাৰী শিক্ষা ৰাজ্যখনৰ লৰা ছোৱালী ১০ বছৰৰ পৰা ১৪ বছৰ বয়সলৈ বাধ্যতামূলক ভাবে আৰু বিনা মূলীয়া কৈ শিক্ষা দান দিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া স্বত্বেও আমাৰ চৰকাৰে কাৰ্য্যকৰী নকৰিলে। কৰাৰ ভিতৰত যি ১৮ হাজাৰ ৩২০ খন প্ৰাইমাৰী স্কুল চৰকাৰে দায়িত্ব লোৱা সম্পৰ্কে যদি প্ৰাক প্ৰাইমাৰী শিক্ষা দিয়াৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লয় তেনেহলে ইতিমধ্যে ১৮,৩২০ খন প্ৰাক প্ৰাইমাৰী স্কুল খুলিব লাগে। কিন্তু তাৰ ঠাইত যোৱা বছৰ দেখা গল যে ১৬০ খন প্ৰাক প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ স্কুল খোলা হল। বাকী ১৮ হাজাৰ বা ততোধিক স্কুল বাকী থাকিব। অৰ্থাত ৰাজ্য খনত ১৮ হাজাৰৰো

অধিক স্কুল বহুৱাব লগা হল। ফলত তিনি বছৰৰ পৰা ছয় বছৰৰ ভিতৰত লৰা ছোৱালী শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ বল। এই দায়িত্ব চৰকাৰে বহন নকৰি শিক্ষা চৰকাৰীকৰণৰ যি কথা কৈছে সি আচলতে বৰ ভাল যেন লাগিলেও শিক্ষা সংস্কাৰৰ নামত সংকোচনকহে বেচি ঠাই দিয়া হৈছে। সেই কাৰণে আজি আমাৰ বিধান সভাৰ সদস্য সকলৰ মাজত এটা বিশেষ উদ্বেগৰ সৃষ্টি হৈছে। তাৰোপৰি ৰাজ্যখনৰ ডেৰ কোটি মানুহৰ মনতো এই উদ্বেগৰ সৃষ্টি হৈছে।

প্রাথমিক শিক্ষাৰ নামত আৰু কিছুমান বেমেজালি আহি পৰিছে, শিক্ষক সম্মিলনীৰ পৰা আৰু শিক্ষক ফেদাবেশানৰ পৰা এই সংক্ৰান্তত ত্ৰি বিবোধিতা কৰা হৈছে আৰু লগতে এই কথাও আহি পৰিছে যে প্রাথমিক শিক্ষাৰ নামত শিক্ষাৰ এটা আমোল পৰিবৰ্ত্তন সাধন কৰিব নোৱাৰিলে এই বিলখন উঠাই লোৱাই বৰঞ্চ ভাল হব। মই অৱশ্যে বিলখন উঠাই লোৱাৰ কাৰণে জোৰা দিয়া নাই, মই কৈছোঁ এই বিলখন এখন বিপ্লবি বিল হিচাবে তৈয়াৰ কৰি লওক যাতে ইয়াৰ জৰীয়ে সমগ্ৰ ৰাজ্যখনতে আমাৰ লৰাছোৱালী বিলাকে প্রাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বাধ্যতামূলক আৰু বিনামূলীয়া শিক্ষা আহৰণ কৰিব পাৰে।

ভাৰতীয় সংবিধানত আমাৰ ৰাজ্যখনত যে অনুচ্ছেদ মতে যি ধিনি সুবিধা আছিল সেই সুবিধা ট্ৰাইবেল বেষ্ট আৰু ব্লক হোৱাৰ কাৰণে ভৈয়ামৰ জাতি জনজাতি সকল সেই সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত হব লগীয়া হল। সেই কাৰণে এই বিলাক কথা এই ক্ষেত্ৰত স্মৰণ কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয় মই দাবী কৰিছোঁ যে এই বিলখনৰ জৰীয়ে কেৱল শিক্ষক সকলক, দি, আই অৱ স্কুলক বা চেফ্টেটাৰী সকলক দৰ্শন দিলেই নহব আৰু তাৰ দ্বাৰা শিক্ষাৰ কোনো উতকৰ্ষ সাধন নহব গতিকে স্কুলৰ লগত জৰীত থকা সকলো সা-সুবিধা যেনে স্কুলৰ বিল্ডিং স্কুলৰ ফুলনিৰ পৰা আবস্ত কৰি লৰাছোৱালীয়ে পাঢ়িবলৈ সকলো আচৰাৰ পত্ৰ বেণ্ড, ফাৰনিচাৰ ব্লেক বোৰ্ড ইত্যাদি সকলো যাৱতীয় বস্তু যোগান ধৰিব পাৰিব

লাগিব। কিন্তু আজি বাস্তবিকতে এই বিলখনৰ জৰীয়ে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যিখিনি লাগতিয়াল কথা এই আটাইখিনি সমূল্যে বাদ দিয়া কথাটো অসামঞ্জস্য হৈ পৰিছে, গতিকে এনেধৰণৰ সামঞ্জস্যহীন ব্যৱস্থা বন্ধাৰ কাৰণে আজি লৰাছোৱালী আৰু অভিভাৱকৰ মাজত এটা উচ্ছৃংখলাই ঠাই পাইছে। তাৰোপৰি আজি শিক্ষক সকলৰ চাকৰিৰ কাল ৬০ বছৰৰ ঠাইত ৫৫ বছৰ কৰাত যদিও মোৰ বিশেষ আপত্তি নাই কিন্তু এই কথাও মন কৰিব লাগিব যে আন আন চাকৰিয়ালৰ ক্ষেত্ৰত যি ধৰণে বিভিন্ন ধৰণৰ সুবিধা আছে অৱসৰ ভোগৰ সুবিধা আছে সেই সকলো খিনি তেওঁলোকক দিব লাগিব। কিয়নো আগতে তেওঁলোকে আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ পৰা ৩ বছৰ সুবিধা পাইছিল আৰু ৩ বছৰ পাইছিল আন অনুষ্ঠানৰ পৰা। আনহাতেদি যেনেকৈ ১০ বছৰ কাল চাকৰি কৰাৰ পিছত আন আন চৰকাৰী চাকৰিয়াল বিলাকে অৱসৰ ভোগৰ সুবিধা পায় থিক তেনেদৰে শিক্ষক সকলৰ ক্ষেত্ৰতো হব লাগে তাৰোপৰি নামাকৰণৰ কথা লৈ যিটো বিষয়ত খামোচ মাৰি থকা হৈছে সেউটো বহীত কৰিব লাগে আৰু আশা ৰাখিছোঁ এই খিনি কথা গ্ৰহণ কৰিব। কিয়নো এই নামটো বদলি কৰি দিলে মই ভাবো কোনো অপকাৰ নহব। গতিকে স্কুলৰ সকলো যাবতীয় আচৰাৰ পত্ৰ আৰু শিক্ষাৰ সকলো সা-সজুলি ঘৰ-দুৱাৰ ইত্যাদিৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বহু খিনি সুবিধা হব। আজি আমি দেখিছোঁ আমি মাননীয় সদস্য সকল আছে, ডি. পি. আই আছে, চেক্ৰেটাৰী আছে শিক্ষাবিদ আছে আমাৰ এসময়ত মৃত্যু হব। কিন্তু আজি যদি আমি এই বিলখনৰ জৰীয়ে আমাৰ ভৱিষ্যত লৰা ছোৱালী বিলাকৰ ভৱিষ্যত শিক্ষাৰ পথ সুগম কৰি নাযাও তেতিয়াহলে এই বিলৰ যিবিলাক আসোৱাহ বৈ যাব সেইবিলাকে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত নানা ধৰণৰ খেলিমেলিৰ সৃষ্টি কৰিব আৰু ই আমাৰ লৰাছোৱালী বিলাকক শিক্ষা অনুষ্ঠানবিলাকক বহুতো সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত কৰিব। সেইকাৰণে মই ভাবো আমাৰ এই বিলখনত দূৰ দৰ্শিতা কৰি তাত ভৱিষ্যত লৰাছোৱালী শিক্ষাবিদ আৰু অভিভাবক সকলৰ কাৰণে কিছুমান সুস্থ ব্যৱস্থা ৰাখি যাব লাগে। গতিকেই আজি এ^ন যিখন বিল আনিছে তাত আমি যিবিলাক সংশো

ধনী আনিছে। সেইবিলাক গ্ৰহন কৰিবৰ কাৰণে অনুৰোধ জনাই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মঃ):— ক্লেজ বাই ক্লেজ যিবিলাক কথাৰ আলোচনা কৰা হ'ল সেই সংক্ৰান্তত মই আগতেই কৈছোঁ যে আজি স্কুলৰ বিল্ডিংৰ কাৰণে যিবিলাক দাবী আহিছে সেই মতে মই কও যে স্কুল বিল্ডিংবিলাক লোৱাতো বৰ্ত্তমান সম্ভৱ নহয়, কেৱল শিক্ষকৰ দৰ্শনা দিয়াতোহে সম্ভৱ হ'ব, এই বিষয়ে মই আগতেও আলোচনা কৰি গৈছোঁ ! গতিকে এই বিলখনত যি 'প্ৰিমেৰী' দিয়া হৈছে সেইটো মাননীয় সদস্য সকলে মানি ল'ব বুলি আশা ৰাখিলো।

Mr. Dy. Speaker :— I put the amendment.— The first para of the preamble shall be substituted by the following, viz. "where as it is expedient to provincialize the Elementary Education including pre-Primary Education and the Services of the teachers and employees of the respective Board." Those who are in favour of the amendment will say 'Ayes,' those who are not in favour will say 'Noes'.

The result of the division.

Ayes—8

Noes—50

so the amendment is lost. Now I put that Clause I, preamble, the enacting formula and the short title do form part of the Bill.

The motion is passed. So clause I, preamble, the enacting formula and the short title form part of the Bill.

Now, we shall come to the next stage in the next half. The House stands adjourned till 2.40 p.M.

The House reassembled after lunch at 2—40 p.m. with Mr Deputy Speaker in the Chair,

Statement by the Chief Minister.

Mr. Deputy Speaker :— Now we come to the next item but before that Chief Minister will make an announcement

Shri Sarat Ch. Sinha, Chief Minister :—Mr. Deputy Speaker, Sir, Government have just received information that the Hon'ble Supreme Court has delivered judgement on 3rd March, 1975 in Writ petition No. 641—642 of 1970 filed by Oil India Ltd., regarding sales tax on crude oil supplied to Baruani. The Court has held that the sale of crude oil by oil India Ltd., to/Baruani/Refinery is in the course of Inter-state trade and commerce as the agreement envisaged movement of goods from Assam to Bihar by constructing a pipeline specifically for this purpose. The Court has accordingly ruled that the Bihar Government had no jurisdiction in the matter of imposition of Sales Tax. The net result would be that the Assam/Government alone/can levy and collect Central Sales Tax on the sale of crude oil to Barauni Refinery.

Government have not yet received a copy of the judgment. As this is a matter of vital interest to the

Hon'ble House, this preliminary information is being communicated to the Hon'ble House.

Shri Dulal Ch. Barua :—Sir, whether any discussions have been taken about the establishment of 3rd Refinery here ?

Shri Sarat Ch. Sinha Chief Minister :—No, Sir, This is regarding Central Sales Tax on crude oil.

Mr. Deputy Speaker:—Now next item ?

Shri Harendra Nath Talukdar, Minister :—Sir, I beg to move that "The Assam Elementary Education (provincialisation) Bill, 1974 be passed".

শ্রী প্রমোদ চন্দ্র গগৈ :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিলখন আলোচনাৰ সময়ত আমি কেইটামান সংশোধনী প্ৰস্তাব উত্থাপন কৰিছিলো। এই বিষয়ে সংশোধনী প্ৰস্তাব অনাৰ উদ্দেশ্য হৈছে যে চৰকাৰে প্ৰাথমিক বিদ্যালয় বিলাক নিজৰ হাতলৈ অনাৰ যি সিদ্ধান্ত কৰিছিল সেই সিদ্ধান্তক আমি সমৰ্থন কৰিছিলো। এই বিলখনৰ দ্বাৰা একমাত্ৰ প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক সকলৰ চাকৰি চৰকাৰৰ অধীনলৈ অনাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এই শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰ দায়িত্ব বিশেষকৈ ঘৰ মেৰামতি কৰাৰ দায়িত্ব চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা কৰাৰ ব্যৱস্থা এই বিলত নাই। গতিকে এই সিদ্ধান্তৰে গোটেই শিক্ষা ব্যৱস্থাকে চৰকাৰে নিজৰ হাতলৈ অনাৰ সিদ্ধান্ত কৰাৰ আগতে শিক্ষক সকলৰ চাকৰি আৰু আগতে শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকো নিজৰ হাতলৈ অনাৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা প্ৰয়োজন। সেই কাৰণে এই বিষয়টোৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো আৰু এই বিষয়টোৰ প্ৰতি চৰকাৰে বিশেষ ভাবে মনোযোগ দিয়া প্ৰয়োজন।

দ্বিতীয়তে, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্রাথমিক বিদ্যালয় বিলাক চৰকাৰে নিজৰ হাতলৈ অনাৰ ফলত যি বিলাক শিক্ষকে অবসৰ গ্ৰহণ কৰিব লাগিব সেই শিক্ষক সকলক যিখিনি ব্যৱস্থা এই বিলৰ দ্বাৰা কৰা হৈছে সেই খিনিয়েই যথেষ্ট নহয়। আৰু তাতোকৈ বৰ্ত্তমান প্রাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক সকলে ৬০ বছৰ চাকৰি কৰাৰ কাৰণে যি খিনি সুবিধা পাইছে চৰকাৰৰ অধিনলৈ অনাৰ লগে লগে যি খিনি শিক্ষকে অবসৰ গ্ৰহণ কৰিব লাগিব, যি সকলে পেনচন পোৱাৰ কাৰণে যিমান দিন চৰকাৰী চাকৰি কৰিব লাগিব সেই শিক্ষক সকলৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ ব্যৱস্থা এই বিলত নাই। আমি সংশোধনী অনাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰক এইটো পৰামৰ্শ দিছিলো যে অন্ততঃ যি তাৰিখৰ পৰা প্রাথমিক বিদ্যালয় বিলাক এলিমেন্টাৰী বৰ্ডৰ অধিনলৈ অনা হৈছিল সেই তাৰিখৰ পৰা শিক্ষক সকলৰ চাকৰিৰ স্বীকৃতি দিব লাগে। এইটো চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা গ্ৰহণ কৰা হোৱা নাই। সেইটো গ্ৰহণ নকৰিলেও গ্ৰেচুইটি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত এই বিলত হিচাব কৰি দেখুৱা হৈছে যে ২৬০০ টকা। আৰু এটা ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে বৰ্ত্তমান শিক্ষক সকলে ৬০ বছৰ কাম কৰাৰ সুযোগ পাইছে সেই কাৰণে এই বিল পাচ হোৱাৰ লগে লগে শিক্ষক সকলৰ ৬০ বছৰ হোৱাৰ কাৰণে যি কেইবছৰ বাকী থাকে সেইটো হিচাব কৰি তেওঁলোকক গ্ৰেচুইটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে ভাল হব। কাৰণ শিক্ষকৰ চাকৰিটোৱেই হৈছে আটাইতকৈ কম উপাৰ্জনৰ চাকৰি। শিক্ষক সকল হৈছে প্রাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক সকল। অথচ এই শিক্ষক সকলৰ মূৰতে আটাইতকৈ গধুৰ দায়িত্ব আৰু তেওঁলোকে সমাজৰ প্ৰতি অৰহণা আটাইতকৈ বেচি। সেই কাৰণে এই দিশত চৰকাৰে গোটেইটো কথা বিবেচনা কৰা প্ৰয়োজন।

তৃতীয়তে, এটা সংশোধনীৰ ক্ষেত্ৰত আলোচনা হোৱাত এইটো স্পষ্ট ওলাই পাবছিল যে প্রাথমিক স্কুল বিলাকৰ যি বিলাক চকিদাৰ মাদাৰ আদি বিৰ্ত্ত ধাৰী কৰ্মচাৰী আছে সেই সকলক এই বিলত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হোৱা নাই। গতিকে প্রাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক সকলৰ

চাকৰি চৰকাৰৰ অধিনলৈ অনাৰ লগে লগে বাকী যি সকল থাকে সেই সকলৰ দায়িত্বও চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিব লাগে। আগতে বৰ্ডে তেওঁলোকক বেতন দিছিল। কিন্তু শিক্ষক সকলৰ চাকৰি চৰকাৰৰ অধিনলৈ অহাৰ লগে লগে বৰ্ড ডৰি যাব আৰু তেতিয়া এই কৰ্ম-চাৰী সকলৰ দশা কি হ'ব সেই বিষয়ে এই বিলত কোনো উল্লেখ নাই। সেই কাৰণে এই শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী যাতে কোনো বৰমে ক্ষতিগ্ৰস্ত নহয় তাৰ কাৰণে দৃষ্টি ৰাখি শিক্ষক সকলৰ চাকৰি চৰকাৰৰ অধিনলৈ অনাৰ লগতে এই শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীৰো চাকৰি চৰকাৰৰ তললৈ অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই কেইটা বিষয়ৰ সম্পৰ্কে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা বিবেচনা কৰাৰ কাৰণে অনুৰোধ জনাই আমি আজি এই বিলখন গ্ৰহণ কৰাৰ লগে লগে গোটেই ৰাজ্যখনৰ প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক সকলৰ চাকৰি চৰকাৰী কৰণ কৰা হ'ব। এইটো এহাতে অসমৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অগ্ৰগতি হ'ব। তাৰ লগে লগে যিখিনি আশু-ৱাহ থাকি গল তাৰ কাৰণে চৰকাৰে পৰিকল্পিত ভাৱে ব্যৱস্থা নকৰিলে বহুসংখ্যক কৰ্মচাৰী ক্ষতিগ্ৰস্ত হ'ব আৰু শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰো ডাঙৰ ক্ষতি হ'ব। এই সম্পৰ্কত শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

শ্ৰীজুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা — উপাধ্যক্ষ মহোদয় এই বিলখনৰ সম্পৰ্কত যথেষ্ট পৰিমাণে আলোচনা হৈছিল। আৰু আমি ভাবিছিলো যে আলোচনা শুনাৰ পিচত শিক্ষামন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই আলোচনা সান্নিধ্য কৰি এখন নতুন ধৰণৰ বিল ডাঙি ধাব আৰু তাৰ জৰিয়তে আমাৰ দেশৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো ধৰণৰ অনুবিধা জনসাধাৰণে পাব নালাগিব। দুভাগ্যৰ বিষয়ে যে এই বিলাক আলোচনা হৈয়ে থাকিল। এই বিলাক আলোচনাৰ প্ৰতি চৰকাৰে কোনো ধৰণৰ কানসাৰ নকৰিলে। এই বিলাক বিৰোধি পক্ষৰ কথা বুলি ভাবি এই বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ চন্দ্ৰ সিংহই নকৰিলে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ মানদণ্ড বা শিক্ষাৰ পৰিসৰ উন্নত

কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যিবিলাক ব্যৱস্থা কাগজে কলমে লৈছে কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত কিন্তু সেই ধৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই। এই ক্ষেত্ৰত নানা বন্ধনৰ কথাই কৈছে কিন্তু আজলৈকে গতি লগাকৈ কোনো কামেই শিক্ষা ব্যৱস্থা নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বা অন্যান্য ক্ষেত্ৰত স্বাধীনতাৰ সাতাইশ বছৰৰ পিচতো যিবিলাক সমস্যা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আহি পৰিছে সেইবিলাকৰ দূৰীকৰণ কোনো ধৰণৰ ব্যৱস্থা হাতত লোৱা দেখা নাই। আমি দেখিবলৈ পাইছো যে যদি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কিবা পৰিবৰ্ত্তন হৈছে সেয়া হৈছে টোংলকী পৰিবৰ্ত্তন ব্যৱস্থা।

উপাধক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে যি কোনো এটা অনুষ্ঠানৰ লগত বহুত কথা জড়িত হৈ থাকে আৰু সেই জড়িত হৈ থকা অনুষ্ঠান বিলাকৰ ভিতৰত প্ৰাইমাৰী শিক্ষানুষ্ঠানটোও অন্যতম। এই বিলাক জৰিয়তে প্ৰাইমাৰী শিক্ষক সকলৰ সুবন্দবস্ত কৰি পৰিবৰ্ত্তন সাধিবলৈ বিচাৰিছে যদিও ই সম্পূৰ্ণ আসোৱাহ যুক্ত। যিগৰাকী মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিলখন ইয়ালৈ আনিছে তেখেতে তেখেতৰ দুয়োখন হাত নিজৰ বুলি নাভাবে বা বাওঁ হাতখন নিজৰ হাত বুলি নাভাবে অথবা যি বিলাক অঙ্গ প্ৰত্যঙ্গ সেইবিলাক নিজৰ বুলি নাভাবে যদি বেণ্ডে এইটো মন্ত্ৰীৰ বিচাৰৰ বাহিৰে আন একো হব নোৱাৰে। এই ক্ষেত্ৰত কৈছো যে শিক্ষক কেইজনক চৰকাৰী বুলি ধৰিলে হয় কিন্তু শিক্ষকসকলে য'ত পঢ়াব, ল'ৰা-ছোৱালীয়ে য'ত বহি পঢ়িব সেই ঠাইখিনিৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰিলে বা কৰিবলৈ চিন্তা নকৰিলে। কেৱল দায়িত্ব সৰা কাম বৰাটো বলিয়াৰ প্ৰজাপৰ বাহিৰে একো হব নোৱাৰে। সবহসংখ্যক সদস্যই সিফালৰ কাৰণে এই বিলখন পাচ হৈ যাব আৰু বিলখন গৃহীত হৈ যোৱাৰ পিচত আমাৰ প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ শিক্ষকসকল একো একোজন চৰকাৰী বিষয়া হৈ পৰিব। আৰু তেওঁলোকৰ জৰিয়তে বাজনৈতিক পাবসৰ বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে প্ৰচেষ্টা চলাবলৈহে যদি এইখন বিলৰ উদ্দেশ্য হয় তেতিয়া-হলে মোৰ কবলগীয়া একো নাই। কিন্তু যদি প্ৰকৃততে শিক্ষাৰ পৰিবৰ্ত্তন আনিব খুজিছে, যদি শিক্ষানীতিৰ আমূল পৰিবৰ্ত্তন আনি

সময়সাপেক্ষ শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব খুজিছে তেনেহলে আমাৰ যিসকল অন্যান্য কৰ্মচাৰী আছে, ঘৰ-ছৱাৰ, আচ-বাব পত্ৰৰ সকলো ধৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা উচিত হ'ব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱাবাৰ আলোচনা প্ৰসঙ্গত এইটো কথা আলোচনা কৰিছিলোঁ। ভাৰতৰ একোণত থকা আমাৰ এই অসম দেশ। এই দেশত গড় হিচাবে মেঘালয় আৰু মিজোৰামক বাদ দিলে শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণৰ অৱস্থা অতি দুখ লগা। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ইয়াত চৰকাৰী হিচাব মতে শতকৰা আঠাইশ জনহে মাত্ৰ শিক্ষিত লোক। প্ৰকৃততে হিচাব কৰিলে দেখা যায় নিৰক্ষৰতা দুৰ্বীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত শতকৰা মাত্ৰ পচিশ মানহে হ'বগৈ। আজি স্বাধীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত শতকৰা মাত্ৰ পচিশ মানহে হ'বগৈ। আজি স্বাধীনতাৰ সাতাইশ বছৰৰ পিচত গৱেষণা আদ কৰি দুই তিনিটা ইউনিভাৰ্চিটি কৰা হ'ল, বহুত কলেজ, এম-ই বা হাইস্কুল হৈছে কিন্তু শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কিমানদূৰ আগবাঢ়িব পৰা হ'ল সেইটোহে আচল কথা। যিসকল মনিষী বা বিশেষজ্ঞ সেই সকলে যি ধৰণে শিক্ষাৰ ওপৰত জোৰ দিছিল সেই ধৰণে আগবাঢ়িবলৈ হলে উচ্চতৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা কৰিবলৈ হলে প্ৰাইমাৰী পৰ্যায়ত গুৰুত্বআৰোপ কৰিব লাগিব। কলেজীয়া শিক্ষাৰ দৰকাৰ নাই বুলি কবলৈ খোজা নাই কিন্তু কলেজীয়া বা হাইস্কুলীয়া শিক্ষাতকৈও বেছি দৰকাৰী প্ৰাক-প্ৰাথমিক আৰু প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষাৰ কাৰণে কিছুমান কম্পাৰ্জিট আচনি কৰি তাৰ বিহিত ব্যৱস্থা কৰিবলৈ জোৱাটো অতি দৰকাৰী কথা আছিল।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে সকলো লৰা ছোৱালী বিলাকক শিক্ষা দিবলৈ হলে এটা বিশেষ ধৰণৰ পৰিবেশৰ দৰকাৰ হয়। আজি সেই পৰিবেশ কোনো স্কুলতে নাই। টাউনৰ কেইখনমান স্কুলৰ বাহিৰে আন গাওঁত থকা সবহসংখ্যক স্কুলতেই সেই পৰিবেশ নাই। বাগানৰ স্কুল বিলাক চৰকাৰে নিজৰ হাতলৈ আনিলে যদিও তাতো সেই পৰিবেশ গঢ়ি উঠা নাই। ১৯৬৪-৬৫ চনতেই বাগানৰ স্কুল বিলাক চৰকাৰে নিজৰ হাতলৈ আনিলে কিন্তু সেই বিলাক স্কুল হৈ আছে জানো? মন্ত্ৰী মহোদয়ে বাগানৰ স্কুল

বিলাক পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ যোৱা নাই কিয়নো তাত স্কুল ঘৰৰ ছাল নাই বেৰ নাই, চৰকাৰে লোৱাৰ পিছতো কোনো ধৰণৰ পঢ়াৰ পৰিবেশ গঢ়ি উঠা নাই। অৱহেলিত অৱস্থাত পৰি আছে। কাগজ নাই, বোৰ্ড নাই, চকী নাই মেজ নাই। আজি মানুহ চল্লোলোকলৈ গৈছে কিন্তু আমাৰ অসমত লৰা ছোৱালীয়ে, অসমত শাসনাধিষ্ঠ দলৰ দিনত লৰা ছোৱালীয়ে ঢকুৱা লৈ, কঠ লৈ, বস্তা লৈ স্কুললৈ যাবলগীয়া অৱস্থা হৈ আছে। তাতকৈ দুখৰ কথা আৰু কি হব পাৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি মৰ্ডানাইজ কৰিছে। আধুনিক যুগত আধুনিক কচি ব্যৱহাৰেৰে সকলো আগবাঢ়িছে। আজি এই আধুনিক যুগৰ চিন্তাৰ পৰা আধুনিক যুগৰ সকলো ধৰণৰ সভ্যতাবে পোখা মেলিব কিন্তু ছাল নোহোৱা বেৰ নোহোৱা লৰা ছোৱালীয়ে বহিবলৈ ঠাই নোপোৱা পৰিবেশত কি শিক্ষা লাভ কৰিব। এই কথা মই শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ লগতে মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিব বিচাৰিছো যে এই আঁচনি পূৰ্ণাঙ্গ বুলি কেনেকৈ কব পাৰি? আচবাব পত্ৰ নাই, ঘৰ-দুৱাৰ নাই, টাউনৰ কেইখনমান স্কুলৰ বাহিৰে বেছিভাগতেই বহাৰ সুবিধাকণো নাই। কিন্তু অসমৰ সবহসংখ্যক মানুহেই গাঁওত বসবাস কৰে শতকৰা প্ৰায় ৯১ জন। অথচ এই শতকৰা ৯১ জন লোকৰ কাৰণেই তেওঁলোকৰ লৰা ছোৱালীক পঢ়া শুনা কৰাৰ সুবিধা দিয়াৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে। সেই সকলৰ মানদণ্ড কিন্তু বাৰ্জনৈতিক হিচাবে অতি গুৰুতৰ। কিয়নো ভোটৰ সময়ত, নিৰ্বাচনৰ সময়ত সেই সকল লোকৰ ঘৰত লাল চাহ গুৰেৰে সৈতে বা নিমখেৰে সৈতে খোৱাৰ অভ্যাস আমাৰ বিলাকৰ আছে। কিন্তু যেতিয়া ক্ষমতালৈ আহি চৰকাৰী দৃষ্টিভঙ্গীৰে চোৱা হয় তেতিয়া সেই সকলৰ কথা পাহাৰ যোৱা হয়, মনত নপৰে সেই সকলো লোকৰ কথা। খাবৰ সময়ত মনত নপৰে, পিন্ধিবৰ সময়ত মনত নপৰে, শিক্ষানুষ্ঠানক দান দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত সেই সকলৰ কথা মনত নপৰে।

আমি সবহ সংখ্যক মানুহেই গাঁৱত বসবাস কৰো। শতকৰা প্ৰায় নব্বৈ ভাগ মানুহেই গাঁৱত বসবাস কৰে আৰু যিসকল

ৰাজনৈতিক নেতা নিৰ্বাচনৰ সময়ত গৈ এই মানুহবিলাকৰ ঘৰত বহি
 গুৰেবে সৈতে লাল চাহপানী খাই নিৰ্বাচনত জিকি আছে। কিন্তু ক্ষম-
 তাত অধিস্থিত হোৱাৰ পিছত সেইখিনি মানুহৰ কথা পাহৰি থকা
 হয়। খাবৰ সময়ত পিন্ধিবৰ সময়ত তেওঁলোকলৈ মনত নপৰে
 আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সময়ত মনত নপৰে। স্বাধীনতা পোৱা আজি
 সাতাইশ বছৰৰ পিছতে চৰকাৰে আজিলৈকে কোনো সু ব্যৱস্থা কৰি
 দিব পৰা নায়। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতে বিশেষকৈ গ্ৰাম্যেৰী স্কুলবোৰ
 ঠিক ঠাক কৰি দিব লাগিছিল। কিন্তু এই গ্ৰাম্যেৰী স্কুল বোৰৰ
 কাৰণে চৰকাৰী অনুদান থকা স্বত্বেও শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো ব্যৱস্থা
 গ্ৰহণ নকৰা কথাটোত আমি অতিশয় দুখীত। আমি আগতেই
 কৈছোঁ যে আমাৰ এই বিলখন যুগুত কৰাৰ আগতে ইয়াৰ সংশোধন
 কৰাটো আশা কৰিছিলোঁ। কিন্তু চৰকাৰে অথবা শিক্ষা বিভাগ কোনো
 সংশোধনী নকৰাকৈ এই বিলখন উপস্থাপন কৰিলে। আমি গালোঁ
 বালোঁ সকলো খোলাকাটিৰ তাল, কাৰ্য্যত এৰা নহল। এতিয়া
 এখনৰ পিছত এখনকৈ বিল পাছ হৈয়ে আছে আৰু হৈ থাকিব।
 কিন্তু মই শিক্ষা তথা মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক সৱধান কৰি দিছোঁ যে
 এইটো শুদ্ধ পদক্ষেপ নহয়। যিমান দিনলৈকে এই বিষয়টো সুস্থ
 মন্ত্ৰিকৰে, শুদ্ধ চিন্তা ধাৰাৰে বিবেচনা কৰা নহব সিমান দিনলৈকে
 আমি আলোচনা কাৰয়েই থাকিম। এইটো ৰাজনৈতিক চাল বুলি কব
 লাগিব। চৰকাৰে বাহ বাহ পাবৰ কাৰণেই এই বিলখন উপস্থাপন
 কৰা বুলি কব পাৰিব। এই ভাবিয়ে চৰকাৰে শিক্ষক সকলক চৰ-
 কাৰী চাকৰিৰ পৰ্য্যায়লৈ উন্নত কৰি নিচিন্ত আছে। চৰকাৰে হয়তো
 ভাবিছে এই দৰেই শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কিবা বৰঙনি যোগাব পাৰিব।
 কিন্তু তাকে যদি ভাবিছে ইয়াৰ দ্বাৰা একো নহব অপকাৰহে
 হব। এই বিলখনত বহুতো খেলি মেলি হব বুলি বহুতো সদস্যই
 কৈছে। আনকি কোন ভাবিবৰ পৰা লোৱা হব এই বিষয়েও বাক
 বিতন্দ্ৰ হব। চৰকাৰেও কোনো সিদ্ধান্তত উপনিত হব নোৱাৰিব।
 হয়তো মন্ত্ৰীৰো পৰিবৰ্ত্তন, হ'ব চৰকাৰো পৰিবৰ্ত্তন হবগৈ। কিন্তু তেতি-
 যালৈ কেও কোনো বেমেজালী নুগুচিবগৈ। দ্বীতিয়তে অন্যান্য কৰ্ম-

চাবী সকলো এনেয়ে বহি নেথাকিব। শিক্ষা বিভাগৰ যিমান চাক-
বীয়াস আছে, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যি ধিনি বেমেজালী চলি আছে তেনেকৈ,
চাকবীয়াস সকলৰ মাজত অশান্তিৰ সৃষ্টি হোৱাবো সম্ভাৱনা বেছিহে
আছে। গতিকে মই চৰকাৰক এই বিলাক কথা জানিবলৈ দিলোঁ।
বিলখন যেতিয়া পাছ হ'বই, মই ভাবো, বিলখন পাছ কৰি বাহ বাহ
লোৱাৰ আগতে পুংখানু পুংখ ৰূপে বিবেচনা কৰি চোৱাই ভাল
আছিল। এই বিষয়ত যি সমিটি আছে, আমাৰ বৰ্ড আছে, পাৰ্টি
আছে তাত আলোচনা হৈছে নে নাই নেজানোঁ। আমি জনাত তাৰ
বিষয়ে আলোচনা কৰা নাই। যদি কৰিছেও এন্ডৰ্চমেণ্ট কৰিহে
আনিছে। যেনেকৈ আমাৰ দাস ডাঙৰীয়াই ভাবপ্ৰবণতা দেখুৱাইছে
ঠিক তেনেকৈ এটোটা ভাব প্ৰবণতা দেখুৱাব বাহিৰে আন একো
হ'ব নোৱাৰে। ইয়াত কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা একো নাই। মোৰ আজি
এটা কথা মনত পৰিছে। মোৰ য'ত জন্ম হৈছিল তাত এজন
মানুহ আছিল। তেওঁ ভাওনা কৰা অভ্যাস আছিল আৰু সদাই
ভীমৰ ভাওহে তেওঁক লাগে। অৱশ্যে তেওঁ ভাল দৰেই পাৰ্টি কৰে।
কিন্তু ভীমৰ ভাও নিদিলে নকৰে। ৰিহাৰ্চেল চাল থকা সময়ত এটা
গাক মাৰে। কেতিয়াবা নেথাকেই। ফলত এনেকুৱা হয়গৈ যে শেষত
পাৰ্টিটো তেওঁক দিব লগীয়া হয়। আমাৰ দাস ডাঙৰীয়াকে আবন্ত
কৰি শিক্ষা মন্ত্ৰীকে শেষ কৰি এইটো হলেহে সেইটো কৰিম, সেইটো
হলেহে এইটো কৰিম এনে ব্যৱস্থা লৈছে। বিলখনৰ ক্ষেত্ৰতো তেনে-
কুৱা অৱস্থাটো হৈছে। বিলখনৰ ক্ষেত্ৰতো স্বাৰ্থ প্ৰণোদিত কথা আছে
ভীমৰ ভাও দিলেহে ভাওনা কৰাৰ নিচিনা আঁৰৰ কথা। নহলে মই
ভাবোঁ মোতকৈ বহুত ভাল ধৰণে ভাবিব পৰা বহুত মানুহ আছে।
মুখ্য মন্ত্ৰী আছে, নতুন কৈ যোৱা আমাৰ আগৰ চৰকাৰত অফিচাৰ
হিচাবে কাম কৰা মন্ত্ৰী জনো আছে। মুখ্যমন্ত্ৰীৰ সোঁহাতে আছে যদিও
সোঁহাত নহয় তথাপি হাত মেলি পোৱাতে আছে, ডেকা মন্ত্ৰীও আছে
চুলি পকা মন্ত্ৰীও আছে বয়সত মোতকৈ বহুত ডাঙৰ বহুত ধৰণৰ অভি-
জ্ঞতা থকা লোকো আছে বহুত কথা জানালোকো আছে আৰু ইমান
জনা বুজা লোক সকল থকা স্বৰ্বেও খণ্ড খণ্ডকৈ কিয় কাম কৰে ?

পলম হওক দুদিনমান তাত কথা নাই, কলেজীয়া বা ইউনিভাৰ্চিটিৰ ফালৰ পৰা অলপ টকা কমাই হলেও প্ৰাক-প্ৰাথমিক অথবা প্ৰাথমিক পৰ্য্যায়ত শিক্ষা ব্যৱস্থা ঠিকমতে কৰিব লাগে। কিন্তু চৰকাৰে সেইটো কৰা নাই এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ ব্যৰ্থ হৈছে। ইয়াত নিশ্চয় কিবা বাজ-নৈতিক অভিসন্ধি আছে। ইয়াত কোনো চিন্-চিয়াৰিটি অব পাৰ পাচ নাই। বাইজৰ মঙ্গলৰ কাৰণে চিন্তা কৰা হোৱা নাই। কিবা এটা দেখুৱাব লৈহে এইটো কৰা হৈছে। যদিও প্ৰকৃততে জয়টোল কোবাইছে তথাপি কাৰ্য্যত আৰু কপাত্তৰিত কৰিব পৰা নাই। গতিকে এই বিলখন গৃহীত কৰাত আমাৰ যথেষ্ট আপত্তি আছে। কিয়নো জাৰি জোকাৰি চাই খৰচি মাৰি যিবিলাক বিশেষজ্ঞ বা কমিচনৰ কথা আছে সেইবিলাক চাই সংবিধানৰ লগত খাপ খুৱাই লৈ ঠিকমতে বিলখন উপস্থাপন কৰা হলে আমাৰ আপত্তি নাথাকিলহেতেন কিন্তু তাকে নকৰি টোগলকী ব্যৱস্থাবে বিলখন উত্থাপন কৰিছে টোগলকী ব্যৱস্থাবে উপস্থাপন নকৰি অশোকৰ দৃষ্টিভঙ্গীৰে অশোক যেনেকৈ চ'বাব ধৰ্মপ্ৰাপ আছিল ঠিক তেনেকৈ আমাৰ শিক্ষা মন্ত্ৰী তালুকদাৰ ডাঙৰীয়াই আমাৰ জৰাজীৰ্ণ প্ৰায়মাৰী স্কুল বিলাকলৈও লক্ষ কৰিব লাগিব। আমাৰ প্ৰায় বিলাক সদস্যৰে গাৱঁত জন্ম আৰু আমি প্ৰায় সকলো বিলাকেই আঁঠ বহুৰ বয়সলৈকে নাওঁঠ হৈ আছিলোঁ। কেতিয়াবা কাপোৰ গামোচা পিন্ধিছিলোঁ। মন্ত্ৰী মহোদয়েও এই কথা নিশ্চয় স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। তেখেতে এতিয়া ভালদৰে খাবলৈ পাই গাৱঁত বাস কৰা লোকৰ ঘৰত থকা ভগা পীৰাখন, ভগা আৰ্ম নোহোৱা চকীখন আৰু পানী পৰা ঘৰ বোৰলৈ পাহৰিলে নহব। যদি কোনো পৰিকল্পনা নকৰে তেতিয়াহলে আমাৰ মাটিত খলা বমা মজিয়া খন চাব লাগিব। টিপ চাকি লৈ বোঁহঁতে পঢ়াৰ কথা কবলৈ অহা পৰিবেশটো বিবেচনা কৰিব লাগিব। মন্ত্ৰীৰ গাদী পাই, শীত তাপ নিয়ন্ত্ৰিত বাস ভৱন পাই যিটো ভাৱধাৰা গঢ়ি উঠিব সেই ভাৱধাৰা গাওঁ বিলাকলৈ গলে অসমক কেতিয়াও সহায় নকৰে বুলি মোৰ বিশ্বাস। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কৈছে কেইজন মানৰ বাহিৰে পাৰ্টিৰ প্ৰায় বিলাক গাৱলীয়া মানুহ। গাৱঁত জন্ম। প্ৰত্যেকেই কোৰ কোডাল

মাৰি দাঙৰ দীঘল হৈছে। মোৰ অতি প্ৰিয় সহকাৰী বন্ধু শ্ৰীগজেন ভাতী কলেজত পঢ়া দিনলৈকে চাউল কঢ়িয়াই পঢ়িছিল। মন্ত্ৰী হোৱাৰ পিচত কোৰ, চাউল মুঠিৰ কথা পাহৰি যায়, চাউলৰ টনা আজোৰা হোৱা কাৰাবাৰৰ কথা পাহৰি যায় সেইটো অতি দুখ লগা কথা হ'ব। সেই কাৰণে মই কৈছো গাওঁমুখী শিক্ষা হ'ব লাগে। আমাৰ শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতা গাৱত হ'ব লাগে। সেই প্ৰসাৰতা লাভ কৰিবলৈ নতুন ভাব ধাৰা লৈ এই বিলখন সংশোধন কৰি ৰাইজক তথা জনসাধাৰণক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ সুবিধা দিবলৈ চেষ্টা কৰি নতুন বিল আনক। এতিয়াও কৈছো সময় আছে এই বিলখন উঠাই লৈ এই বিধান সভাত নতুন ধৰণৰ আলোচনা বিলোচনা কৰি বিল লৈ আহক আমি অতি নিম্মতে বিলখন পাচ কৰি দিম। একেধৰণৰ এক পক্ষীয় বিল, এই বিলখনৰ যোগেদি শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰাত কোনো সহায় নকৰে, দুখীয়া শ্ৰেণীৰ মানুহক এমুঠি শিক্ষাৰ পোহৰ দিয়াত সহায় নকৰে। বৰং লৰা ছোৱালীৰ ভৱিষ্যত ধ্বংস কৰাৰ বাহিৰে অন্য একো নহয়। এই খিনিকে কৈ এই বিলখনৰ বিৰোধিতা কৰিলো।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ বায়ু প্ৰধানী :— উপাধক্ষ মহোদয়, মই মাত্ৰ কেইটামান কথা কবলৈ আগবাঢ়িছো। চৰকাৰে চৰকাৰী কৰণ কৰাৰ যিটো পদক্ষেপ লৈছে সেইটো অৱস্থা আতি পাছছে নে নাই সেইটো চাব লাগিব। আমাৰ দেশত আজি শিক্ষিতৰ বা আখৰিকৰ সংখ্যা কিমান? আখৰিকৰ সংখ্যা ৩০ জনতকৈ বেচি নহয়। বাকী ৭০ ভাগ মানুহে পঢ়িব বা লিখিব নোৱাৰে। আমাৰ ২৭ বছৰৰ ভিতৰত আমাৰ স্কুলৰ সংখ্যা বাঢ়িছে সেইটো ঠিক কিন্তু শিক্ষিতৰ সংখ্যা কিমান বাঢ়িছে তাক অন্ধৰ ছাত্ৰ আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে হিচাব কৰি চালে বুজিব পাৰিব। আন এটা দুখ লগা কথা হৈছে আমাৰ গাওঁ বিলাকত ছোৱালীৰ শিক্ষিতৰ সংখ্যা অতি কম। আমাৰ বোধ কৰো ১১-১২ গৰাকী মহিলা আখৰিক। ইয়াৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি আমাৰ শিক্ষা কিমান তল ৰাপৰ। ইমান দিনে আমাৰ শিক্ষক সকলে লৰা ছোৱালীক স্কুললৈ মাতি আনিছিল। এতিয়া চৰকাৰী কৰণ কৰাৰ

লগে লগে শিক্ষক সকলৰ মাজত কাজিয়া লাগিছে। কোন এবিধৰ পৰা চৰকাৰী কৰণৰ বুলি ধাৰ্ঘ্য কৰা হব ? এই বিলখন গ্ৰহণ কৰাৰ পিচত যদি ধৰি লোৱা হয় তেনেহলে যোগ্যতা সম্পন্ন যাবত জীৱন শেষ কৰি অহা শিক্ষক সকল কালিলৈ বিটোৱাৰ হৈ যাব। যুৱক শিক্ষক সকলে এইটো মানি ললেও নেতৃস্থানীয় শিক্ষক সকলে এইটো কেতিয়াও নামানে। মই আগতেও কৈছো শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰি লওক শিক্ষিতাৰ হাৰ শত-কৰা ৬০-৭০ কৰি লওক। ডেকা চামে এইটো মানি লব পাৰে। ৰাজ-নৈতিক ক্ষেত্ৰত এই যুৱক সকল পাচ বছৰৰ ভিতৰত সহায়ক হব। দৈনিক চিট স্কুল বিলাককো চৰকাৰী কৰণ কৰক তেতিয়া মন্ত্ৰী সকলে ভোটৰ কাৰণে যোৱাৰ দৰকাৰ নাই। আমাৰ নিষ্পত্তি শিক্ষক সকল কবলৈ যাব আৰু আপোনালোকৰ উদ্দেশ্য সফল হব। ইয়াৰ দ্বাৰা আমাৰ ৰাইজৰ অমঙ্গল হব। আমাৰ যিবিলাক অঞ্চলত স্কুল কলেজ নাই, ৰাস্তা পহুলি নাই তাত অন্যান্য অঞ্চলবদৰে শিক্ষানুষ্ঠান গঢ়ি উঠা নাই। আমাৰ পঞ্চায়ত ওৱাইজ কত ইউনিট আছে তথাপিহে কিয় শিক্ষানুষ্ঠানৰ সম বিতৰণ হোৱা নাই ? দুখীয়া মানুহৰ দীৰ্ঘস্থায়ী বিধান সভালৈ নাই, মন্ত্ৰীৰ কানটো নাই। গাৱৰ দীৰ্ঘস্থায়ী গাওঁত পৰি আছে। ইমান প্ৰসাশন যন্ত্ৰ থকা স্বত্বেও কিয় শিক্ষানুষ্ঠানৰ সমবিতৰণ হোৱা নাই। ইয়াৰ পৰা কব পাৰি এই চৰকাৰৰ জৰিয়তে গণতান্ত্ৰিক দৃষ্টি ভঙ্গী পৰিছে হোৱা নাই।

আমি কেতিয়াও সমাজবাদী চৰকাৰ পাব নোৱাৰো। আমাৰ চৰকাৰ সমাজবাদী চৰকাৰ হয়নে নহয় সেটো চৰকাৰৰ কামৰ দ্বাৰাইহে প্ৰমাণ হব, পোষ্টাৰ, গান, চাইনবৰ্ড আদিৰ দ্বাৰা নহয়। হয়তো আজি হাজাৰ হাজাৰ মানুহ চেপাত পৰি আছে, কিন্তু এইটো কথাও ঠিক যে পৃথিবীৰ সোঁত সদায় একেদৰে নাথাকে। মানবতাৰ দৃষ্টি ভঙ্গীৰ সোঁত কেতিয়া কোন পিনে আহিব আৰু কাহ উটুৱাই নিব সেই কথা আপোনালোকে গমেই নাপাব আৰু সেই সোঁতত আপোনালোকো উঠি যাব। মানুহে মানুহৰ সন্মান পাব লাগে আৰু এই সন্মানত প্ৰতিস্থ হব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত গৰু ছাগলীৰ কথা বেলেগ। আজি এইবিলাক কথা যদি আমি নাভাবো তেন্তে বুদ্ধিজীৱী বা চিন্তাশীল লোকৰ কথাতে আমাৰ পৃথিবীখন চলি নাথাকে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়. মই আগতেও মন্ত্রী সকলক কৈছো আৰু আজিও কওঁ যে আজি প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যিটো ষ্টেপ লৈছে সেইটোত আমি বেয়া পোৱা নাই, কিন্তু সেইটো সময়োপযোগী হোৱা নাই। স্বাধীনতাৰ ২৭ বছৰৰ পিছতো প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ কোনো সম্প্ৰসাৰণ হোৱা নাই। পাচ ভাগৰ তিনি ভাগেও আজি প্ৰাথমিক শিক্ষা পাইছে বুলি কব নোৱাৰি এনে অবস্থাত চৰকাৰী কৰণৰ পদ্ধতিটো উপায়ুক্ত হৈছে বুলি আমি কেতিয়াও কব নোৱাৰো। গতিকে মই কওঁ ইয়াৰ পূৰ্বে সম্ভৱ হলে আমাৰ প্ৰায়বোৰ নিবন্ধৰ মানুহকে আগুৱাই অলপ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গাওঁ অঞ্চলৰ মানুহৰ ভ্ৰূবস্থ্যৰ কথা আমি জানো। বানপানী ধুমুহা আদিয়ে গাওঁৰ মানুহক জৰ্জৰিত কৰিছে, তেওঁলোকৰ নিজৰে এখন ঘৰ নাই, তেনে স্থলত স্কুল ঘৰ হয় কেনেকৈ? চৰকাৰে চাকৰী চৰকাৰীকৰণ কৰিছে কিন্তু এইবিলাক ব্যৱস্থা কৰা নাই। ভেনচাৰ স্কুল বিলাকৰ ঘৰ নাই, এইবিলাক সাজি দিয়াৰ আচনি চৰকাৰে কৰা নাই মোৰ সমষ্টিতে প্ৰায় ২৫ খন ভেনচাৰ স্কুল আছে। এই ২৫ খন স্কুলত এশকৈ হলেও পাৰ্চিশ শ লৰাছোৱালী আছে। এই লৰা-ছোৱালী বিলাকক আগ বঢ়াই নিয়াৰ বাবে কোনো অনুদান দিয়াৰ কথা চৰকাৰে ভবা নাই। বাঙাজে এইবিলাক স্কুলঘৰ সাজি দিছে, এচ আই ডি, আয়ে সেই স্কুলবোৰৰ ৰিপৰ্ট দিছে কিন্তু চৰকাৰে কয় টকা নাই। অৰ্থচ আনহাতে চৰকাৰে চাকৰি চৰকাৰী কৰণৰ নিচিনা এটা ব্যয় বহুল কাম হাতত লৈছে। আমাৰ মন্ত্রী মহোদয় এজন বিজ্ঞ আৰু উদয়মান লোক তেখেত। দেশৰ কৰ্ণধাৰ হৈ আৰু বহুত থাকিব পাৰিব। গতিকে উপাধ্যক্ষ মহোদয় তেখেতে যি কোনো কাম ঘপ কৰে কৰিব নালাগে। চাই চিতিহে কৰিব লাগে। এই সকলোই এদিন মুখ্য মন্ত্রী হব আৰু এদিন প্ৰধান মন্ত্রী হোৱাৰো সুবিধা আহিব। গতিকে যিবোৰ ষ্টেপ লয় সেইবোৰ ধীৰে ধীৰে চাই চিতিহে কৰিব লাগে। আমি বিৰোধী দলৰ পৰা যিবোৰ দিহা পৰামৰ্শ দিওঁ সেইবোৰ মানিলৈ চৰকাৰ যদি আগবাঢ়ে তেন্তে ভাল পদক্ষেপ আৰু সুস্থ নেতৃত্ব দিব লাগিব। তেতিয়াহে ভাল বাতাবৰণৰ সৃষ্টি হব। কংগ্ৰেছে নিজৰ সমষ্টিক বহুত দিছে তথাপিও অসন্তুষ্টি আহি থাকে। বনবাসত থাকিও পক্ষ পান্দৰ সন্তুষ্ট হৈছিল। আজি আমাৰ মন্ত্রী সকলে সিংহাসন পায়ৈই যদি মায়া

মুগৰ চালনাত পৰে তেন্তে কাকো সন্তুষ্ট কৰিব নোৱাৰিব । “চকু থাকিও নহবা কণা ” এই প্ৰবচন ফাকি আমি সকলোই পঢ়িছিলো, কিন্তু আজি ইমান বছৰৰ পিছতো যদি চকু থাকি আমি কণা হওঁ তেন্তে এইটো কেনে ধৰণৰ কথা হব আজি চৰকাৰৰ হাততে সকলো শাসন যন্ত্ৰ আছে । এই শাসন যন্ত্ৰ হাতত লৈ যদি চকু থাকিও কণাৰ দৰে হয় তেন্তে কোনো কাম সিদ্ধ নহব । পৰিয়াল এটাৰ মূৰব্বী জনে যদি পৰিয়ালৰ কাকো নিদি নিজে সকলো সুবিধা কৰি লয় তেন্তে তেওঁ ঘৰ চলাব নোৱাৰাৰ দৰে আমাৰ দেশৰ মূৰব্বী কেই জনেই যদি সকলো সুখ সুবিধা লয় তেন্তে দেশৰ জনগণ সন্তুষ্ট হব নোৱাৰে । বিজ্ঞ ব্যক্তি সকলে চিন্তা কৰি একোটা আৰ্টিকোল লিখিলেই আমাৰ সমস্যা সমাধান নহয় আমাৰ কৰ্ণধাৰ সকলে সেইমতে কাম কৰি গলেহে সমস্যাৰ সমাধান হব । কিন্তু আজি আমাৰ চৰকাৰ নিঃচুপ হৈ আছে । এই কথা আজি বিধান সভাৰ বাহিৰে ভিতৰে থকা সকলো ৰাষি তুল্য ব্যক্তিয়ে কৈছে । সেই কাৰণে মই কৈছো যে আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই ক্ষেত্ৰত নতুন দৃষ্টি ভঙ্গী লওক, নতুন কৈ চকু খোলক আৰু নতুন পদ্ধতিৰে আমাৰ দেশখনক আগুৱাই নিয়ক । মুখ্য মন্ত্ৰীৰ পৰা প্ৰধান মন্ত্ৰী হওক, এই আশা আমি কৰিছো ।

Mr. Deputy Speaker : The scope of discussion shall be confined to the submission of arguments either in support of the Bill or for the rejection of the Bill. You are speaking in support of the bill or opposing the Bill ?

Shri Kabir Chandra Rai Pradhani : I am speaking in opposition of the Bill

এইখিনি কথা কৈ মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি এই বিলখনৰ বিৰোধিতা কৰিলো ।

Mr. Deputy :— The debate should be according to the

procedure. In making a speech the Hon'ble Members should discuss only matters of general nature.

শ্রী বাম চন্দ্র শৰ্মা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিলখন যোৱাবাৰতে সদনত উত্থাপন কৰা হৈছিল আৰু আমাৰ ফালৰ পৰাও বহুতো সংশোধনী আগবঢ়াইছিলো। এতিয়া পুনৰ এই বিলখন সদনলৈ আহিছে। এতিয়াও মই ভাবোঁ যে, সভাত থাকি নকয় উচিত দোষে পায় কক্ষিত কক্ষিত। আমাৰ সংশোধনী বিলাক এই বিলাকৰ ওপৰত থাকিলেও মই বৰ্ত্তমানে এইটো জানিব বিচাৰিছো যে এই বিলখনৰ পৰা কাৰ উপকাৰ হব? জনসাধাৰণৰ উপকাৰ হব নে লৰাছোৱালীৰ উপকাৰ হব নে মন্ত্ৰীসকলৰ উপকাৰ হব? এই বিল অহাৰ লগে লগে আমি ভাবিছিলো যে, আমাৰ পিছপৰি থকা গ্রামাঞ্চলত লৰাছোৱালী সকলে শিক্ষাৰ প্ৰকৃত স্তৰত আগবাঢ়িব কিন্তু এই বিলখনৰ পৰা যিটো দেখা গৈছে যে, কুৰ্ত্তপক্ষই লৰাছোৱালীৰ প্ৰকৃত শিক্ষাৰ ফাললৈ বেয়াৰ চকুৰেহে চাইছে। আজি গাৱঁত শিক্ষা অনুষ্ঠান বিলাকৰ প্ৰতি কোনো লক্ষ্যই কৰা নাই। অকল শিক্ষক সকলৰ চাকৰি কেইটি জাতীয়কৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে কিন্তু ইয়াৰ দ্বাৰা সেই শিক্ষক সকলৰ সন্তুষ্টি হৈছে নে? মই কৈছো তেওঁ-বিলাক আজি সন্তুষ্ট হব পৰা নাই। ইয়াৰোপৰিও, শিক্ষকৰ চাকৰী জাতীয় কৰণ কৰাৰ লগে লগে শিক্ষানুষ্ঠানৰ ঘৰ চুৱাৰ নিৰ্ম্মাণ আদিৰ ভাৰ ৰাইজৰ ওপৰত পৰিব আৰু সেইকালণেই এই বিলাকৰ দ্বাৰা ৰাইজ অসন্তুষ্ট আৰু শিক্ষক সকলেও বিভিন্ন ধৰণে আবেদন নিবেদন কৰিছে যে এই বিলাকৰ দ্বাৰা তেওঁলোকৰ কোনো উপকাৰ নহয় আৰু সেই মৰ্ম্মেই কেইবাটাও সংশোধনী তেওঁবিলাকে আগবঢ়াইছে। মহোদয়, কোনোবা এজনে হাতীত উঠা দেখা গাৱঁৰ কোনোবা এজন লৰাই সিহঁতৰ আধাতঙ্গা চালৰ মুখত উঠি ধেত্, ধেত্, কৰি আছে। এনেতে ঘৰৰ চালৰ খেৰ বিলাক তললৈ পৰি গৈছে। ৰাতি যোঁতয়া বৰষুণ আহিছে তেতিয়াহে ভিতৰত বৰষুণ পৰাত বাপেকে শ্বিছে যে, 'তই ঘৰৰ চাল খন কিয় ভাঙিল? তেতিয়া লৰাটোৱে উত্তৰ দিলে যে, অকল সিহঁতেহে হাতীত উঠিব পাৰেনে? আমিও উঠিব পাৰোঁ।

সেইকাৰণে মই ঘৰতে উঠিছিলোঁ। মহোদয়, আমাৰ শিক্ষকৰ চাকৰী কেইটি জাতীয় কৰণ কৰিলেই শিক্ষাৰ স্তৰ আগনেবাঢ়ে। এইটো ভঙা ঘৰৰ চালত হাতীত উঠা যেন হৈছে ! মহোদয়, আপোনিও গাওঁলৈ গৈ গাৱঁৰ শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰ অৱস্থা ভালদৰেই দেখিছে। আমাৰ পিছপৰা, অনুন্নত সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ নাইবা বাগানৰ ওলাই অহা বনুৱা বিলাকৰ অঞ্চল বিলাক চাৰি মাইলৰ ভিতৰতো একোখন পাইমেৰী স্কুল নাই। তাৰোপৰিও দুই আঢ়ৈশ লৰাই একেটা হলৰ নিছিন। ঘৰতে গোটেই কেইটা শ্ৰেণীকে একেলগে পঢ়াই আছে। শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰ অকণো সংস্কাৰ নাই। ঘৰ কৰাৰ কাৰণেই বাইজৰ টকা নাই। ঘৰৰ চাল নাই, বৰ্ড নাই, চক নাই। এনেধৰণৰ শিক্ষাই আজি আমাৰ পিছপৰা অঞ্চল বিলাকত চলিছে। আজি শিক্ষক সকলৰ চাকৰী কেইটাই জাতীয় কৰণ কৰিলে জনসাধাৰণক বঞ্চিত কৰাৰ বাহিৰে অন্য আক একো নহয়। এনেধৰণৰ বিল এখনহে আনিব লাগিছিল যাৰ দ্বাৰা শিক্ষকৰ, বাইজৰ লৰাছোৱালীৰ উন্নতি হব। এই বিল কাক লাভবান কৰাৰ কাৰণে অনা হৈছে সেইটো আমাৰ শিক্ষা মন্ত্ৰীয়েই কব।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ফালৰ পৰা এই বিলৰ ওপৰত কেইটিমান সংশোধনী যোৱা বাবেই দিছিলো কিন্তু কেউটা অগ্রাহ্য হৈছে। আৰু মই এতিয়াও এই বিলৰ বিৰোধিতা কৰিছোঁ। অসমত প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থা এই প্ৰাইমাৰী স্কুল বিলাকৰ এই বিলৰ জৰিয়তে কিবা উন্নতি বা প্ৰকৃত উপকাৰ হ'ব পাৰে নে নোৱাৰে ? আমি দেখিছোঁ এই বিলত যিবিলাক ব্যৱস্থা আছে তাৰ সন্দৰ্ভত এই বিলৰ কোনো সত উদ্দেশ্য নাই। জাতীয় কৰণৰ ক্ষেত্ৰত আমি সদায়েই সমৰ্থন জনাও। তেন্তে কিয় এই শিক্ষক সকলৰ চাকৰি জাতীয়কৰণ কৰাত কিয় বিৰোধিতা কৰিছোঁ ? ইয়াৰ কাৰণ হল এই বিল কাৰ্য্যত পৰিণত হোৱাৰ লগে লগে যি সকলৰ চাকৰি জাতীয় কৰণ কৰা হ'ব অৰ্থাত যি উদ্দেশ্য এই বিল আহিছে সেই সকলেও গভীৰ অসন্তুষ্টি প্ৰকাশ কৰিছে। প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ শিক্ষক সন্থাকে আদি কৰি সকলো সন্থাই এই বিলৰ বিৰোধিতা কৰিছে। তেওঁলোকৰ চাকৰি

জাতীয়কৰণ কৰাৰ লগে লগে তেওঁলোকে উপলব্ধি কৰিছে যে তেওঁলোকে ইতিমধ্যে বোৰ্ডৰ যি সান্নিধ্য আছিল তাৰ পৰা বঞ্চিত হ'ব। বিল বলবত হোৱাৰ লগে লগে তেওঁলোকৰ চাকৰি কাল ৬০ বছৰৰ পৰা ৫৫ বছৰলৈ নামিব। তাৰ পিছত চৰকাৰী চাকৰিয়াল হিচাবে তেওঁলোকৰ কিবা পৰিবৰ্তন হ'বনে ?

এই ধৰণেৰে যি সকল শিক্ষকৰ চাকৰি চৰকাৰী কৰণ কৰা হৈছে তেওঁলোকৰ দৰ্মহাৰ ক্ষেত্ৰতে কিবা উপকৃত হ'বনে ? বৰ্ডৰ অধীনত থাকোঁতে যি দৰ্মহা পাইছিল সেই দৰ্মহাকে পাই থাকিব। তাৰ কোনো পৰিবৰ্ত্তন নহয়। তাৰ পিছত শিক্ষক সকলে যিটো ঘৰত বা অনুস্থানত ল'ৰা ছোৱালী পঢ়ায় সেটো চৰকাৰী অনুস্থান হিচাবে কাম কৰি তেওঁলোকৰ কিবা লাভ লাভ হ'বনে ? চৰকাৰী চাকৰী হিচাবে যিবিলাক দায়িত্ব সেই বিলাক দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ কিবা ব্যৱস্থা পাবনে ? লগতে এইটো দেখা গৈছে যে স্কুল বিলাক বৰ্ডৰ অধীনত থাকোঁতে শিক্ষক সকলে সমাজৰ কাৰণে সামাজিক ভাবে স্কুলৰ ঘৰ ছুৱাৰ আদিৰ উন্নয়নৰ কাৰণে যি ধৰণেৰে কাম কৰিছিল

চৰকাৰ তললৈ যোৱাৰ লগে লগে শিক্ষক সকলে কেতিয়াও আগৰ দৰে স্কুলৰ উন্নতিৰ কাৰণে কাম নকৰিব। আমাৰ দেশ আজি বৰ বেচি আগবাঢ়ি যোৱা নাই। এখন ভেনচাৰ স্কুল ৰাইজে স্থাপন কৰিব বৈত বাহিৰে দি স্কুল ঘৰ নিৰ্মান কৰিব ধান চাউল তুলি শিক্ষকক দৰ্মহা দি স্কুল চলাব কিন্তু বৰ্ডৰ অধীনলৈ যোৱাৰ লগে লগে যেনেকৈ একো নকৰা হয় সেই দৰে চৰকাৰৰ তললৈ যোৱাৰ পিচতে তেওঁলোকে একো উন্নয়নৰ কথা চিন্তা নকৰা হ'ব। গতিকে দেখা গৈছে যে এই বিলৰ দ্বাৰা এটা বেয়া অৱস্থাৰহে সৃষ্টি হ'ব ৰাইজৰ কোনো উপকাৰ নহ'ব। আমি এই গোটেই বিলাক কথা বিবেচনা কৰি এই বিলখনৰ বিৰোধিতা কৰিছো। শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক মই সোৱৰাই দিছো যে আমি যিবিলাক আসোৱাহৰ কথা কৈছো সেই বিলাক দূৰ কৰি এখন নতুন বিল লৈ আহক আমি সমৰ্থন কৰিম আৰু তোঁতয়া ৰাইজৰো উপকাৰ হ'ব।

এই বিলখন আইনত পৰিণত হ'ব আইনত পৰিণত হোৱাৰ লগে লগেই আমাৰ শিক্ষক সকলৰ বাহিৰেও যিবিলাক চকিদাৰ, জমাদাৰ আদি

বৰ্মচাৰী আছে তেওঁলোকৰ চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ সুবিধাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকক চৰকাৰী চাকৰিয়াল হিচাবে গন্য কৰা হোৱা নাই। আমি এতিয়া উপলদ্ধি কৰিছো যে এই বিলখন কেৱল ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্য সাধিত কৰাৰ কাৰণেহে আনিছে। এই বিলখনৰ দ্বাৰা ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্য সাধিত হোৱাৰ বাহিৰে শিক্ষাৰ সংস্কাৰ সম্পূৰ্ণকৈ কোনো ব্যৱস্থা ইয়াত নাই। বাইজক শিক্ষক সকলে বৰ্তমান ব্যৱস্থাত যি ধৰণেৰে সেৱা কৰি আছে তেওঁলোকৰ চাকৰি চৰকাৰৰ তললৈ যোৱাৰ লগে লগেই সেই ধৰণেৰে কেতিয়াও সেৱা কৰিব নোৱাৰিব। এই শিক্ষক সকলেই একো একো খন ভিত্তকৰা পিচ পৰা অঞ্চলৰ নেতা আৰু পথ প্ৰদৰ্শক। চৰকাৰে ভাবিছে যে এই চাম নেতাক চৰকাৰৰ তললৈ আনিব পাৰিলে বৰ্তমান দেশৰ যি পৰিস্থিতি বাইজৰ যি চৰকাৰৰ প্ৰতি অসন্তুষ্টি, বৰ্তমান ৰাজনৈতিক প্ৰগতিৰ যিটো প্ৰতিক্ৰিয়া আহিছে সেইটো দূৰ কৰিবৰ কাৰণেই শিক্ষক সকলৰ চাকৰি কেইটা চৰকাৰীকৰণ কৰি তেওঁলোকক বাম জৰিবে বান্ধিব খুজিছে। কিন্তু এচাম শিক্ষকক বাম জৰিবে বান্ধি কিমান দিন ৰাখিব? নদী কেতিয়াও উভতি নবয়। দেশৰ গতি কেতিয়াও চৰকাৰে এচাম মানুহক বাম-জৰিবে বান্ধি ৰোধ কৰিব নোৱাৰে। সমাজৰ যিটো গতি আজি হৈছে সেইটো এটা স্মৃতিত লয় হ'ব। শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই বিলৰ জৰিয়তে তেওঁৰ দলক সহায় কৰিম বুলি ভাবিছে আমি ভাবি পাইছো সেই উদ্দেশ্যত সহায় নকৰি বৰং ওলোটো গতিহে লব। তাৰ কাৰণে সকলো প্ৰস্তুত থাকক। ইয়াকে কৈ মই সামৰনি মাৰিলো।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক সকলৰ চাকৰি চৰকাৰী কৰণ বিলখনৰ সম্পৰ্কত আগতে যথেষ্ট ধৰণৰ আলোচনা হোৱাৰ পিচত আমি ভাবিছিলো যে চৰকাৰী পক্ষই আমাৰ কথা বিলাক আৰু বাইজৰ কথা বিলাক উপলদ্ধি কৰিব পাৰিব। কিন্তু আচৰিত হৈছো যে চৰকাৰী পক্ষই বাইজৰ কথা বিলাক উপলদ্ধি কৰা দূৰৰ কথা তেখেত সকলে তেখেত সকলৰ কথাৰে খামোচ মাৰি ধৰি দলীয় শক্তি পৰীক্ষা কৰিবলৈ ইয়াত উপস্থিত হৈছে। দলৰ শক্তি হিচাবত গণতন্ত্ৰৰ ৰাজনীতি বান্ধি শাসন চলোৱাৰ ব্যৱস্থা যেতিয়া চলাইছে, মুকলি মূৰীয়াই ইয়াত আলোচনা কৰিবলৈ সুবিধা নাই ছইপ দিয়াৰ চেষ্টা কৰিছে। গতিকে দলৰ শক্তি লৈ

অনিচ্ছা কৃত হিচাবে ভোট দিয়াই এই বিল পাচ কৰি নিব তাত সন্দেহ নাই। কিন্তু শিক্ষা আৰু জ্ঞান একেটা বস্তু নহয়। পঢ়াই দিব পঢ়িব আৰু বহুবেকৰ যুৱত পৰীক্ষা লৈ উত্তৰ লিখাই চাৰটিকিট দিব ডিপ্লোমা দিব এইটো একেবাবেই সচা কথা।

শিক্ষা আৰু জ্ঞানৰ পাৰ্থক্য আছে। আমি যদি লৰা-ছোৱালীক জ্ঞানী কৰিম বুলি ভাবো তেনেহলে এই বিলখনৰ পৰিবৰ্ত্তন সাধন কৰিব লগীয়া বহুত আছে। কেবেলাত নাশ্বুদিবপদ চৰকাৰে যেতিয়া প্ৰাথমিক শিক্ষা চৰকাৰী কৰিবলৈ লৈছিল, সেই সময়ৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী স্বৰ্গীয় জৱহৰলাল নেহৰুৱে তেওঁৰ দুহিতা সেই সময়ৰ কংগ্ৰেছ সভাপতি শ্ৰীমতী ইন্দ্ৰা গান্ধীক তালৈ পঠাইছিল নিজৰ দলক সংগঠন কৰাৰ নামত কেনেকৈ নশ্বুদিবপদ চৰকাৰক পদচ্যুত কৰা হ'ব তাৰ উপায় উদ্ভাবন কৰাৰ বাবে আৰু শেষত পদচ্যুত কৰিলেও। স্বাধীনতাৰ পিচত প্ৰাথমিক শিক্ষা সংস্কাৰৰ নামত বাধাক্ষণ কৰিচন হল মোদালিয়াৰ কমিচন হল আৰু কোঠাৰি কমিচন হোৱাৰ পিচত আমাৰ প্ৰাথমিক শিক্ষা, যি শিক্ষা লৈ জীয়াই থাকিব লাগিব কৰ্মসংস্থানৰ দিহা কৰিব লাগিব আৰু চৰিত্ৰ গঠন কৰিব লাগিব, সেই সকলোৰে পৰা বঞ্চিত হৈ হ'বলগীয়া হল। চৰকাৰে প্ৰাথমিক শিক্ষা চৰকাৰী কৰাৰ নামত যি বিল আনিছে সেই বিল গ্ৰহণ হলে শিক্ষাৰ কোনো উন্নতি সাধন হ'ব নোৱাৰে। ইয়াৰ ফলত কেইজনমান শিক্ষক চৰকাৰী হ'ব। তেওঁলোকে দৰমহা ঠিকেই পাব। পিচে শিক্ষা কোনে পৰিচালনা কৰিব—চৰকাৰে নে জনসাধাৰণে?

চৰকাৰে ঘোষণা কৰিছিল যে স্বাধীনতাৰ ১০ বছৰৰ ভিতৰতে ১৪ বছৰলৈকে লৰা-ছোৱালীক বিনামূলীয়া শিক্ষা বাধ্যতামূলক কৰা হ'ব। সেই সময়ত একোজন বিশেষ বিষয়া পঠিয়াই ঘৰে ঘৰে হিচাপ লৈছিল নপঢ়াকৈ লৰা-ছোৱালী আছিল নেকি। লৰা-ছোৱালী স্কুললৈ নপঠোৱাৰ দায়িত্বত কোনো কোনো অভিভাৱক হয়তোবা আদালতত উঠিব লগা হৈছিল। আজি শিক্ষা বাধ্যতামূলক কৰিবৰ বাবে চৰকাৰক আবেদন-নিবেদন কৰিব লগা হৈছে। আজি এই বুনিয়াদি শিক্ষা লয় কোনে? সিসকলে এই বিল ৰচনা কৰিছে বা আজি সিসকলে বিলখন পাচ কৰিব সেই সকলৰ

লৰা-ছোৱালী যাব পাবলিক স্কুল মৈনিক স্কুল কিণ্ডাৰগাৰ্ডেন আদিলৈ যত আধুনিক সা-সৰঞ্জাম আৰু বৈজ্ঞানিক প্ৰণালীৰে শিক্ষাদান হ'ব, সাধাৰণ মানুহৰ লৰা-ছোৱালীৰ লগত মাটিত ধাৰি পাৰি বাহি ধূলি মাকতিৰে চিনিব নোৱাৰা হৈ ঘৰটো নাহে।

চৰকাৰী কৰণৰ নামত আজি মাত্ৰ শিক্ষক কেইজন চৰকাৰী কৰিব খুজিছে। তেওঁলোকে বেতন ঠিক মতে পাব শিক্ষা হওক বা নহওক। কিন্তু আমি কৈছো চৰকাৰী কৰিলে সম্পূৰ্ণ ভাবে কৰিব লাগে। অকল শিক্ষক কেইজন চৰকাৰী কৰি হাতলৈ আনি নিজৰ স্বার্থ পূৰণ কৰাৰ অভিপ্ৰায় কৰিছে। যাতে তেওঁলোকে গাৱে গাৱে সভা কাৰ চৰকাৰৰ বিপক্ষে প্ৰচাৰ কৰিব নোৱাৰে। পিচে এতিয়াৰ আধৰুৱা ব্যৱস্থাবে সেইটো নোহোৱা কৰিব নোৱাৰে। চকমাটি ব্লেকবৰ্ড আদিৰ বাবে শিক্ষকে আকৌ মিটিং কৰিব লাগিব। গাৱৰ মানুহে ঘৰ সাজ নাদলে এতিয়াও স্কুল নহয়। চৰকাৰী কৰাৰ পিচত এদলে ভাল পাব এদলে বেয়া পাব ফলত শিক্ষা ভাল নহ'ব।

বিল খনত কৈছে ৫ বছৰত শিক্ষা লবৰ উপযুক্ত নহয় ৬ বছৰ হ'ব লাগে। এই কথাটো চৰকাৰে কিহেৰে জুখিলে ক'ব নোৱাৰো।

অসমত এতিয়া ৪২ হাজাৰৰো অধিক প্ৰি-প্ৰাইমাৰী শিক্ষক আছে, তেওঁলোকৰ নিজা সংগঠন আছে, নিজা ফেডাৰেশ্যন আছে যি কোনো মুহূৰ্ত্ততে তেওঁলোকে বজা কাৰ ল'ব পাৰে। কাৰণ তেওঁলোকৰ আন্দোলন কাৰবলৈ বল আছে, তেওঁলোকে দৰ্শনা নাপাব তালৈ তেওঁলোকৰ ভয় নাই, তেওঁলোক দুৰ্বল নহয় যি কোনো উপায়ে তেওঁলোকৰ নিজা ব্যৱস্থা কৰি ল'ব। কিন্তু এই অৱস্থাৰ পৰিপোন্ধত মাৰিব কোন? আমাৰ লৰা-ছোৱালী আমাৰ অভিভাৱক সকল, আমাৰ বন কন লৰাছোৱালী বিলাক জ্ঞানৰ পৰা বঞ্চিত হ'ব। এনে এটা সময় আহি পাৰিব যে তেওঁলোকৰ আৰু জ্ঞান ঘটাব সময় পাব হৈ যাব। আমাৰ গাৱৰ লৰাছোৱালী বিলাকে ৬৭ বছৰলৈকে পাঢ়বলৈকে আৰম্ভ নকৰে তাৰ পিচত ৩৪ বছৰ পাৰহোৱাৰ লগে লগে খেতি বাতিত লাগিব লগীয়া হোৱাই তেওঁলোকৰ পঢ়াৰ সময়

উকলী যায় আৰু পঢ়. শুনাৰ পৰা বিবৃত থাকিব লগীয়া হয়।

আমাৰ এইখন বাজাতে এটা অংশত লিপি লৈ বড়ো ভাই সকলে আন্দোলন চলাই আছে, অৱশ্যে তেখেত সকলৰ যিবিলাক কথা স্বীকাৰ কৰিব লগীয়া কিন্তু এই সমস্যা সমাধান কৰাৰ কোনো উপায় নাই কিয়নো এই লিপি লৈ উঠা সমস্যা সমাধান কৰাত কোনো ফালেই অগ্ৰসৰ হোৱা দেখা নাই।

প্রাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এই ক, খ পঢ়াৰ মাজেদি যদি সংহতি বন্ধা কৰিব পৰা নাযায় তেতিয়াহলে এই বিল সম্পূৰ্ণৰূপে যে কাৰ্য্যকৰী হ'ব তাত সন্দেহ হয়। গতিকে উপাধ্যক্ষ মহোদয় এই আইনৰ এটা বিপ্লৱী ৰূপ ডাঙি ধৰিব পৰা নাই। সঁচা কথা যদি এই বিষয়ে আমি আলোচনা কৰিব পাৰিলোহেতেন তেতিয়াহলে এই ক্ষেত্ৰত আমি সুসংগত মত ডাঙি ধৰিব পাৰিলোহেতেন।

আমাৰ অসম সাহিত্য সভা আছে, বড়ো সাহিত্য সভা আছে, বহু বুৰঞ্জী জনা মানুহ আছে, ভাষাবাদী আছে, সাহিত্য প্ৰেমী আছে সকলোয়ে লগ লাগি এই লিপি সমস্যাটো সমাধান কৰি শিক্ষাৰ সংস্কাৰৰ এটা পথ বাহিৰ কৰিব লাগে যিটো সকলোৰে বোধগম্য বা গ্ৰহণ যোগ্য হ'ব।

মোৰ নিজৰ ফালৰ পৰাই মই এটা কথা ক'ব বিচাৰিছোঁ যে ভাৰতবৰ্ষৰ এই আইনবিলাক লিপিৰ ক্ষেত্ৰত যদি কেৱল এখিৰ ভাষা প্ৰয়োগ কৰিব নোৱাৰে তেতিয়াহলে কোনো প্ৰকাৰেই এই দেশ খনত সংহতি বন্ধা কৰিব পৰা নাযাব। আজি আমি প্ৰকৃততে কি দেখিছোঁ, অসমত বেঙ্গলত উৰিষ্যাত বিহাৰত নিজ নিজ সুকীয়া লিপি আছে বা ভাষা আছে দ্বিক তেনেদৰে ভাৰতবৰ্ষৰ আন আন ঠাইতো সেই একেদৰে বেলেগ বেলেগ ভাষা বা লিপি চলি থকাই এই বিভিন্ন ৰাজ্য বিলাকৰ মাজত সংহতি আনিব পৰা নাই, কিন্তু বৃটিচ চৰকাৰৰ সময়ত সমগ্ৰ দেশখনতে এটা লিপি-বেই ভাষা ব্যৱহাৰ কৰাৰ শাসনযন্ত্ৰৰ আৰু সংহতি বন্ধা কৰাত যথেষ্ট সুবিধা হৈছিল কিন্তু ভাৰতবৰ্ষ স্বাধীন হোৱাৰ পিচৰে পৰা সেই সুবিধা

আমাৰ নাইকীয়া হ'ল। গতিকে আমাৰ গণতান্ত্ৰিক দেশখনত এটা কথা উপলব্ধি কৰিছোঁ। সেইটো হল গোটেই দেশখনতে এটা লিপিৰ ভাষা হ'ব লাগে। সেইটো এনেদৰে কৰিব পাৰি ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ৰাজ্যৰ প্ৰতিটো লিপিৰ পৰা একো একোটা আখৰ আনি সমস্ত ভাৰতবৰ্ষৰ কাৰণে এটা সুকীয়া ভাষা হ'ব লাগে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ :— লিপিৰ কোনো কথা ইয়াত নাই।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এই লিপিৰ কথা বাৰোঁকৈয়ে আহে কিয়নো এই স্তৰতে ক, খ বপৰা আবস্ত কৰি সকলো লিপিৰ লগত চিনাকী হ'ব লগীয়া হয় আৰু সেইকাৰণেই লিপিৰ কথাটো মই ইয়াত কৈছোঁ। আজি ৰোমান লিপিৰ উচ্চাৰণৰ লগত আমাৰ অসমীয়া ভাষা বা আন আন ভাষাৰ উচ্চাৰণ কৰাতো অলপ কঠিন হৈ পৰে, অসমীয়া কণ্ঠস্বৰত ৰোমান লিপিৰ তো অলপ নিমিলে। কাৰণ ইয়াৰ শব্দ যোজনাৰ লগত অসমীয়া ভাষাৰ শব্দ যোজনা সিমানে নিমিলে। তাৰ পিচত আকৌ চাওক আজি বঙলা ভাষা আৰু অসমীয়া ভাষাৰ 'ব' লৈ নানা ধৰণৰ খেলিমেলি কাজিয়া পেসাল, এইবিলাক কিয় হ'ব লাগে? গতিকে আজি আমাৰ যিবিলাক বুৰঞ্জী বিদ, সাহিত্যিক আছে আৰু আন আন ভাষা বিদ যি সকল আছে সকলোএ লগ লাগি ভাৰত বৰ্ষৰ প্ৰতিখন ৰাজ্যৰ সকলো ভাষাৰে লিপি লৈ এটা সকলোৰে গ্ৰহণ যোগ্য ভাষা গোটেই ভাৰতবৰ্ষতে কৰিব লাগে তেতিয়াহলে আমাৰ শিক্ষা লৈ বা ভাষা লৈ যি-বিলাক সমস্যা আছে সকলো দূৰ হ'ব। সেইকাৰণে বিলখন যাতে এখন বিপ্লৱী বিল হিচাবে গঢ়ি তুলিবলৈ চিন্তা কৰে তাৰ কাৰণে এই কথাবিলাক উত্থাপন কৰিলো। গতিকেই এই বিলখন প্ৰতিক বিল হোৱা নাই বুলি ইয়াৰ বিৰোধিতা কৰি পুনৰ বিলখন বিবেচনা কৰিবলৈ মাননীয় শিক্ষা মন্ত্ৰীক অনুৰোধ জনাইছোঁ। আৰু যদি তেখেতে বিলখনৰ প্ৰকৃত দিশটোৰ বিষয়ে পৰিস্কাৰ হ'ব পৰা নাই তেতিয়াহলে তেখেতে বিলখনক জনমতৰ কাৰণে এৰি দিয়ক। কেৱল শৰত সিংহ, হৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ আৰু সোণেশ্বৰ বৰাৰ হাতত এৰি দিলেই নহয় অসমৰ জনসাধাৰণৰ হাতলৈ এই বিলখন এৰা দিয়ক। এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সাৰাংশ মাৰিলো।

শ্রীমতী বেণুকাদেৱী বৰকটকী — মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই বিষয়ত বৰ বেছি দীঘলীয়াকৈ নকওঁ। এই ক্ষেত্ৰত বিলখনৰ পাছি ষ্টেজত কেইগাবাৰমান নকলেও নহয় কাৰণেইহে কম। এই বিল খনৰ ওপৰত ইয়াৰ আগতেও সদনত আলোচনা বিলোচনা আদি হৈছিল আৰু সেইবোৰ আলোচনা বিলোচনাৰ দ্বাৰা আমাৰ শিক্ষামন্ত্ৰী শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰে কিছু জ্ঞান আহৰণ কৰিব পাৰিব বুলি আমি ভাবিছিলোঁ। কিন্তু বৰ দুখৰ কথা যে, সেই আলোচনাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কিছু জ্ঞান আহৰণ কৰা দূৰৰ কথা তেখেতে এক আকোৰগোজ মনোভাৱ লৈহে এই সদনৰ মাজলৈ আহিছে। এই খিনিতে তেখেতক মই সকলিয়াই দিব খুজিছোঁ যে, যিটো যন্ত্ৰৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি তেখেতে আজি এই প্ৰাথমিক শিক্ষকৰ চাকৰী জাতীয় কৰণ কৰিবলৈ আগবাঢ়িছে সেই যন্ত্ৰটো যদি প্ৰথমতে সৰল সূঠাম কৰি লব নোৱাৰে তেনেহলে, প্ৰাথমিক শিক্ষক বিলাকক জাতীয় কৰণ কৰি তেওঁলোকৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱাৰ যি ব্যৱস্থা কৰিব খুজিছে তেখেতৰ সেই সদিচ্ছা কেতিয়াও পূৰণ নহব। এই বিলখনত বিশেষকৈ টকা পইচাৰ যিটো লেন দেন সেইটো সদনত পাছ হৈ যোৱাৰ লগে লগেই তেখেতৰ সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ বিষয়া সকলৰ হেঁচবলৈ যাব। সেই সকলো বিলাক তেখেতৰ বিভাগৰ কৰ্মকৰ্ত্তা সকলৰ দ্বাৰা বিতৰণ কৰা হব। তেখেতৰ বিভাগীয় বিষয়া সকলে যিবিলাক বেমেজালিৰ সৃষ্টি কৰিছে সেইবিলাক আতৰ কৰিবলৈ সদনৰ ফালৰ পৰা বাৰে বাৰে আঙুলিয়াই দিয়া স্বত্বেও প্ৰাথমিক স্তৰত সেইবিলাক আতৰ নকৰাকৈয়ে তেখেতে আজি প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষকৰ চাকৰী জাতীয় কৰণ কৰিবলৈ আগবাঢ়িছে। তেখেতে আজি যি সাহসেৰে এই কাম কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিছে সেইটো সাহস দেখি আমি তেখেতক ধন্যবাদ দিছোঁ। কিন্তু তেখেতৰ সেই সাহসে প্ৰাদেশিকতাৰ নামত প্ৰাইমেৰী স্তৰৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ গতটো সম্পূৰ্ণ নষ্ট কৰি দিয়াৰহে উপক্ৰম কৰিছে। প্ৰাথমিক শিক্ষকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা খেলিমেলি বিলাকৰ কথা সদনতে বহুবাৰ আলোচিত হৈছে। শিক্ষক সকলক নিয়োগ কৰিবৰ কাৰণে মহকুমা পৰ্যায়ত 'ৰেজিঅনেল বৰ্ড' গঠন কৰি দিয়া হৈছে। সেই বৰ্ডত বিধান সভাৰ সদস্য সকলকো সদস্য কৰি দিয়া হৈছে। তেওঁবিলাকৰ লগতে আজি ৰাতিপুৱা আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, বহুতো শিক্ষাবিদ, সমাজ কৰ্মীকো সেই বৰ্ডত সোমোৱাই লোৱা হৈছে।

তাৰোপৰি, জিলা কংগ্ৰেছৰ প্ৰেছিডেণ্ট, প্ৰদেশ কংগ্ৰেছৰ প্ৰেছিডেণ্ট ইউথ কংগ্ৰেছৰ প্ৰেছিডেণ্ট আদিকো সোমোৱাই লৈ ইজনৰ বিৰুদ্ধে সিজনক থুটিয়াই দি তেখেত সকলৰ ৰাজনৈতিক অভিজ্ঞতা পূৰ্ণ কৰিবৰ কাৰণে এই নতুন 'ৰেজিঅনেল বৰ্ড'ৰ গঠন কৰিছে। ৰহৈজেও জানে আৰু আমিও জানো যে, এই ৰেজিঅনেল বৰ্ডৰো দুৰ্নীতি পূৰ্ণ। নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত তলৰ পৰা ওপৰলৈকে অৰ্থাত ডি, পি, আইৰ পৰা আৰম্ভ কৰি তলৰ ডি, আই লৈকে দুৰ্নীতিৰ আশ্ৰয় লোৱা হৈছে। এই সন্দৰ্ভত ৪০ জন মণিপুৰী শিক্ষকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা কোলংকাৰীৰ কথা আমাৰ মাননীয় সদস্য ক্ৰীশাভংকৰ সিং ডাঙৰীয়াই ভালদৰে সদনলৈ আনিব পৰা নাই। শিক্ষাৰ শিতানত হব লগা আলোচনাত সেই দুৰ্নীতিপূৰ্ণ অধ্যায়ৰ কাহিনী সদনৰ আগত ডাঙিধৰা হব। প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ শিক্ষকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত তলৰ পৰা ওপৰলৈকে সকলোবিলাক দুৰ্নীতিত লিপ্ত। ৰাজনৈতিক কু-চক্ৰান্তত এইটো সিমীত হৈ পৰিছে। অহঁতাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিহে 'ৰেজিঅনেল বৰ্ড' বিলাকে শিক্ষক সকলৰ নিয়োগ কৰিব লগে। এই ক্ষেত্ৰত দেখা পোৱা যায় যে এছ, আই, ডি, আই সকলে কাম কৰি থকা কোনো শিক্ষকে এমাহ ছুটি লোৱাই তাৰ ঠাইত নিজৰ ভাগিন, ভতিজা আদিক নিয়োগ কৰা সেইদৰে তেওঁবিলাকৰ অভিজ্ঞতা আৰ্জ্জ কৰোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰে। তাৰ পিছত বৰ্ডৰ আগত দিবলগা লিষ্টত সেই লোক সকলৰ নাম ভৰাই বৰ্ডৰ আগত দাখিল কৰে। সুধিলে ক'ব যে কেইবাবাৰো ছুটি আদিত কাম কৰা অভিজ্ঞতা আৰ্জ্জ ধৈছে। অভিজ্ঞতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিহে তেওঁবিলাকক নিয়োগ কৰা হৈছে। তাৰ ওপৰত আৰু কথা কবলৈ অন্য একো বাস্তৱ নেথাকে। প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ শিক্ষকৰ কাৰণে মেট্ৰিক পাছ হ'ব লাগে। সাধাৰণতে ষাৰ্ড ডিভিজনত পাছ কৰা লোকহে প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ শিক্ষকতা কৰিবলৈ আহে। অহঁতাৰ ফালৰ পৰাও আৰু বাছিবলৈ নেথাকে। এটা বাস্তৱ উলিয়াই ধোৱা হৈছিল সেইটো হৈছে, অভিজ্ঞতা। প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ শিক্ষকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত ডি, পি, আই অফিচৰ ফালৰ পৰা নিৰ্দেশ আছে যে, প্ৰাৰ্থী জন মেট্ৰিক পাছ হ'ব লাগিব আৰু তেওঁলোকৰ ট্ৰেইনিঙো থাকিব লাগিব। জুনিয়ৰ বেছিক-টিনিয়ৰ বেছিকৰ কোনো মা-বাপ নেথাকে। বি, টি কলেজৰ বেলিকাও এই ঘটনা বিলাক হৈ আছে। এই দুৰ্নীতি বিলাক বাবে বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ

কৰি থকা স্বত্বেও সেইবিলাকৰ মূলোচ্ছেদ কৰিবলৈ ধৰিছে। এই পৰিগ্ৰহ-
 ক্ষিত্তে কব পাৰি যে, স্কুল ঘৰৰ টকাই হওক বা মাষ্টৰৰ টকাই হওক
 আইনখন পাছ হৈ যোৱাৰ পিছত যেতিয়া টকা খিনি হাতত পৰিবগৈ
 তেতিয়া ডি, আই সকলেই সাৰ্বভৌম হব। আনহাতে এই আইন খন
 পাছ হোৱাৰ পিছত 'আসাম এলমেণ্টেৰী এডুকেছন বৰ্ড'ৰ যিখিনি ক্ষমতা
 আছিল সেই ক্ষমতাখিনিও নোহোৱা হৈ যাব। ফলত ডি, পি, আইৰ পৰা
 আবন্ত কৰি ডি, আইলৈকে এই যন্ত্ৰটোৰ হাতত প্ৰাইমেৰী শিক্ষাৰ দায়িত্বটো
 দিয়া হব। এই সম্পৰ্কতে আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীবক্স ডাঙৰীয়া আৰু
 অন্যান্য মাননীয় সদস্য সকলেও কৈছে যে, অকল শিক্ষক সকলক দৰ্শনা
 দিলেই প্ৰাইমেৰী শিক্ষা নহয়, তাৰ লগতে শিক্ষাৰ অবিচ্ছেদ্য অঙ্গ হিচাবে
 ভাল স্কুল ঘৰ, শিক্ষাৰ যাবতীয় সকলো বিলাক আহিলা-পাতি আদিও
 লাগিব। কিন্তু এই বিলাক ব্যৱস্থা হলে আমি এই বিলখনৰ কতোৱেই
 দেখা নাপালোঁ। ইতিমধ্যে প্ৰাক্ প্ৰাথমিক শিক্ষা ব্যৱস্থা হৈছে। আমাৰ
 মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াইও কৈছে। এই ক্ষেত্ৰতে আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক
 মই সুধিব খুজিছোঁ যে, ৬ বছৰলৈকে লবাছোৱালীক স্কুললৈ নপথোৱাৰ
 ব্যৱস্থাটো ভাল কাম হৈছেনে যি ক্ষেত্ৰত আজি কালি লবা-ছোৱালীয়ে ৪
 বছৰতে পঢ়া-শুনা কৰিব পাৰে? গুৱাহাটীকে আদি কৰি নগৰ চহৰ বিলাকত
 কম বয়সতে 'মণ্টেগুৰী-কিঙাৰ গাৰ্ডেন আদি শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকত লবাছোৱালীক
 শিক্ষা দি আছে। কিন্তু গাৱঁৰ লবাছোৱালীয়ে হলে ছয় বছৰ নোহোৱাকৈ
 কেতিয়াও স্কুললৈ যাব নোৱাৰে। তাৰোপৰি, গাৱঁৰ বাইজে ঘৰ আদি বান্ধি
 দিলেহে চৰকাৰে গ্ৰাস্ত দিব আৰু শিক্ষক আদি নিয়োগ কৰিব। তোতয়াহে
 সেই সকল মানুহৰ লবাছোৱালীয়ে শিক্ষা পাব। আজি এই বিলত সেইসকল
 লোকৰ লবাছোৱালীৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা চৰকাৰে বাধিছেনে? কোতয়াও
 এই বিলত বখা আমাৰ চকুত পৰা নাই। আজি প্ৰায় দুবছৰেই হলহি
 কোঠাৰী কমিছনৰ পৰামৰ্শটো গ্ৰহণ কৰা। কিন্তু সেই পৰামৰ্শটো গ্ৰহণ
 কৰাৰ পিছতো প্ৰাক্ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ কাৰণে কি কৰিছে? বিধান সভাৰ
 প্ৰতিজন সদস্যকে একো একোখন স্কুলৰ নাম আৰু তাত নিয়োগ কৰিবৰ
 কাৰণে শিক্ষয়িত্ৰীৰ নাম দিবলৈ কৈছে কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনাৰ সমষ্টিত
 কিমান ভোটাৰ আছে মই কব নোৱাৰোঁ। মোৰ সমষ্টিত লবা-ছোৱালীৰ কথা

বাদেই ভোটাৰৰ সংখ্যাই হৈছে ৬২ হেজাৰ। এনে অৱস্থাত একোখন স্কুলত এজনকৈ শিক্ষয়িত্ৰীৰে সৈতে কি শিক্ষা দিব বিচাৰিছে সেইটো আমি কব নোৱাৰোঁ। সেই কাৰণেইহে কৈছোঁ, এই বিলখন পাছ হোৱাৰ আগতে ইয়াত যিবিলাক কেৰোগ আছে সেই কেৰোগ বিলাক আতৰ কৰিব লাগিব। কোঠাৰী কমিছ্যনৰ পৰামৰ্শ গ্ৰহণ কৰিলে তাত আমাৰ কবৰ কাৰণে একো নাই। তেখেত হৈছে ডাঙৰ শিক্ষাবিদ। সেই পৰামৰ্শ বিলাক আমি কাৰ্য্য-কৰী কৰিব লাগিব।

গতিকে এই বিলৰ দ্বাৰা শিক্ষক সকলক দৰ্মহা দি ধৰ্ম্মঘট অনুসন আদিৰ পৰা আতৰাই ৰাখিব পাৰিব। তেওঁলোকৰ চাকৰি যেতিয়া চৰকাৰৰ তললৈ যাব তেতিয়া তেওঁলোকৰ ভোট কেইটা সংগ্ৰহ কৰিব পাৰিব। কাৰণ তেওঁলোকক কংগ্ৰেছে দৰ্মহা দিছে সেই কাৰণে কংগ্ৰেছক ভোট দিবলৈ লাগিব নহলে চাকৰি যাব আদি কথা কব পাৰিব। গতিকে এইটো এটা ৰাজনৈতিক চাতুৰিৰ বাহিৰে অন্য আৰু একো নহয়। এই বিলৰ দ্বাৰা প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ কোনো ধৰণৰ উন্নয়ন হ'ব নোৱাৰে। ইয়াত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নয়নৰ কাৰণে কোনো সা-সুবিধা দিয়া হোৱা নাই। যদি সচাকৈয়ে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সংস্থাৰ সাধিব বিচাৰিছে তেন্তে আবশ্যকৰ পৰা তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যেনে শিক্ষক সকলক ট্ৰেইনিঙৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে, স্কুলৰ ঘৰ ছুৱাৰ আদি নিৰ্মাণৰ দায়িত্ব ল'ব লাগে, সেই বিলাকৰ মেৰামতিৰ দায়িত্ব ল'ব লাগে, শিক্ষক সকলে যি পেনচন গ্ৰেটুইটি পাব লাগে সেই বিলাক ঠিক ভাবে দিব লাগে। পেনচনৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াত লিখিছে যে—Under Financial Memorandum: Pension with temporary increase @ Rs. 75 plus Rs. 15/- to 700 teachers.

ইয়াত কোৱা মতে যি ৭০০ শিক্ষকে পেনচন পাব এইটো কোন তাৰিখৰ পৰা পাব? আজিৰ দিনত এই বিলখনৰ আলোচনাৰ কালত যিবিলাকে পেনচন পাব সেই বিলাকৰ অৱস্থা কি হ'ব? কনচিদ্ৰাৰেচন, ইনট্ৰোদাকচন, ডিচকাচনৰ কোন সময়ত পেনচনৰ ব্যৱস্থা কৰিছে?

চিলেকচনৰ কথা যিটো কৈছে জীৱকৰা ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে

বজায় ভাল দেখে যাক ভেটিও নালাগে তাক তেনেকুৱাই কথা চিলেকচন গ্ৰেদ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত হব। আগতেই কৈছিল যে চিলেকচন গ্ৰেদ দিয়া হব। শিক্ষক সকলক এক বছৰ ডেৰ বছৰৰ ভিতৰত চিলেকচন গ্ৰেদ দিয়া হব বুলি টুপ দি আহিছে। অভিজ্ঞতাৰ ফালৰ পৰা আৰু স্কুল বেকৰ্ড ভাল থকা সকলক চিলেকচন গ্ৰেদ দিব। তাৰ কাৰণে বৰ্ডৰ ফালৰ পৰা মহকুমাই মহকুমাই লিষ্ট দিয়া হ'ল। এই লিষ্ট দিয়াৰ পিচতেই ৰাজনৈতিক নেতা সকল আহি শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ ঘৰ ভৰি পৰল। আৰু তেতিয়া কলে যে মোৰ সমষ্টিৰ ইমান বিলাক মানুহক চিলেকচন গ্ৰেদ দিয়া হোৱা নাই। এনেকুৱা হ'লে নিৰ্বাচনত কথা ভাল নহ'ব। গতিকে সেই লিষ্ট বদলাবৰ কাৰণে ঘূৰাই পঠাই দিয়া হ'ল আৰু কোৱা হ'ল যে সেই লিষ্ট বেজিমনেল বৰ্ডে চাই চিতি দিব লাগে। তেতিয়া আমি এই বিষয়ত লিখা— লিখি কৰিছিলো কিন্তু তেতিয়া কোৱা হ'ল যে চিলেকচন গ্ৰেদ দিয়াৰ যুক্তি যুক্ততা এম এল এ সকলো কৰিব নোৱাৰে। কাৰণ এই ক্ষেত্ৰত এটা চৰকাৰী মেচিনাৰী আছে। তেওঁলোকে কৰিব। মোৰ সমষ্টিত ধৰক ১০০ জনে চিলেকচন পাব লাগে তাৰ ভিতৰত তেওঁলোকে বাচি বাচি ৫ জনক চিলেকচন গ্ৰেদ দিলে তেতিয়া বাকী যি ৯৫ জন আছিল সেই ৯৫ জন মোৰ বিৰুদ্ধে নাযাবনে? তাৰ পিচত চৰকাৰে ক'ব যে তোমালোকৰ এম এল এই ৫ জনক চিলেকচন গ্ৰেদ দিবলৈ কৈছিল। তাৰ পিচত স্বাভাবিকতে বাকী সকল এম এল এৰ বিৰুদ্ধে যাব। এই দৰেই এম এল এ সকলক সাঙুৰি চৰকাৰে দায়িত্ব এবাবৰ বুদ্ধি কৰিছে। গতিকে এই বিলাক দুৰ্নীতি আতৰ কৰিব লাগিব। কেৱল শিক্ষক সকলক দৰমহা দি নিৰ্বাচন আগত ৰাখি এটা বিস অনাটো অযুক্তিকৰ হৈছে। মই বাইজৰ স্বাৰ্থৰ খাটিবত দেশৰ ভবিষ্যত উঠি অহা নাগৰিক সকলৰ স্বাৰ্থৰ খাটিবত এই বিলাক বিৰোধিতা কৰিছো।

শ্ৰীজুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— আমাৰ বিধান সভাৰ এক বিশেষ ধৰণৰ পৰিৱৰ্ত্তা বন্ধা কৰিব লাগে। মই এই মাত্ৰ বাহিবলৈ যাওঁতে দেখি আহিছো যে সচিবালয়ৰ মানুহ গোট খাটি জুৱা খেলি আছে। আৰু আপোনাৰ সচিবালয়ৰ মানুহেও জোৱা খেলি আছে এই বিলাক বৰ দোষনীয় কথা।

মিঃ স্পীকাৰ :— বোলৰ ভিতৰত থাকি প্ৰস্তাৱৰ ফৰে বা বিৰুদ্ধে ক'ব।

শ্রীবদন চন্দ্র তালুকদাৰ :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ভাটাম এলিমেন্টাৰী এডু-
কেচন (প্ৰভিনচিয়েলাইজেচন) বিল খনৰ বিৰোধিতা কৰিছো ! বিৰোধিতা
কৰিছো এই কাৰণেই যে শিক্ষক সকলৰ চাকৰি চৰকাৰী হওক বা তেওঁ-
লোকে পেনচন পাওক তাৰ কাৰণে নহয়. এই বিলৰ দ্বাৰা প্ৰাথমিক শিক্ষক
সকলৰ যিবিলাক মূল সমস্যা সেই বিলাকৰ সমাধান নহয়। বৰং এই বিলে
জটিলতা বৃদ্ধিহে কৰিব। এই বিলৰ দ্বাৰা প্ৰাথমিক শিক্ষক সকলৰ চাকৰি
চৰকাৰী হব আৰু চৰকাৰী চাকৰিয়াল সকলে যি ধৰণৰ সা সুবিধা পায়
সেই ধৰণেৰেই প্ৰাথমিক শিক্ষক সকলেও পাব। কিন্তু এটা কথা লক্ষ্য
কৰিব লাগিব এই বিল পাচ কৰাৰ লগে লগে এইখন আইনত পৰিণত
হব আৰু তাৰ লগে লগে প্ৰাথমিক স্কুলত চাকৰি কৰা শিক্ষক সকল বহুত
বিলাক সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত হব। তেওঁলোকে ৫৫ বছৰৰ পৰা ৬০ বছৰ-
লৈকে চাকৰি কৰিব পাৰে যদি তেওঁলোকৰ স্বাস্থ্য ভালৈ থাকে তেওঁলোকে
কাম কৰিব পাৰে। যদিও পেনচনৰ কোনো চিকিয়বিটি নাথাকে তথাপিও
পৰিয়ালৰ কাৰণে কিছু কাম কৰিবলৈ তেওঁলোকে সুবিধা পায়। কিন্তু এই
বিল পাচ হোৱাৰ লগে লগে ৫৫ বছৰত যাবলগীয়া যোৱা শিক্ষক সকলৰ
কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা এই বিলত বখা হোৱা নাই। এই বিল পাচ
হোৱাৰ লগে লগে যিসকল শিক্ষক যাবলগীয়া হব তেওঁলোকৰ বক্ষনা বেঞ্চ-
নৰ কাৰণে তেওঁলোকে সমাজৰ কাৰণে যি সেৱা আগবঢ়ালে তাৰ কাৰণে
জানো আমি দায়ী নহয়? তেওঁলোকৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা উন্নীত বখা
নাই। আনহাতে কোৱা হৈছে যে অভিজ্ঞ শিক্ষক শিক্ষাৰ কাৰণে বেচি
উপযোগী সেই কাৰণে ৬০ বছৰলৈ বঢ়াই দিয়া হৈছে। কিন্তু এই বিলাক
শিক্ষক হঠাতে আঁতৰি যাবলগীয়া হলে শিক্ষাৰ মানদণ্ড বহুত তললৈ যোৱাৰ
সম্ভাৱনা আছে।

অধ্যক্ষ মহোদয় আজি আমাৰ প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষা কি হৈছে?
কোন পৰ্যায় পাইছেগৈ কিমান তললৈ নামি গৈছে সেই বিলাক কথা মান-
নীয় সদস্য সকলে জানে। প্ৰাথমিক স্কুলৰ লগত জুনিয়ৰ বেচিক আৰু
চিনিয়ৰ বেচিকৰ প্ৰাৰ্থকা বখা হৈছে। আৰু এই আইন পাচ হৈ গলে
এই দুই শ্ৰেণীৰ স্কুল দুটা বেলেগ পৰ্যায়ত ৰৈ যাব। যিবিলাক বুনিয়াদি

চিনিয়ৰ আৰু জুনিয়ৰ বেচিক স্কুল আছে সেই বিলাকৰ ঘৰ আচ বাব আদি সকলো চৰকাৰৰ কিন্তু প্ৰাইমাৰী স্কুল বিলাকৰ এই সম্পৰ্কত কোনো কথা চৰকাৰৰ নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, যিবিলাক স্থানীয় মেনেজিং কমিটি থাকিব সেই-বিলাকৰ হাতত কিছুমান কাম থাকিব আৰু অদূৰভবিষ্যতে পঞ্চায়ত পৰ্যায়ত কিছুমান কাম থাকিব আৰু আনহাতে চৰকাৰে নিয়োগৰ কামটো হাতত লব। পৰিচালনা কৰিব পঞ্চায়ত আইনমতে পঞ্চায়ত সমূহে আৰু এতিয়া অনা আইন মতে নিয়োগৰ দায়িত্ব থাকিব চৰকাৰৰ হাতত। নিয়ন্ত্ৰণ আদিও থাকিব চৰকাৰ হাতত। ইয়াৰ পৰা কিবা ভালফল হব বুলি মই নাভাবো। অৱশ্যে এইটো ঠিক নতুনকৈ যিবোৰ সোমাব সেই সকলে অদূৰভবিষ্যতে পেঞ্চন পাব আৰু সেইটোও হব ক্লজ বাই ক্লজ আলোচনা কৰি পাচ হৈ যোৱাৰ পিচতহে। তাতে আকৌ পাচ হৈ যোৱাৰ কিমান বছৰৰ পাচত বা কাৰ্য্যকাৰী হয় সেইটোও চিন্তানীয় বিষয়। কিয়নো তেতিয়াহলে আকৌ কিছুমান শিক্ষক বঞ্চিত হৈ যাব। মই এটা কালৰ পৰা কৈছো যে যদি এই বিলখন পাচ হৈ যায়, আৰু যিহেতু অধিক সংখ্যক সদস্য আছে বিলখন গৃহীত হ'বও গতিকে অতি সোনকালে বিলখন পাচ হৈ যোৱাৰ পিচতেই ইয়াৰ কাৰ্য্যকাৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত যিটো কোটা বা যোগ্যতাৰ বিছৰা হয় আৰু বেজিয়ন ভিত্তিত নিযুক্তি দিয়া হয় যেনে গুৱাহাটীৰ লৰা এজনৰ ডিক্ৰেডত চাকৰি বিচাৰিব নোৱাৰে বা নাপায় আৰু ডিক্ৰেগড়ৰ লৰা এজনৰ গুৱাহাটীত চাকৰি বিচাৰিলে নাপায় এই ব্যৱস্থা নাথাকিব। এই বাধা আতৰি যাব আৰু যিবিলাক বোৰ্ড আছে সেই বোৰ্ড বিলাক যিমান সোনকালে হয় ভাঙি যোৱাটো বাঞ্ছনীয়। কিন্তু এই বিল পাচ হৈ যোৱাৰ পিচতো যদি কাৰ্য্যকাৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত পঙ্গম হয় তেতিয়াহলে সেই বোৰ্ডে কাম কৰি থাকিব। মই নিজে সংলিষ্ট কাৰণেহে বৈছো যে এই বিলখন কাৰ্য্যকাৰী হলে বোৰ্ডখন ভাঙি যাব আৰু সেইটো হোৱাটোয়েই মঙ্গলজনক।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এইখিনিতে এটা কথা অঙুলিয়াই থব খুজিছো যে আমাৰ যিবিলাক চিনিয়ৰ বেচিক আৰু জুনিয়ৰ বেচিক আছে সেই দুয়োটা ঠাইতে নিষ্ক্ৰিয় দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বোৰ্ডৰ দ্বাৰা যেনেই কাম চলি আছিল সেই

ধৰণে যাতে চৰকাৰে লোৱাৰ পিচত নহয় সেইটো চোকা দৃষ্টি বখা। কিয়নো মেট্ৰিক নম্বাৰ হলে অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হয় আৰু মেট্ৰিক বোচক হলে তাৰ পিচত অগ্ৰাধিকাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে আৰু মেট্ৰিক আৰু পাচ বছৰৰ অভিজ্ঞতা থকা হলেও নিযুক্তি দিয়া হয় কিন্তু কেৱল চিম্পুল মেট্ৰিক পাচ আৰু থাৰ্ড ডিভিজনত পাচ কৰা লোককো নিযুক্তি দিয়া হৈছে। আৰু কোনো বিজ্ঞাপন নিদায়েকৈও শিক্ষক নিয়োগ কৰা হৈছে। গতিকে বেজিঅনেল বোৰ্ড ভাঙি গলে এই আসোঁৱাহ বোৰ নাথকিব। প্ৰাথমিক স্কুলত শিক্ষক নিয়োগ কৰিয়েই নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰাৰ কাৰণে চকু দিলে নহব তাৰ লগতে লৰা ছোৱালীৰ ভবিষ্যত দেশৰ ভবিষ্যতৰ কথা চিন্তা কৰিব লাগিব। শিক্ষক নিয়োগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত উপায়ুক্ত অহঁতাসম্পন্ন শিক্ষক আৰু ইয়াৰ জৰিয়তে লৰা-ছোৱালীৰ ভবিষ্যত নিৰ্ভৰ কৰিব। সেই ক্ষেত্ৰত কেৱল নিয়োগৰ কথা চিন্তা কৰিলেই নহব শিক্ষাৰ মানদণ্ডৰ কথাও চিন্তা কৰিব লাগিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই কাৰণে আমি যি সংশোধনী দিছিলো যে সম্পূৰ্ণ প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ শিক্ষাস্তৰটো চৰকাৰে লওক, স্কুলঘৰকে আদি কৰি সকলোখিনি চৰকাৰী ভাৱে কৰিলেহে আচলতে প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ শিক্ষা চৰকাৰৰ হাতলৈ নিয়া হয়। কিন্তু বাকী ব্যৱস্থা চৰকাৰে বাদ দিলে কেৱল শিক্ষক নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰতহে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লৰলৈ এই বিল উত্থাপন কৰিছে। শিক্ষক কেইজন ভাল হলেই ভাল শিক্ষা দিব নোৱাৰে। যদিহে উপায়ুক্ত শিক্ষাৰ পৰিবেশ, স্কুলঘৰ, মেজ-চকী আদি আচৰাৰ পত্ৰ বোৰ্ড আদি নাথাকে। আজি আমাৰ লৰা-ছোৱালীয়ে স্কুলঘৰত বৰষুণ আহিলে বাহিব নোৱাৰে, বতাহ আহিলে স্কুল ছুটী হয়, ব'দ পৰিলে স্কুলত থাকিব নোৱাৰে। তাৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা চৰকাৰে লব খোজা নাই। তাৰ কোনো উল্লেখ কৰা নাই। আজি অন্যান্য যিবিলাক কিণ্ডাৰ গাৰ্টেন, মণ্টেথৰি আদি স্কুল আছে সেই বিলাকত মনস্তাত্ত্বিক ধৰণেৰে লৰা-ছোৱালীক শিক্ষা দিয়া হয়। তাৰ পৰিবেশ ভাল। কিন্তু আমাৰ গাৰ্ডৰ পৰিবেশ কেনেকুৱা? লৰা-ছোৱালীক জোৰ কৰি স্কুললৈ পঠিয়াব লগা হয়। আজি স্বাধীনতাৰ সাতাইশ বছৰৰ পিচতো পিচতো চৰকাৰে যেতিয়া প্ৰকৃততে দায়িত্ব লব পৰা নাই। শিক্ষাৰ উন্নতিৰ কাৰণে বা উন্নয়নমূলক কাম কাজৰ কাৰণ কিমান খিনি কৰিছে সেইটোও ওলাব আমাৰ দেশৰ শতকৰা অষ্টাইশ জন স্বাক্ষৰ লোকৰ হিচাবত। সেই অৱস্থাই

ভালধৰণে শ্ৰমাণ কৰিছে যে শিক্ষাৰ সমস্যা সমাধান হোৱা নাই। আগতে উল্লেখ কৰা হৈছে যে বৰ্ত্তমান ব্যৱস্থা মতে ছয় বছৰৰ ওপৰৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে স্কুললৈ যাব পাৰিব। তাৰ আগতে গলে ভিত্তি কৰা নহয়। এইটো কৰাৰ সময়ত আমাৰ চৰকাৰৰ শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে আৰাজ দিছিল যে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এটা বৈপ্লৱিক পৰিবৰ্ত্তন সাধিব বিচাৰিছে। আৰু সেই বুলি গোবৰো কৰিছিল। কিন্তু এতিয়া সেই ব্যৱস্থা কি হৈছে। সেই ব্যৱস্থাৰ কোনো উল্লেখ নাই। আজি ল'ৰা-ছোৱালী বিলকে বিশেষকৈ গাওঁ অঞ্চলৰ কথাই কৈছে। কিয়নো চহৰ অঞ্চলৰ বা ধনীক জেণীৰ ল'ৰা ছোৱালীয়ে কিঙাবগাৰ্টেন আদি প্ৰাইভেট অনুষ্ঠানত বা টিউটৰ আদি বাখি হলেও পঢ়াৰ সুবিধা পাইছে। কিন্তু যিবিলাক দুখীয়া শ্ৰেণীৰ লোক সেই সকলৰ কি হৈছে ? তাৰ কোনো ব্যৱস্থা ইয়াত উল্লেখ নাই চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ঘোষণা কৰিছিল যে প্ৰাক প্ৰাথমিক স্কুল স্থাপন কৰিব। কিন্তু এতিয়ালৈকে কিমান খন তেনেকুৱা স্কুল স্থাপন কৰা হ'ল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, তেনেধৰনে প্ৰত্যেক সমষ্টিতে মাত্ৰ দুখন বা এখনহে প্ৰাক প্ৰাথমিক স্কুল স্থাপন কৰা হৈছে। যদি এই গতিৰে স্কুল স্থাপন হৈ থাকে তেন্তে এইজাৰ বছৰৰ পিছতো গোটেই অসমৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে পঢ়িব পৰাকৈ প্ৰাক প্ৰাথমিক স্কুল স্থাপন নহবই। (মাজতে গোল মাল।) আপোনাৰ অসহ্য লাগিছে যদি বাহিৰলৈ যাওক। নহলে মঙলদৈত গৈ ল'ৰা-ছোৱালীক কেনেকৈ কোবাই চাই আহকগৈ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিল খনত যিটো অৱস্থা হৈছে ইয়াৰ কাৰণে শিক্ষা ব্যৱস্থা বিশেষকৈ প্ৰাথমিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত বেমেজালী আহিব। ইতিমধ্যে আমাৰ যিবোৰ নতুন পঞ্চায়ত গঠন হৈছে, ইয়াৰ আইন মতে মহকুমা পৰিষদৰ হাতত প্ৰাক প্ৰাথমিক শিক্ষা ব্যৱস্থা অৰ্পন কৰা হৈছে। কিন্তু বৰ্ত্তমান ব্যৱস্থা মতে প্ৰাক প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ অধীনলৈ আহিব। তেতিয়া পঞ্চায়ত আইন খনৰ বিধি সমূহ উলংঘা কৰা হ'ব। সেই কথা ভাবিয়েই মহকুমা পৰিষদৰ সদস্য সকলে দাবী কৰিছে যে আইনত: চৰকাৰে ভেঙলোকক দিয়া দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ দিয়া নায়। আৰু সেই কাৰণে আঞ্চলিক পৰিষদবোৰ গঠন কৰাত সমস্যা

সকলে এই সিদ্ধান্ত লৈছে যে চৰকাৰে তেওঁলোকক আইন মতে কাম কৰিবলৈ দিয়া নাই। গতিকেই এই আইন কৰাবো কোনো প্ৰয়োজন নাই। এনেকৈ এখন আইন মন্ত্ৰীয়ে আন এখন শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে এখনৰ পিছত এখনকৈ আইন কৰিলে বাইজে কোনখন গ্ৰহণ কৰিব আৰু কোনখন বাদ দিব। এইবোৰ বাইজক ভুৱা দিয়াৰ বাহিৰে আন একো হোৱা নাই। প্ৰাথমিক স্কুলৰ ক্ষেত্ৰত যিখন আইন চৰকাৰে কৰিছে সেইখন কেৱল বাইজক দেখুৱাবৰ কাৰণেই কৰা হৈছে। আকৌ এটা অশুবিধা আহিব ফাইনেনচিয়েল ইমপ্লিকেশ্যনৰ ক্ষেত্ৰত। এই চৰকাৰে আৰাজ দিছে পেঞ্চন দিব, গ্ৰেচুইটি দিব কি কামত একো নহল। গতিকে এই বিলখন উঠাই লব লাগে। পঞ্চায়ত মন্ত্ৰীয়ে বাইজক কওক যে উয়াত অন্য কোনো উদ্দেশ্য নাই। যিসকলে চাকৰি কৰা দহ বছৰ হ'ল সেই সকলৰ ক্ষেত্ৰত পেঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কি হব তাৰো কোনো উল্লেখ নাই। উচ্চ বুনিয়াদী আৰু নিম্ন বুনিয়াদী শিক্ষক সকলৰ মাজত কি ব্যৱধান থাকিব তাৰ কোনো কথা এই বিলত উল্লেখ নায়। গতিকেই আমাৰ প্ৰাথমিক স্তৰত শিক্ষাৰ বাবে সুদূৰ ভেটি বচনা কৰিব পাৰি, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত থকা বেমেজালি দূৰ কৰিব পাৰি, তাৰ কাৰণেই শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সংশোধনী আগবঢ়োৱা হৈছে, এই বিল খনৰ বিৰোধীতা কৰিবৰ কাৰণে নহয়। ল'ৰা-ছোৱালীৰ ভবিষ্যতৰ শিক্ষাৰ দায়িত্বও আমাৰ কম নহয়। ইয়াৰ দ্বাৰা অবল চৰকাৰৰ, ল'ৰা-ছোৱালীৰেই যে অপকাৰ হব সেইটো নহয়। ই এটা মৌলিক সমস্যা। আমি বিৰোধী দলৰ ফালৰ পৰা কোৱাৰ কাৰণেই যে এইধৰণে কৈছোঁ সেইটো নহয়। আমাৰ প্ৰত্যেক সদস্যৰে এই বিলাক কথা বাইজৰ আগত একপজ কৰি দিয়াৰ দৰকাৰ আমাৰ আছে। বিলখনত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো পৰিৱৰ্তন অনা হোৱা নায়। প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ যি বেমেজালি তাক দূৰ কৰাৰ পৰিবৰ্ত্তে বেমেজালি ছুণ্ডে বঢ়াবহে। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এই বেমেজালি থাকি গলে শেষত গৈ ল'ৰা-ছোৱালীৰ মূৰ খোৱাহে হব। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা সদায়েই শিক্ষা বুঠান বিলাকত সুভাষ বসু আৰু মহাত্মা গান্ধীৰ ছবি আৰি থোৱা দেখিছোঁ। তাত এটা কথাই আছে যে এই লোক সকলে দেশ স্বাধীনতাৰ বাবে যুজিছিল আৰু দেশ স্বাধীন হোৱাৰ লগে লগেই এই ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। কিন্তু শিক্ষাৰ লগতে অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাৰ কথাও চিন্তা কৰিব লগায়া বিষয়

আছিল সেই সময়ত। আৰু এই ব্যৱস্থাৰ ফলতই তেতিয়া চিন্তা ধাৰাৰ লগত আজিৰ শিক্ষা পদ্ধতিৰ আঁচনি খাপ খুৱাই লব বিচৰা হৈছে। স্বৰ্গীয় ডক্তৰ ডাকীৰ হুছেইনে তৈয়াৰ কৰি গৈছে আৰু সেই আঁচনি মতে বুনিয়েদী পদ্ধতিৰে শিক্ষা ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিছে। কৰিবলৈ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। কিন্তু তেনে অৱস্থাতো চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা অহুঁসাৰ শূণ্য আন্তৰিকতা বিহীন এই আঁচনি প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিবলৈ এলাইছে। কিন্তু তাকে নকৰি যদি আন্তৰিকতাৰে সেই আঁচনি কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিবলৈ ললেহেঁতেন আজি শিক্ষা ব্যৱস্থাত এই বেমেজালি নঘটিলহেঁতেন।

আমাৰ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা দুটা ব্যৱস্থা বখা হৈছে। গাৱলীয়া দুখীয়া শ্ৰেণীৰ কাৰণে বুনিয়েদী শিক্ষা প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিছে, শাসক সকল, কৰ্মচাৰী সকল আৰু ধনীক শ্ৰেণীৰ কাৰণে পাৱ্লিক স্কুল সৈনিক স্কুল আদি কৰিছে। এই দুটা ব্যৱস্থাত স্বাভাবিকতে জনসাধাৰণ আস্থা কমি অহাটো স্বাভাবিক। তাৰ কাৰণে যিটো ব্যৱস্থা যি ধৰণে কৰিব লাগিছিল সেইটো ব্যৱস্থা কৰা নাই। বৰ্ক এক্সপেৰিয়েঞ্চৰ কথাটো নতুনকৈ কিয় উত্থাপন কৰিব লগা হৈছে? বুনিয়েদী শিক্ষাত তলৰ পৰা এই কথাটো আছিল বুনিয়েদী শিক্ষা তল পৰিল। এটা সুস্থিৰ শিক্ষা নীতি নোহোৱাৰ ফলত স্বাধীনতাৰ ২৭ বছৰ একো কৰিব পৰা নাই। দুজন শিক্ষাবিদ বাচিয়ালৈ গল আৰু ঘূৰি আহি নতুন শিক্ষা পদ্ধতি জাপি দিলে। ঠিক তেনেকৈ আমেৰিকাত দেখি আহি একো বুৰোজাকৈ তাত দেখা মতে ইয়াত জাপি দিয়ে। কোনোবা মন্ত্ৰী আছিল নতুন ব্যৱস্থা শিক্ষক সকলৰ ওপৰত জাপি দিয়ে, তাৰ পিচত বেলেগ এজন মন্ত্ৰী আহি আকৌ বেলেগ ব্যৱস্থা এটা জাপি দিয়ে। এই ধৰণে ছাএ সকলৰ ওপৰত এক্সপেৰিয়েঞ্চ চলাইছে। যি সকলে এইটো কৰিছে তেওঁলোকৰ লৰা ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰত এক্সপেৰিয়েঞ্চ নাই, এই লেববেটৰী নাই। তেওঁলোকে বেলেগ পদ্ধতি ৰাখিছে। আজি এটা কৰিব কাল এটা কৰিব এই ব্যৱস্থা কৰাৰ ফলত আজি ছাত্ৰ সকলৰ দুৰৱস্থা হৈছে। সংবিধানৰ ডিৰেক্টিভ প্ৰিন্সিপুলৰ ওপৰত বেচি জোৰ দিয়া হৈছেনে? সংবিধান ৰচনা হোৱাৰ সময়ত বা গ্ৰহণ কৰাৰ সময়ত কোৱা হৈছিল ১০ বছৰৰ ভিতৰত প্ৰাথমিক শিক্ষা বাধ্যতামূল আৰু বিনামূলীয়া শিক্ষা দিয়াটো চৰকাৰৰ কৰ্তব্য। আজি লৈ সেই ব্যৱস্থা আমাৰ

ৰাজ্যত কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছেনে ? পঞ্চম পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ শেষত চৰকাৰে ঘোষণা কৰি কৈছে যে শতকৰা ৯০ ভাগক প্ৰাথমিক শিক্ষা দিব পাৰিব। প্ৰাথমিক শিক্ষা কেতিয়ালৈ ধৰিছে ? ১ম মানব পৰা ৪ৰ্থ শ্ৰেণীলৈ প্ৰাথমিক আহিত কৰিব বিচাৰিছে। বিপ্লবী চৰকাৰ নহলেও ওৱেলফেয়াৰ চৰকাৰ যদি হয় প্ৰথম কৰ্তব্য হল ৰাজ্যখনৰ সকলো লৰা ছোৱালীক শিক্ষা দানৰ সা-সুবিধা আছেনে নাই, সকলো বাইডৰ খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা আছেনে নাই, চিকিতসাৰ ব্যৱস্থা আছেনে নাই, এই বেচিক দৰকাৰী অভাৱ বিলাক দূৰ কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা নাই। বহু ঠাইত বাইজে পতা ভেন্সাৰ স্কুল বছৰৰ পিছত বছৰ বৈ আছে অনুদান পাম বুলি। আবেদন কৰি হাইবান আঠ বছৰ স্কুল পাতি বহি আছে সেই স্কুল বিলাক এতিয়াও বৰ্ডবিলাকে লব পৰা নাই। কাৰণ বৰ্ডবিলাকে লব কৰ পৰা ? চৰকাৰে অনুদান দিয়ে, সেই অনুদানৰ ওপৰত লব পাৰে। আনহাতে বাতৰি কাকতত ওলাইছে আৰু মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হৈছে কাচাৰত কিছুমান অসমীয়া স্কুল প্ৰতিষ্ঠা হৈ আছে বহু দিনৰ পৰা। সেই স্কুল বিলাকে কোনো অনুদান দিয়া নাই। স্কুলবিলাক লগতে বৈষম্যৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই অভিযোগ বিলাক বোধহয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে পাইছে। কিন্তু এতিয়ালৈকে সেই বিলাকৰ কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নাই। কিয় এখন ৰাজ্যৰ ভিতৰত কোনো এটা ভাষা গোষ্ঠীয়ে নিজৰ সুবিধাৰ কাৰণে স্কুল পাতি নিজৰ ব্যৱস্থা কৰাত তেওঁলোকক তাৰ পৰা বঞ্চিত কৰা হৈছে ? খিজৌয়া লোক সকলে পতা এই স্কুলবোৰ কিয় লোৱা নাই। কিয় বছৰৰ পিছত বছৰ মীমাংসা নোহোৱাকৈ একেটা কথা হৈ আছে ?

সংবিধানৰ নিৰ্দেশ আছে যে ৮ বছৰৰ লৰা-ছোৱালীক বিনামূলীয়া শিক্ষা দিব লাগে। কিছুমান অনুষ্ঠান আছে প্ৰাক প্ৰাথমিকৰ নামত স্কুল খুলিছে আৰু প্ৰতি লৰা-ছোৱালীৰ পৰা ১০ টকাৰ পৰা ২২ টকালৈ ফিজ লয়। কোঠাৰী কমিচনৰ ৰিপোৰ্টত আছে এনে ধৰণৰ ১৪ বছৰীয়া লৰা-ছোৱালী পঢ়া স্কুলত যত ৯ৰা ছোৱালীৰ পৰা ফিজ লয় সেই অনুষ্ঠানক কোনো অনুদান দিব নালাগে। কিন্তু আমাৰ ৰাজ্যৰ সেই বিলাক অনুষ্ঠানক অনুদান দিয়া হৈ আছে। গতিকে তেলীৰ মূৰত তেল আছে। যি সকলে

শিক্ষা দানৰ কাৰণে কিছু দিব পাৰে তেনে অনুষ্ঠানত অনুদান দিয়াৰ দৰ-
কাৰ নাই। সেই অনুদানেৰে অন্যান্য দুখীয়া লৰা ছোৱালীৰ কাৰণে খোলা
প্রাকপ্রাথমিক স্কুলত খৰচ কৰিলে বহুত স্কুল হ'ব। আনহাতে প্রাকপ্রাথমিক
স্কুল প্রত্যেক সমষ্টিত একোখনকৈ খোলা হ'ব বুলি কৈছিল আৰু এগৰাকী
শিক্ষয়িত্ৰীৰ নাম দিব ব'লাগে বুলি কৈছিল। কিন্তু এতিয়া দেখা পাইছো আমাক
নোসোধাকৈ ইচ্ছামতে দি আছে, কিছুমান সমষ্টিত নাই। এইটো কেনেকৈ
হ'ব পাৰে? ৰিজিয়নেল বৰ্ডৰ লগত আলোচনা নকৰাকৈ ওপৰৰ পৰা
কেনেকৈ হয়? প্রাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক কিছুমান ওপৰৰ পৰা নিযুক্তি দি
আছে। এই ধৰণৰ খেলিমেলি হৈ আছে। আমাৰ ছাত্ৰ সকল ছয় বছৰ
প্রাকপ্রাথমিক শিক্ষাৰ কাৰণে বৈ থকা মানে তেওঁলোকৰ ভৱিষ্যতটো ধ্বংস
কৰা। ছয় বছৰ প্রাক প্রাথমিক শিক্ষাৰ কাৰণে বৈ থাকিলে অনভিজ্ঞ মাক
বাপেকে যিকোনো শিক্ষক দি কেতিয়াও শিক্ষা দিব নোৱাৰে। সেই লৰা
ছোৱালী বিলাকে ছয় বছৰ কাল গৰু চাগলী খেদি ফুৰাব পিচত শিক্ষা লাভ
কৰাৰ আশা কৰাটো নিশ্চয় উচিত নহ'ব। মই শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ হুচৰত দাবী
কৰিছো প্রাক প্রাথমিক শিক্ষা উন্নত কৰিব লাগে। সুস্থৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ
কৰি অকল শিক্ষক সকলৰ চাকৰি বেকাৰী কৰণ কৰাই নহয়, শিক্ষা অনুষ্ঠানৰ
শিক্ষাৰ পৰিচালনাৰ ভাৰ গ্ৰহণ কৰক। সাংবিধানিক নিৰ্দেশ আছে তাক
কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা হাতত লওক। মহকুমা পৰিষদৰ নিচিনা স্থানীয়
অনুষ্ঠানক ইয়াৰ দায়িত্ব দিয়ক। এইখিনিকে কৈ মই এই বিলখনৰ বিৰোধিতা
কৰিলো।

DISCUSSION UNDER RULE 49

Mr. Speaker :— Now item No. 8. Shri Jagadish Das.

শ্ৰীজগদীশ দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ প্রক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্য
পৰিচালনা নিয়মালীৰ ৪৯ নং নিয়ম অনুসৰি ১৯৭৫ চনৰ ৬ ফেব্ৰুৱাৰী
দিনা শ্ৰীমহোদয়া বাম দাসে জয়ন্তী গাওঁ প্ৰতিস্থাৰ সম্পৰ্কে সোধা তিনি
নং তাৰা চিহ্নপ্ৰশ্নৰ উত্তৰত উক্ত হোৱা বিষয়টোৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবৰ
কাৰণে আগবঢ়ালো। এই বিষয়টো আছিল জয়ন্তী গাওঁৰ টকা সম্পৰ্কে।

অধীক্ষ মহোদয়, ১৯৭২ চনত আমাৰ দেশে স্বাধীনতা পোৱা ২৫ বছৰ সম্পূৰ্ণ হয় আৰু এই ২৫ বছৰ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পিচত ১৯৭২ চনৰ ১৪ আগষ্টৰ পৰা ১৯৭৩ চনৰ ১৪ আগষ্টলৈকে এই বছৰটো জয়ন্তী বছৰ হিচাবে ঘোষণা কৰা হয়। এই ২৫ বছৰ কালত অনুসূচিত জাতিৰ যি-বিলাক একেবাৰে দুখীয়া মানুহ আছে সেই মানুহ খিনিৰ কাৰণে চৰকাৰে কি কৰিছে নকৰিছে সেইটো কথা লৈ পুনৰ নগৈ এই বছৰটোত গোটেই ভাৰতবৰ্ষত যিবিলাক কৃষি বনুৱা আছে, অনুসূচিত জাতিৰ যিবিলাক মানুহে অপৰিস্কাৰ কাম কৰি জীৱন নিৰ্বাহ কৰি আছে তেনেলোকে বসবাস কৰা গাওঁত ঘৰ সাজিবৰ কাৰণে গোটেই ভাৰতবৰ্ষত ৫ কোটি টকাৰ আঁচনি প্ৰস্তুত কৰে আৰু এই টকা ১৯৭২ চনৰ ১৪ আগষ্টৰ পৰা ১৯৭৩ চনৰ ১৪ আগষ্টৰ ভিতৰত খৰচ কৰিবৰ সিদ্ধান্ত কৰে। সেই হিচাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সকলো বাজাৰ পৰা আঁচনি সংগ্ৰহ কৰে আৰু এই জয়ন্তী গাওঁৰ বাবে ঘৰ সাজিবৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সকলো বাজ্যিক চৰকাৰক নিৰ্দ্ধাৰিত পৰিমাণৰ টকা দিয়ে। সেই হিচাবে অসম চৰকাৰক ৫ লাখ টকা তেনে লোকৰ ঘৰ সাজিবৰ বাবে অনুদান হিচাবে দিয়ে। এই পাচ লাখ টকা ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা অনুদান হিচাবে দিয়াটো ১৯৭৩ চনৰ ২৯ মে তাৰিখে আমাৰ বিভাগলৈ আহে আৰু বিভাগে এই কথাটো আমাৰ যিখন উপদেষ্টা পৰিষদ আছে সেই পৰিষদৰ নজৰ লৈ আনে আৰু উপদেষ্টা পৰিষদে এই কথাটো আলোচনা কৰি ১৯৭৩ চনৰ অক্টোবৰ মাহত আঠখন গাওঁৰ আঁচনি কৰি ভাৰত চৰকাৰে এই টকাটো ফেঁচন দিয়া চিঠিখন অসম চৰকাৰে পায়। উপদেষ্টা পৰিষদে আঁচনি কৰা গাওঁ কেইখন হৈছে—গোৱালপাৰা জিলাৰ মালৈ গৰ, কামৰূপ জিলাৰ নতুন বৰকুচি আৰু তিলোগা বৰপেটা মহকুমাৰ চালদহ, শিৱসাগৰ জিলাৰ দগাওঁ, নগাওঁ জিলাৰ পশ্চিম জলাহ গাওঁ, দৰং জিলাৰ গৰখুটিৰ হৰিজন গাওঁ, ডিব্ৰুগড় জিলাৰ ধেকেৰীগুৰি নতুন গাওঁ, লক্ষীম-পুৰ জিলাৰ নজেগাওঁ, আৰু কাচাৰ জিলাৰ চ্চুটিপুৰ। উপদেষ্টা পৰিষদে এই টকাৰে প্ৰতি পৰিয়ালক দুই হেজাৰ টকাৰ মূল্যৰ সামগ্ৰীৰে ঘৰ সাজি দিবলৈ আঁচনি গ্ৰহণ কৰে আৰু এই টকাবিলাক প্ৰত্যেক গাওঁত একোখন জয়ন্তী গাওঁ হিচাবে নাম দি ঘৰ সাজিবৰ কাৰণে ঠিক কৰে। কিন্তু যথা সময়ত তেখেত সকলে এই আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ পঠোৱা

মতে কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ পৰা ১৪ মাৰ্চৰ আগতে চেংচন হৈ ৰাজ্য চৰকাৰলৈ আহিল । কিন্তু বৰ দুখৰ বিষয় আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰৰ বিষয়াবৰ্গৰ হেঁমাহিৰ কাৰণে মাৰ্চ মাহত এই টকা উইড্ৰ কৰিব নোৱাৰিলে আৰু ফলত টকা ঘূৰাই দিব লগা হল । ফলত আমাৰ কৃষি বন্ধু আৰু পিচপৰা হৰিজন লোক সকলৰ ঘৰ সাজি দিব পৰা নহল । কিয় এই টকাটো খৰচ কৰিব পৰা নহল পৰিসদত এই কথাটো বিতং ভাবে আলোচনা হয় আৰু ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰত দাঙি ধৰিবৰ কাৰণে পৰিসদৰ সদস্য সকল দিল্লীলৈ যাব লগা হল । ইতিমধ্যে ঘৰ সাজিবৰ কাৰণে সকলো ব্যৱস্থা কৰি আমাৰ মানুহৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰা হল আৰু দুখীয়া মানুহে আশা পালি থাকিল । এই কথাটো দিল্লীত জনাই যি কোনো প্ৰকাৰে টকাটো পুনৰ দিয়াৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰত ব্যৱস্থা কৰিবলৈ আমাৰ ফালৰ পৰা টানি ধৰা হল । ভাৰত চৰকাৰেও হব বুলি আশা দিলে কিন্তু আজিলৈকে এই আঁচনি কাৰ্য্যকৰী নহল । পৰিসদৰ সভাপতি শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম দেবে এই সম্পৰ্কত ভালেখিনি কাম কৰিছিল তাৰ বাবে মই তেখেতক ধন্যবাদ নিদি নোৱাৰিলো । এই কথাটো তেখেতে পুণৰ বিবেচনা কৰিবৰ কাৰণে যোৱা ১২ ফে: তাৰিখে সংঘৰ সভাপতি আৰু মোক দিল্লীলৈ পঠিয়ায় আৰু আমি শ্ৰীদেবকান্ত বৰুৱাৰ ওচৰত গোটেই কথাটো দাঙি ধৰিলো । তেখেতেও কথাটো কোৱাৰ লগে লগে আঁচনি খন কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে আবশ্যকীয় সকলো সুবিধা কৰি দিলে আৰু তাৰ বাবে তেখেতকো মই ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো । ফলত আজি দুদিনৰ আগত আমি এই টকাটো পাম । উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই কথাটো আলোচনা কৰিবলৈ গৈ এই খিনিতে মই কেইটামান কথা উলুکیয়াই দিব খুজিছো যে অনুসূচীত জাতিৰ নামত যি বিলাক টকা দিয়া হয় সেই টকা বিলাক চৰকাৰে ঠিক ভাবেই দিয়ে । কিন্তু কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ যাওতে বিষয়া বৰ্গৰ হেঁমাহীৰ ফলত কাম হৈ নুঠে আৰু অনুসূচীত জাতিৰ মানুহ বিলাকে তাৰ পৰিনাম ভোগ কৰে । আজি চৰকাৰে যদিও দৰিদ্ৰতা হ্ৰাস কৰিবৰ আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে, পিচপৰি থকা সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ খিনি উন্নত কৰিবৰ কাৰণে আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে । মোৰ বিশ্বাস যি বিলাক বিষয়াই এই আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ যায় তেওঁলোকৰ সমাজবাদী মনোভাব নথকাৰ কাৰণেই কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা নাই । এই খিনিতে আৰু এটা কথা উলুকিয়া

থোৱাই*ভাল হব যে ১৯৭২ চনত আমাৰ অনুসূচীত জাতিৰ মানুহ খিনিক গুৱাহাটী চহৰত মাটি দিয়াৰ কাৰণে এটা ব্যৱস্থা কৰিলে আৰু আঁচনি তৈয়াৰ কৰিলে। কিন্তু দুখৰ বিষয় সেই গান্ধী জয়ন্তীৰ মাটি আজিও পোৱা নগল। গান্ধীজীয়ে যি বিলাক কাম কৰি দেখুৱাই গল সেই নিদৰ্শনাত তেখেতৰ নামত কাম নকৰিলে তেখেতক অবমাননাহে কৰা হব।

এনেবিলাক অৱস্থা হোৱা হেতুকে আৰু পিক মতে, সময় মতে টকা পইচা খৰচ কৰিব নোৱাৰাই ভৱিষ্যতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা টকা-পইচা অনাত নানা বকমৰ অসুবিধা আহি পৰিব আৰু যাৰ কাৰণে আমাৰ বিভিন্ন আঁচনি বিলাকত অগ্ৰগতিৰ পথত বাধা আহি পৰিব আৰু উন্নয়নৰ পথত যথেষ্ট বাধাগ্ৰস্ত হব। এই খিনিতে মই মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক ধন্যবাদ জনাইছোঁ যে তেখেতে এই ক্ষেত্ৰত যিখিনি আঁচনি দুখীয়া মানুহ খিনিৰ বাবে কৰিছে সেই খিনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে বহুতো চেষ্টা কৰিছে। তেখেতে আজি দেভোলপমেণ্ট কৰপোৰেশ্যন কৰিম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে আৰু সেইমতে আজি কেইদিনমানৰ আগতে দেভোলপমেণ্ট কৰপোৰেশ্যনৰ কাৰণে ১০ লাখ টকা দিছে তাৰ উপৰিও চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত সিদিনা তেখেতে যিটো প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে তাৰ বাবে আমি সুখি হৈছোঁ আৰু তেখেতলৈ পুনৰ ধন্যবাদ জনাইছোঁ। আমি আশা ৰাখিছোঁ যে তেখেতৰ দিনতেই আমাৰ অনুসূচীত আৰু আন আন পিচপৰা জাতি সমূহৰ কল্যাণ সাধনত বহুখিনি উপকৃত হব পৰা যাব। আমি দিল্লীলৈ যাওতে প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে আশা প্ৰকাশ কৰিছে যে মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া এই লোক সকলৰ উন্নয়নৰ কাৰণে যথেষ্ট আগ্ৰহ-শীল কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত কিছুমান মানুহ নানা ধৰণৰ বাধা আৰোপ কৰি আছে। আচলতে এই কথাটো সত্য কথা। মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে দেভোলপমেণ্ট আঁচনি বহুত বিলাক গ্ৰহণ কৰিছে আৰু তাৰ লগতে “বেকলগ” সংৰক্ষণৰ চাকৰিৰ পুৰণৰ ক্ষেত্ৰত আমাক আশ্বাস দিছে সেই সম্পৰ্কত নিশ্চয় আগবাঢ়িব পৰা হব। তেখেতে আজি যিমতে সমাজ বাদী আহিবে আৰু তেনে ধৰণৰ মনোভাব লৈ কাম কৰাৰ আঁচনি লৈছে সেইমতে কামত কাৰ্য্যকাৰীতা লাভ কৰিব পৰা হব কিন্তু বৰ্ত্তমান যি ধৰণে সেই আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাত খেলিমেলি আৰম্ভ হৈছে সেই ধৰণে হলে কিমান দূৰ কৃতকাৰ্য্য হব পৰা যাব তাত আমাৰ সন্দেহ হয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু বিশেষ নকণ, এটা কথা কবলৈ মই আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিছোঁ। সেইটো হ'ল আজি যি বকমে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ তথা ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ পৰা অনুদান আহিছে সেই টকা-পইচাবোৰ সময় মতে আৰু ঠিক মতে খৰচ কৰিব নোৱাৰিলে আৰু সেই অনুদান বোৰ ভাল ধৰণে প্ৰয়োগ কৰিব নোৱাৰিলে আমাৰ আঁচনি সমূহত কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত নানা ধৰণৰ বাধা আহি পৰিব বুলি জনসাধাৰণৰ মাজত আতংকৰ সৃষ্টি হৈছে। তেওঁলোকৰ ভয় হৈছে যে আজি অনুমুচীত জাতি কিয় আন আন সকলো পিচপৰা জাতি জনজাতিৰ উন্নয়ন মূলক কামত নানা ধৰণৰ বাধা আহি পৰিব। গতিকে এই বিষয়টোৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী আমাৰ মাননীয় উত্তম ব্ৰহ্ম ডাঙৰীয়া আৰু মাননীয় দেৱ-কান্ত বৰুৱালৈ শলাগনি আগবঢ়াই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীমতী বেণুকা দেৱী বৰকটকী :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই যে জয়ন্তীভেলীৰ সম্পৰ্কত এই বিধান সভাতে কেইবাবাৰো প্ৰশ্ন উঠিছিল তেতিয়া কোৱা হৈছিল যে কোন বিলাক বিষয়াৰ গাফিলতিৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ ৫ লাখ টকাৰ বৰঙনি প্ৰয়োগ কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে ঘূৰাই পঠিয়াব লগা হ'ল আৰু সেই বিষয়া সকলৰ ওপৰত 'বেচপনচিবিলাটি ফিকসদ' কৰি অনুসন্ধান কৰি শাস্তি বিহাৰ কি ব্যৱস্থা লোৱা হ'ল এই বিষয়ে আমাক জনাব লাগে। তাৰোপৰি এই সংক্ৰান্তত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা কোন তাৰিখে চিঠি আহিছিল, কোন তাৰিখে টকা আহিছিল আৰু কিমান তাৰিখে সেই চিঠি অসম চৰকাৰে পালে আৰু কোন তাৰিখে সেই টকা ঘূৰাই পঠিয়াব লগা হ'ল ইত্যাদি সকলো বিতং ভাৱে আমি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছোঁ।

শ্ৰী উত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (মন্ত্ৰী) :— অসম চৰকাৰে ১৯৭৩ চনৰ ২৯ মে তাৰিখে ১৯৭৩-৭৪ চনত গান্ধী জয়ন্তী উপলক্ষে হৰিজন সকলৰ আবাস গৃহ তৈয়াব কৰাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ গৃহ বিভাগৰ পৰা ৬ লাখ টকাৰ এটি প্ৰস্তাৱ পায়। এই প্ৰস্তাৱ মৰ্মে যাবতীয় আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিবলৈ ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ গৃহ নিৰ্মাণ বিভাগলৈ জুলাই মাহৰ ২০ তাৰিখে জনোৱা হয় আৰু উক্ত বিভাগৰ পৰা ১৪ ইং চেপ্তেম্বৰত আৱশ্যকীয় আচনিবোৰ পোৱা হয়। উপদেষ্টা পৰিষদৰ পৰামৰ্শ লোৱাৰ পিছত উক্ত ৬ লাখ টকা পঠাবলৈ ২৯ চেপ্তেম্বৰ

তাৰিখে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত তাৰ পঠোৱা হয়। পুনঃ নিৰ্ব্বাচিত ৮ খন গাওঁৰ সবিশেষ বিৱৰণ সহ ২৪ অক্টোবৰ তাৰিখে আন এটা তাৰ বাৰ্ত্তা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ পঠোৱা হয়। ২০ অক্টোবৰ তাৰিখে আচনি সলনি কৰি তলত দিয়া শ্ৰেণীৰ অনুসূচীত জাতিৰ লোক সকলকো সামৰি লব লাগে বুলি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা এটি নিৰ্দেশ আহে। এই শ্ৰেণীৰ লোকসকল—

- ১। অপৰিস্কাৰ কাম কৰা অনুসূচিত জাতি।
- ২। জমিহীন অনুসূচিত শ্ৰমিক।

২২ অক্টোবৰ তাৰিখে উপদেষ্টা পৰিষদ বহে আৰু গাওঁবোৰ নিৰ্ব্বাচন কৰি প্ৰাক্তক জিলাত টকা ভাগ কৰি দি জিলাৰ গঠন কৰি দিয়া কমিটিয়ে বাছি দিয়া লোকসকলক গৃহ নিৰ্ম্মানৰ টকা দিবলৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। এই সিদ্ধান্ত মতে আগৰ আঠখন গাওঁৰ পাৰিৱৰ্ত্তে ১০ খন নিৰ্ব্বাচিত গাওঁৰ সবিশেষ বিৱৰণ সহ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ ১৪ ডিচেম্বৰ তাৰিখে জনোৱা হয়।

১৯৭৪ চনৰ ২৯ জানুৱাৰী তাৰিখে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৫ লাখ টকা মঞ্জুৰী পঠিয়াই দিয়ে আৰু ইয়াৰ এককপি নকল এই বিভাগলৈ পঠায়। কিন্তু এই চিঠিৰ নকল এই বিভাগে ১৪ মাৰ্চ তাৰিখে পায়। এই মঞ্জুৰী মন্ত্ৰে উক্ত টকা কটিজাকি খণ্ডৰ পৰা আগধন লবলৈ অনুমোদন বিচাৰি ২২ মাৰ্চত ৰাজ্য চৰকাৰৰ বিত্তীয় বিভাগৰ ওচৰত অনুৰোধ জনোৱা হয়। কিন্তু বিত্তীয় বিভাগে ১৯৭৪ চনৰ এপ্ৰিল মাহৰ ৩য় শুক্লাত উক্ত প্ৰস্তাৱ নতুনকৈ গৃহীত লবলৈ পৰামৰ্শ দি পঠালে।

জয়ন্তী গাওঁৰ এই আচনি সহ ১৯৭৪-৭৫ চনৰ পিছপৰা সম্প্ৰদায়ৰ বাৰ্ষিক যোজনা বঢ়াবলৈ অনুৰোধ কৰি প্লানিং কমিচনৰ ওচৰত ২৫ নবেম্বৰ তাৰিখে ৰাজ্য চৰকাৰে প্ৰস্তাৱ ভাঙি ধৰে। এই প্ৰস্তাৱ মন্ত্ৰে টকা বৰাদ্ধ কৰিবলৈ উপদেষ্টা পৰিষদৰ তৰফৰ সদশ্য সকলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক লগ ধৰিছিল। সৌ-কেইদিনমান আগতে সদৌ অসম তপশীলভুক্ত জাতি সঙ্ঘৰ সভাপতি অংক ভাইচ চেয়াৰম্যানদ্বয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিভাগীয় মন্ত্ৰী সকলক লগ ধৰিছিল।

সদনে শুনি মুখ পাব যে কেন্দ্রীয় চৰকাৰে জয়ন্তী গাওঁৰ কাৰণে ইতিমধ্যে ৫ লাখ টকা মঞ্জুৰী দিছে আৰু আগষ্ট মাহৰ আগতে এই আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰা হ'ব।

শ্রীমতী বেণুকা দেৱী বৰকটকী :— মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই বিষয়ে স্পষ্টি কৰণ কৰিব নোৱাৰিলে, তেখেতে ঘূৰাইহে কলে আৰু কথাটো এনেধৰণৰ হ'ল যে টকাতো লেন্স কৰাৰ ক্ষেত্ৰত থিকেই কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা জুলাই মাহতে জনোৱা হ'ল কিন্তু তাৰ পিচতো জুলাই, আগষ্ট আৰু চেপ্তেম্বৰ এই তিনিমাহ পাব হৈ গল, এই তিনিমাহৰ ভিতৰতো কিয় গৃহ নিৰ্মাণ বিভাগে আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিব নোৱাৰিলে, এই বিষয়ে তদন্ত কৰা হৈছিল নে নাই?

দ্বিতীয় কথা ২৯ জানুৱাৰী তাৰিখে চিঠিখন পঠোৱা হয় কিন্তু কিয় সেই চিঠিখন ইমান পলমকৈ অৰ্থাৎ ১৪ মাৰ্চত পোৱা গল? এই সময় চোৱাৰ ভিতৰত চিঠিখন কত আছিল। এই দোষৰ কাৰণে কাৰ উপৰত বেচপনচিবিলাটি কিয়দ কৰি জগবীয়াৰ শাস্তি বিহাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে সেই বিষয়ে জনাবনে?

শ্রীতুলসী চন্দ্ৰ বৰুৱা :— আলোচনাৰ কথা আছিল যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা টকা পইচা সময় মতে পোৱাৰ কাৰণে আঁচনি প্ৰপাৰ টাইমত যুগুত নকৰাৰ কাৰণে বহু সময়ত সেই টকা-পইচা বোৰ চাবান্দাৰ কৰিব লগীয়া হৈছে? মই এতিয়া জানি-বিচাৰিছোঁ যে কাৰ দোষত সেই টকা-পইচাবোৰ সময় মতে খৰচ কৰিব পৰা নগল যাৰ ফলত এই বৃহত পৰিমাণৰ টকা ঘূৰাই পঠাব লগীয়া হ'ল। গতিকে এই বিষয়টো অনুসন্ধান কৰি কোন জগবীয়া বাহিৰ কৰি জগবীয়াৰ শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্রীঅম্বোধ্যায় দাস :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সমাজ কল্যাণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে আলোচনাৰ উদ্ভৱত চৰকাৰৰ ভৰফৰ পৰা কি কৰিছে নকৰিছে সেইখিনি কথা স্পষ্টভাৱে নকৈ শেষত এটা কথা কলে যে, তপসিলভুক্ত সম্প্ৰদায়ৰ সভাপতি, অনুসূচিত উপদেষ্টা পৰিষদৰ উপসভাপতিয়ে দিল্লীলৈ গৈ তাত কেন্দ্ৰীয় নেতৃবৃন্দৰ লগত সাক্ষাত কৰি ৫ লাখ

টকা অনাৰ দিহা কৰিছে। ইয়াৰ পৰা এইটোকে বুজা যায় যে, এই বিষয়ে আমাৰ চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কৰিবলৈ একো নাছিল ?

শ্ৰীউত্তমচন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (মঃ) :— আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীমতী বেণুকাদেৱী বৰকটকীয়ে এটা প্ৰশ্ন সুধিছিল যে, আমাৰ গৃহনিৰ্মাণ বিভাগৰ পৰা যিখিনি আচনি গ্ৰহণ কৰিছোঁ সেইখিনি থিকমতে পোৱা হৈছিলনে নাই ? এই বিৱৰণীৰ পৰা এইটো স্পষ্টভাৱে ওলায় যে প্ৰথমতে ৮খন গাওঁ বাচি লোৱা হৈছিল আৰু তাৰ পিছত 'এডভাইচৰি কাউঞ্চিলে' পৰিবৰ্ত্তন কৰি ১০ খন গাৱলৈ লৈ গল। তাত কিছুমান দেৰি হৈছে।

শ্ৰীমতী বেণুকাদেৱী বৰকটকী :— ২৯ তাৰিখে যে, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ 'চেংগ-ননিং লেটাৰ' আহিছিল সেই সম্পৰ্কে কওঁক।

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (মঃ) :— সেইটো মই কম এতিয়া। মাননীয় সদস্য শ্ৰীবৰুৱা ডাঙৰীয়াই কি কাৰণে টকা থিকমতে 'দ' কৰিব নোৱাৰিলে সেইটো কৈছে। সিদিনাৰ প্ৰশ্নোত্তৰতো মই কৈছিলোঁ যে, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ২৯ জানুৱাৰী তাৰিখে আমালৈ পঠোৱা ৫ লাখ টকাৰ চেংগনিং-লেটাৰ খন আমাৰ বিভাগত পাওঁ ১৪ মাৰ্চ তাৰিখেহে।

শ্ৰীচুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— এই যে, ইমান দিনৰ ব্যৱধানৰ মূৰত চিঠিখন পালে তাৰ কিবা তদন্ত হৈছে নে নাই ?

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (মঃ) :— ১৪ মাৰ্চত সেই কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ চিঠিখন পোৱাৰ পিছত ২২ মাৰ্চত 'ফাইনেঞ্চ ডিপাৰ্টমেন্টলৈ' ডিমাণ্ড পঠোৱা হয়।

শ্ৰীমতী বেণুকাদেৱী বৰকটকী :— মন্ত্ৰীমহোদয়ে, একেটা কথা কে বাৰে বাৰে কৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা ২৯ জানুৱাৰী তাৰিখে প্ৰেৰিত চিঠিখন যে মাৰ্চৰ ২২ তাৰিখে উলিয়াই দিয়ে— এই কথাটোৰ এটা বিভাগীয় তদন্ত কৰি তাৰ কাৰণে জগৰীয়া সকলক যথাবিহীত শাস্তিৰ দিহা কৰা হৈছেনে নাই ? নাই ?

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (মঃ) :— তদন্তক্ৰমেহে কথাখিনি কোৱা হৈছে।

শ্রীহুলাল চন্দ্র বৰুৱা :— অধ্যক্ষ মহাশয়, আমাৰ বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয় যেতিয়া তেখেতৰ সহকৰ্মী সকলৰ লগত দিল্লীলৈ গৈছিল তেতিয়া তেখেত সকলে 'এই টকা খিনি 'চেংখ্বন' হৈছিলনে নাই এইটো খবৰ কৰিছিলনে নাই আৰু যদি 'চেংখ্বন' হৈছিল বুলি গম পাইছিল তেতিয়াহলে সেই 'চেংখ্বনিং—লেটাৰখন কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাৰ চৰকাৰলৈ কিমান তাৰিখে পঠাইছিল সেইটোৰ খবৰ লৈছিল নে নাই ? তাৰোপৰি, যদি এই চিঠিখন হেৰাল সেইটো বাটতে হেৰালনে ইয়াতহে হেৰাল এই কথাটো আমাক জনাব লাগে ।

শ্রীউত্তম চন্দ্র ব্ৰহ্ম (মঃ) :— কত হেৰাল চিঠিখন সেইটো কব নোৱাৰোঁ । মাথোন এইটো কব পাৰো যে, চিঠিখনৰ কপি এটা পোৱাৰ পিছত মাৰ্চৰ ২২ তাৰিখে 'ফাইনেঞ্চ বিভাগত' ডিমন্তু দিয়া হৈছে ।

শ্রীমতী বেণুকাদেৱী বৰকটকী :— অসম চৰকাৰে ৫ লাখ টকাৰ 'চেংখ্বন' কি কাৰণে পালে সেইটো গম কোৱা পালে ?

শ্রীউত্তম চন্দ্র ব্ৰহ্ম (মঃ) :— গোটেই কথাখিনি 'বেকাৰ' কৰাৰ পিছতহে খবৰ খিনি পোৱা গল ।

শ্রীহুলাল চন্দ্র বৰুৱা :— ২৯ জানুৱাৰীৰ টকাটো মঞ্জুৰীৰ খবৰ কেনেকৈ পোৱা গল আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক কি কি কাৰণে কপি খুজি পঠোৱা হল ।

শ্রীউত্তম চন্দ্র ব্ৰহ্ম (মঃ) :— চিঠিখনৰ কপি এটা প্ৰায় ১৪ মাৰ্চত পালোঁ ।

শ্রীহুলাল চন্দ্র বৰুৱা :— অৰিজিনেল লেটাৰ খন মুখ্য সচিবলৈ আহিছিল । তাৰ কপি ১৪ মাৰ্চত পাইছে । সেই কপিৰ মৰ্ম্মেই 'ফাইনেঞ্চ'ত টকা বিচৰা কথাটো হয়নে নহয় ?

শ্রীউত্তম চন্দ্র ব্ৰহ্ম (মঃ) :— চিঠিখনৰ কপি ১৪ মাৰ্চত পাইছোঁ ।

শ্রীহুলাল চন্দ্র বৰুৱা :— কব পৰা পালে ?

শ্রীউত্তম চন্দ্র ব্ৰহ্ম (মঃ) :— দিল্লীৰ পৰা পঠোৱা লেটাৰৰ কপি আমি পাইছোঁ ।

শ্রীহুলাল চন্দ্র বৰুৱা :— এই চিঠিখনৰ এড্ৰেছটো কালৈ কৰা হৈছিল ?

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা :— কালৈ এড্ৰেছ কৰিছিল আৰু কোনে পঠাইছিল ?

শ্রীউত্তম চন্দ্র ব্ৰহ্ম (মঃ) :— ৬ লাখ টকা মঞ্জুৰ কৰাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ লিখা হৈছিল। সেইটো নোহোৱাৰ কাৰণে আকৌ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ অনুৰোধ কৰা হয়।

শ্রীহুলাল চন্দ্র বৰুৱা :— কোন তাৰিখে কৰা হল ?

শ্রীউত্তম চন্দ্র ব্ৰহ্ম (মঃ) :— ১৪ ডিচেম্বৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক মঞ্জুৰী দিবৰ কাৰণে টেলিগ্ৰাম কৰা হৈছিল। তাৰ পিছত তেওঁবিলাকে ২৯ জানুৱাৰী তাৰিখৰ অৰিজিনেল লেটাৰৰ কপি পঠায় আৰু ১৪ মাৰ্চত আমি পাওঁ।

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা :— ইমান দিনৰ ব্যৱধানৰ জেঙা কত সেইটো আমি জানিব বিচাৰোঁ।

শ্রীমতী বেণুকা দেৱী বৰকটকী :— বাবে বাবে একেটা কথা কৈ থকা হৈছে। ২৯ জানুৱাৰী তাৰিখে অহা চিঠিৰ এটা কপি সদনৰ টেবুলত ৰাখিব লাগে বুলি কৈছে।

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা :— কাৰ দুটো বুদ্ধিৰ ফলত এই চিডিউল কাষ্টৰ মানুহখিনিৰ কষ্ট হৈছে।

শ্রীউত্তম চন্দ্র ব্ৰহ্ম (মঃ) :— কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা পোৱা চিঠিৰ কপি সদনৰ টেবুলত ৰাখিম।

মাননীয় অধ্যক্ষ :— লগতে কাৰ কাৰণে দেৰি হৈছে সেইটোও জনাব।

শ্রীউত্তম চন্দ্র ব্ৰহ্ম (মঃ) :— সেইটো তদন্ত কৰি জনাম বাক।

Mr. Speaker :— The House stands adjourned till 10 a.m. tomorrow the 5th March, 1975.

ADJOURNMENT

The House then adjourned at 5.30 p.m.

Dispur

P. D. Barua,

4-3-75

Secretary, Legislative Assembly